

AETAS

Aetas repertórium

1985-1995

Összeállította:
Kovács Katalin

Alapítók (1985)

Bárdi Nándor
Bellavics István
Kosztá László

Főszerkesztők

Kosztá László 1985–1986
Grcksa Attila 1987
Bellavics István 1987–1990
Kosztá László 1990
Dcák Ágnes 1991-től

Szerkesztőségi tagok

Aradi Zsuzsa 1993–1995
Bárdi Nándor 1985–1987
Bellavics István 1985–1992
Dávid Tamás 1991-től
Dcák Ágnes 1990-től
Grcksa Attila 1986–1987
Hovorka Beáta 1991–1992
Kosztá László 1985-től
Lclc József 1991-től
Náfrádi Zoltán 1990–1991
Nyerkes Zsolt 1993–1995
Papp Zoltán 1991–1992
Pelyach István 1991-től
Pikó András 1987–1988
Pribelszki János 1987–1988
Tomka Béla 1993-től
Tóth Péter 1988–1990
Tóth Szergej 1993-tól
Vajda Zoltán 1988-tól

Tartalomjegyzékek

1985. 1.

1. A „régji” Actas / Petrovics István. – p. 5–7.

Tanulmányok

2. A középkori búcsúk kérdéséhez / Sümei József. – p. 8–34.
Felhasznált irod.: p. 34.
3. Nemzeti őrhelyen: (A magyar vasutasság helye a századforduló társadalmában) / Szabó P. Csaba. – p. 35–53.
Felhasznált irod.: p. 52–53.

Módszertan

4. Történelem spanyolcsizmában / Bárdi Nándor, Bellavics István. – p. 54–71.
Ism.: A független és egységes nemzeti államok kialakulása Közép- és Délkelet-Európában: (1821–1923) / Összeáll. Viorica Moisuc, Ion Calafeteanu. – Bukarest: Kriterion, 1984.

Kitekintés

5. Vita a „tízkettes” Magyarország története készülő 2. kötetéről / Koszta László. – p. 72–79.

Ismertetések

6. [Vakbuzgók és lázadók] / Roboz István. – p. 80–83.
Ism.: Zcalots and Rebels: A History of the Communist Party of Czechoslovakia: (History of Ruling Communist Parties) = (Vakbuzgók és lázadók: Csehszlovákia uralkodó kommunista pártjának története) / Zdenjek Suda. – Stanford; California: Stanford University, 1980. – 412 p.
7. [Távoli tükör] / Sebők Ferenc. – p. 84–88.
Ism.: A Distant Mirror: The Calamitous 14th Century = Távoli tükör: A szerencsétlen 14. század / Barbara Tuchman. – London: Macmillan, 1979. – 677 p.

1986. 1–2.

Tanulmányok

8. A[urélius] Augustinus A szabad akaratról c[ímű] művéről / Szabó Ágnes. – p. 3–23.
A tartalomjegyzékben a cím: Aurelius Augustinus rendszere
9. A szabad akarat fogalma Aurelius Augustinusnál / Károlyi Artilla. – p. 24–43.
Felhasznált irod.: p. 43.
10. A szabad akaratról: (részletek) / Aurelius Augustinus; (ford. Szabó Ágnes). – p. 44–64.
A fordítás a következő kiadás alapján készült: Corpus Scriptum Ecclesiasticorum Latinorum – editum Consilii et impensis Academiae Scientiarum Austriacae – vol. LXXIV.
Sancti Aureli Augustini opera, sect. VII. pars III. – De Libero arbitrio libritres. – Guilclmus M. Green, Vindobonae, 1956.
11. A szabadság és egyenlőség fogalmának értelmezése Eötvös József A XIX. század uralkodó cizmáinak befolyása az álladalomra című művében / Deák Ágnes. – p. 65–90.

Forrásközlés

12. Ifj. Andrássy Gyula feljegyzése az 1918–1919. évi balratolódás okairól Magyarországon / (közli Szabó P. Csaba). – p. 91–110.
Jegyzetek: p. 104–110.

Beszélgetések

13. Beszélgetés Jacques Le Goff francia történésszel: Az anyagi és szimbolikus / az interjútt Massimo Boffa készítette; ford. Tamás Ágnes, Tarr Krisztina. – p. 111–127.
Az interjú megjelent a *Rinastica* 1981. október 30. számában.
14. Beszélgetés a lengyel történészképzésről / készítette Ewa Malinowska, Orbán Imre. – p. 128–134.
A riport 1985 nyarán készült Robert Pietekkel, az *University Warszawski* IV. éves történelem szakos hallgatójával.

Ismertetések

15. A Prométheusz könyvekről / Károlyi Attila. – p. 135–145.
Ism.: [1.] Asztrológia: A pogány vallások tévelygéséről / Firmicus Maternus. – Bp.: Helikon, 1984. – 169 p.
[2.] Nami király megrésc. – Bp.: Helikon, 1984. – 53 p.
[3.] Istenismeret és más írások / Matthias Vehe-Glirius. – Bp.: Helikon, 1984. – 269 p.
[4.] Popol Vuh, a maja-kicsé indiánok szent könyve. – Bp.: Helikon, 1984. – 205 p.
[5.] Apion ellen, avagy a zsidó nép ősi voltáról. – Bp.: Helikon, 1984. – 135 p.
[6.] Az isteni gondviselésről / L. Caccilius Firmianus Lactantius. – Bp.: Helikon, 1985. – 209 p.
[7.] Szókratész diamónja / Plutharkhosz. – Bp.: Helikon, 1985. – 173 p.
[8.] A törzsek származásáról avagy a Kincsesbarlang. – Bp.: Helikon, 1985. – 137 p.
[9.] Az istenek természete / Marcus Tullius Cicero. – Bp.: Helikon, 1985. – 249 p.
[10.] Baal és Anat, ugariti cposzok. – Bp.: Helikon, 1986. – 168 p.
16. A bürokrácia mint termelési mód / Löffler Tibor. – p. 146–154.
Ism.: Sztruktúrák és közösségek / Pászka Imre. – Bukarest: Kriterion, 1984.
17. „...Sokat is fáradtam, ...de gyümölcs nélkül...” / Kokas Károly. – p. 155–162.
Ism.: Esterházy Miklós / Péter Katalin. – Bp.: Gondolat, 1985. – (Magyar História: Életrajzok)
18. Századköznapi / Galamb György. – p. 163–171.
Ism.: Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus, XV–XVIII. század / Fernand Braudel. – Bp.: Gondolat, 1985.
19. Akinck meg kellett halnia... / Bellavics István. – p. 172–177.
Ism.: Tisza István / Pölöskei Ferenc. – Bp.: [Gondolat], 1985. – (Magyar História: Életrajzok)
20. [„Egy regény regénye...”] / Tóth Ágnes. – p. 178–185.
Ism.: Egy regény regénye: Moszkvai naplójegyzetek 1935–37 / Sinkó Ervin. – Újvidék: Fórum, 1985.

1986. 3.

Tanulmányok

21. Egy kétezres éves szakácskönyv: Apicius: De re coquinara: (A szakácsművészet) / Vida Andrea. – p. 5–23.
Szemelvények Apicius De re coquinara (Szakácsművészet) című munkájából. – p. 12–21.
Jegyzetek: p. 22–23.
22. Állam és hatalom: (Machiavelli *stato*-fogalma a 14–16. századi itáliai államfjélődés tükrében) / Galamb György. – p. 24–45.
Jegyzetek: p. 43–45.
23. Jegyzetek az 1518-as év cseménytörténetéhez / Sebők Ferenc. – p. 46–57.
Jegyzetek: p. 55–57.
Az 1986-os Diákköri Konferencián felolvasott dolgozat.
A dolgozatról részlet = 1986. Actas-Acta Iuvenum (különszám). – p. 135–137.

Történeiszpályák

24. Beszélgetés Jakó Zsigmond kolozsvári történeiszprofesszorral / az interjú Koszta László és Orbán Imre készítette. – p. 58–73.
Bibliogr.: Prof. Dr. Doc. Jakó Zsigmond la virsta de 65 ani / Nicolae Edroiu, Károlyi Jolanda, Maria Tecusan. – Cluj-Napoca: Universitate „Babes-Bolyai” Cluj-Napoca Catedra de Istorie, 1981. – Kieg. (1982–1985): p. 71–73.
25. Szántó Imrét köszöntjük / Lele József. – p. 74–86.
Bibliogr.: Szántó Imre egyetemi tanár, a történettudományok kandidátusa tudományos munkássága p. 76–86.

Kitekintés

26. Új utakon: (Rendiségeképünk egy konferencia tükrében) / Tyekvicska Árpád. – p. 87–96.
27. Beszélgetés a jugoszláviai történeiszképzésről / Bárdi Nándor. – p. 97–101.
A riport 1986 októberében készült Pál Tiborral, az Újvidéki Egyetem történeisz szakos hallgatójával.

Ismertetések

28. A halál-felfogás változásai a nyugat-európai közgondolkodásban / Neuberger Anna. – p. 102–113.
Ism.: Essais sur l' histoire de la Mort en Occident du Moyen Âge à nos jours / Philippe Ariés. – [Paris]: Scuil, 1975.
29. Újabb adalékok a szociológia első magyar műhelyének tanulmányozásához: (A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár új bibliográfiái sorozatának első két kötetéről) / Lichtenstein József. – p. 114–118.
Ism.: [1.] Szende Pál: (1879–1934) / [szerk. Gyurgyák János]. – Bp., 1986. – 214 p. – (Magyar Szociológiai-történeti Füzetek, 1.)
[2.] Polányi Károly: (1886–1964) / [szerk. Gyurgyák János]; [összcáll. Bóna Márta, Gyurgyák János]. – Bp., 1986. – 214 p. – (Magyar Szociológiai-történeti Füzetek, 2.)

1986. Aetas-Acta Iuvenum (különszám)*Tanulmányok*

30. Adatok Árpád-házi Szent Margit tiszteletéhez / Orbán Imre. – p. 7–30.
Jegyzetek: p. 28–30.
31. A jaguariszentől Viracocháig: Integráló és legalizáló erők az inka birodalom vallásában: (Néhány megjegyzés a téma német nyelvű irodalma alapján) / Fischer Lajos. – p. 31–65.
Jegyzetek: p. 55–57.
Felhasznált irod.: p. 57–59.
Melléklet: p. 60–65.
32. A századelő magyar választási rendszerének néhány problémája / Szabó P. Csaba. – p. 66–116.
Jegyzetek: p. 107–116.

Ismertetések

33. Adatok Antiochiai Szent Margit kultuszához / Orbán Imre. – p. 117–124.
34. Éghajlatingadozások a Kárpát-medencében 1490–1779 között / Rác Lajos. – p. 125–134.
Az idősr matematikai analizét dr. Kiss Árpád segítségével végezték el. (JATE Éghajlattan Tanszék)
35. Megjegyzések az 1518-as év eseménytörténetéhez: [részlet] / Sebők Ferenc. – p. 135–137.
A dolgozat teljes terjedelemben megjelent = 1986. 3. [sz.]. – p. 46–57.
Ld.: 23.

36. Két szomszédúr a hódoltság idejéből: (II. Batthyány Ferenc és Mehmet beglerbég levélváltása 1622-ben) / Szilasi László. – p. 138–143.
A dolgozat 1987-ben az OTDK Kultúr- és Művészettörténeti szekciójában szerepelt.
37. A XVII. századi erdélyi főúri peregrinációs irodalom művészettörténeti vonatkozásairól / Gácsi Hedvig. – p. 144–149.
A dolgozat teljes terjedelemben megjelent = 1987. 1. [sz.]. – p. 5–30.
Ld.: 43.
38. A szovjet diplomácia törekvései a genovai konferencia előtt: (1920–1922) / Barta Zsolt. – p. 150–160.
39. Az 1931-es német bankválság / Tomka Béla. – p. 161–166.
A dolgozat az idevágó német nyelvű szakirodalom összefoglalásán alapul.
A dolgozat 1987-ben az OTDK Politikai Gazdaságtan szekciójában szerepelt.
40. Kísérlet Kárpátalja birtokbavételére: (1938. november) / Hornyák Csaba. – p. 167–175.
41. Létező szocializmus és modernizációs elméletek: (Avagy lehetséges-e szocialista modernizációs elmélet?) / Löffler Tibor. – p. 176–182.
A dolgozat 1987-ben az OTDK Tudományos Szocializmus szekciójában szerepelt.
42. Az Acta Iuvenumokban megjelent történelmi tárgyú cikkek jegyzéke: [1961–1982]. – p. 183–189.

1987. 1.

Tanulmányok

43. A XVII. századi erdélyi főúri peregrinációs irodalom művészettörténeti vonatkozásairól / Gácsi Hedvig. – p. 5–30.
Jegyzetek: p. 25–30.
A dolgozatról részlet = 1986. Actas-Acta Iuvenum (különszám). – p. 144–149.
Ld.: 37.
44. Telepítések Csátalja, Gara és Vaskút községekben 1945–1949 között / Tóth Ágnes. – p. 31–57.
Jegyzetek: p. 52–57.

Forrásközlés

45. A Magyarországon telepített bukovinai székelyek levele a miniszterelnökhöz: [1946. október 15.] / a dokumentumot közölte és a bevezetőt írta Tóth Ágnes. – p. 58–67.
Jegyzetek: p. 65–67.

Történeiszpályák

46. Bemutatjuk Bogay Tamás Münchenben élő magyar történészt / a beszélgetést készítette Almási Tibor. – p. 68–75.
47. Bogay Tamás munkáinak válogatott bibliográfiája. – p. 76–79.
48. A szent korona mint a magyar történelem forrása és szereplője / Bogay Tamás. – p. 80–101.
Jegyzetek: p. 98–101.
Az 1982. október 31-én Luganóban elhangzott előadás írott változata.
A tanulmány két emigráns magyar nyelvű kiadványban is megjelent: ld. uo.: p. 78.

Kitekintés

49. Még mindig a politikatörténet a történelem gerince? / Jacques Le Goff; ford. Mestra Ágota, Pató Ártilla. – p. 102–114.
A fordítás Jacques Le Goff: Is Politics Still the Backbone of History? (Daedalus, 1971. 100. p. 1–19.) c. tanulmánya alapján készült.

50. Beszélgetés a francia történetképzéséről: (A beszélgetés 1987 márciusában készült dr. Csernus Sándor adjunktussal [JATE BTK], aki öt évig magyar lektor volt Lyonban.) / Greksza Attila. – p. 115–123.
51. Fehér foltok – eltűnőben / Pribelszki János. – p. 124–126.
52. Egyháztörténeti felolvasóülés és kiállítás / összeáll. Koszta László. – p. 127–134.
[1.] IX. Gergely és bíborosai / Almási Tibor. – p. 128–129.
[2.] A főesperességek kialakulásának kronológiájához / Kristó Gyula. – p. 130.
[3.] Árpádházi Szent Margitról / Orbán Imre. – p. 131–132.
[4.] A magyar térítés problémái / Szegfű László. – p. 132–133.
[5.] Az egyházi látogatási jegyzőkönyvekről / Tímár Péter. – p. 133–134.
[6.] Az egyházi lovagrendek / Zombori István. – p. 134.

Ismertetések

53. „Kutyafejű tatárok” vagy tengri küldöttei / Sándor Klára. – p. 135–141.
Ism.: Az Arany Horda / Vásáry István. – Bp.: Kossuth, 1986. – (Szivárvány)
54. [A Studia Agriensia sorozat kötetéről] / Pesti Sándor. – p. 142–144.
Ism.: Heves megye középkori tisztségviselői / Havassy Péter. – Eger, 1986. – 88 p. – (Studia Agriensia, 6.)
54. Az Admonti levelekről / Szovák Kornél. – p. 145–148.
Jegyzetek: p. 148.
Ism.: Die Admonter Briefsammlung nebst ergänzenden Briefen / Günther Hödl, Peter Classen. – München, 1983. – 271 p. – (MGH. Epp. 2. Die Briefe der deutschen Kaiserzeit, 6.)
55. A példaadás tudatossága I. / Bárdi Nándor. – p. 149–158.
Ism.: A tudatosság fokozatai / Fábíán Ernő. – Bukarest: Kriterion, 1982.
56. Folyt.: Fábíán Ernő A példaadás erkölcsé c. munkájáról ismertetés: A példaadás tudatossága II. / Bárdi Nándor. – 1987. 2. [sz.] – p. 147–156.

1987. 2.

Tanulmányok

57. Földbirtok viszonyok és hűbériség a középkori Japánban / Berend Nóra. – p. 5–41.
Bibliogr.: p. 33–34.
Jegyzetek: p. 35–41.
Folyt.: 1988. 1. [sz.] – p. 131–135.; 1988. 2. [sz.] – p. 121–140.
Ld.: 92.; 106.
58. Az államszocializmus és modernizáció közötti antinómiáról: (Az ideológiatörténetírás lehetősége és a politológia dilemmái) / Löffler Tibor. – p. 42–71.
Jegyzetek: p. 66–71.

Forrásközlés

59. A Bethlen-csoport francia nyelvű folyóiratainak megalapítása 1932–33-ban: (Dokumentumok a szerkesztőségi levelezésből) / a leveleket közreadta, a bev., a jegyz. Nagy Péter Tibor. – p. 72–105.
Jegyzetek: p. 100–105.

Történetpályák

60. Bemutatjuk Váczy Péter professzort. – p. 106–107.
Bibliogr.: p. 107.
61. Tudomány és humanizmus a középkorban / Váczy Péter. – p. 108–118.

Kitekintés

62. Trockijról: (Életrajzi és eszmetörténeti vázlat) / Angi János. – p. 119–128.
Oroszország fejlődésének sajátosságai / Lev Davidovics Trockij; ford. Angi János. – p. 129–143.
A tanulmány forrása: Isztorija ruszkoj revoljucii 1. / L. D. Trockij. – Berlin, 1931. – p. 19–33.
63. Egyház, vallás és társadalom a latin-amerikai történelemben: (1492–1945): (Az AHILA VIII. kongresszusa Szegedcn) / Gőz Gabriella. – p. 144–146.

Ismertetések

64. A példaadás tudatossága II. / Bárdi Nándor. – p. 147–156.
Ism.: A példaadás erkölcs / Fábíán Ernő. – Bukarest: Kriterion, 1984. – 271 p.
Előzm.: Fábíán Ernő A tudatosság fokozatai c. munkájáról ismertetés: A példaadás tudatossága I. / Bárdi Nándor. – 1987. 1. [sz.]. – p. 149–158.
Ld.: 56.
65. Magyarország leghosszabb évtizede / Valuch Tibor. – p. 157–163.
Ism.: Az „ötvenes évek” / Szabó Bálint. – Bp.: Kossuth, 1986.
66. A nyilvánosság (részleges) rehabilitációja: (A Művelődés-kutató Intézet „Műhelysorozatáról”) / Jankó Attila. – p. 164–173.

Függelék

67. A három magyar tudománygyetem Bölcsészettudományi Karán 1987-ben történelem témakörben készített szakdolgozatok jegyzéke / összeáll. Bárdi Nándor, Valuch Tibor. – p. 182–188.

1987. 3.

Tanulmányok

68. Melyik út vezet Magyarország trónjához?: (Bethlen Gábor 1628–29-es keleti terve és annak diplomáciai háttere) / Németh Csaba. – p. 5–22.
Jegyzetek: p. 20–22.
69. „Nem hagyjuk a tsz szervezést a véletlenre...”: (Kollektívizálás Homokmgyen 1958–1961) / Valuch Tibor. – p. 23–49.
Jegyzetek: p. 47–49.

Forrásközlés

70. Fjodor Raszkolnyikov levele Sztálinhoz: [1939. augusztus 17.] / a levelet ford. és a jegyzeteket összeáll. Zilahy Tibor. – p. 50–62.
Jegyzetek: p. 58–62.
71. Az áldozatok vétke?: (Néhány megjegyzés a sztálini terror magyarázatául) / Bellavics István. – p. 63–69.
Felhasznált irod.: p. 69.

Határokon túl

72. Népiség és emigráció: Beszélgetés Borbándi Gyulával: [München, 1987. szeptember 11.] / a beszélgetést Pikó András készítette. – p. 70–86.
73. Borbándi Gyula válogatott műveinek bibliográfiája. – p. 87–88.
74. Magyar–magyar kapcsolatok / Borbándi Gyula. – p. 89–107.
Jegyzetek: p. 107.
Az írás részlet a szerző – A magyar emigráció életrajza című 1985-ben Bernben megjelent – könyvből.

Kitekintés

75. A magyarországi forráskiadás hiánypótló vállalkozása: (A készülő Anjou-kori Oklevéltárról) / a beszélgetést Pribelszki János készítette. – p. 108–113.
Beszélgetés Kristó Gyulával.
76. Nemzetközi Tanácskozás a Mediterráneumról / Soós Edit. – p. 114–117.
77. Az ember és környezet – a komplex kutatás módszerének kialakításáért: (Az MTA Regionális Kutatások Központjáról és annak folyóiratáról) / Duró Annamária. – p. 118–122.

Kritika – Vita

78. „...Haladásunk csaknem határtalan.” / Deák Ágnes. – p. 123–136.
Ism.: Eötvös József / Schlett István. – Bp.: Gondolat, 1987.

Ismertetések

79. Nagy Lajos, Magyarország és Lengyelország királya / Vajda Zoltán. – p. 137–139.
Ism.: Louis the Great King of Hungary and Poland / ed. S. B. Vardy, G. Grosschmid, L. S. Domonkos. – New York: Columbia University Press, 1986. – 534 p.
80. Lucien Febvre. Egy sors: Martin Luther / Robert Mandrou; ford. Szilasi László. – p. 140–144.
Eredeti közl.: 450 Jahre Reformation / szerk. Leo Stern, Max Steinmetz. – Berlin, 1967. – p. 217–221.
81. Egy fasiszta politikus – egy politikus fasiszta / Tóth Péter. – p. 145–149.
Ism.: Mussolini / Ormos Mária. – Bp.: Kossuth, 1987.

1988. 1.

Tanulmányok

82. A kárpátaljai akció: (1938) / Hornyak Csaba. – p. 5–27.
Jegyzetek: p. 25–27.
83. „Reakciós az, aki kommunista: (Mindszenty József politikai tevékenysége 1945–1946) / Kása Csaba. – p. 28–50.
Jegyzetek: p. 46–50.
A tanulmányt rövidítve közli a szerkesztőség.

Forrásközlés

84. Kelet és Nyugat határán: (Csécsy Imre levelezéséből) / a bev., a leveleket közreadta és jegyz. Bán D. András. – p. 51–71.
Jegyzetek: p. 70–71.
85. Tájékoztató bibliográfia Csécsy Imre írásaiból. – p. 72–73.

Határokon túl

86. „...A kollízió olyan állapot, amelyen túl kell lépni”: (Beszélgetés Molnár Gusztávval): [1988. május]. – p. 74–93.
87. Molnár Gusztáv válogatott műveinek bibliográfiája. – p. 94.
88. Molnár Gusztáv négy esszéje. – p. 95–121.
[1.] A Rajnától az Uralig...: Jegyzetek A német ideológiáról. – p. 95–109.
[2.] Vázlat a marxizmusról. – p. 110–111.
[3.] A posztkritikai elméletről. – p. 111–114.
[4.] Tied a nyelv és a hatalom...: Egy Contemporanul-cikk néhány mondatának elemzése. – p. 114–121.

Kitekintés

89. „Helyünk Európában”: (Beszélgetés dr. Fekete Lászlóval az MTA Közép- és Kelet-Európa Kutatóközpontjáról) / a beszélgetést Pikó András készítette. – p. 122–125.
90. „Now is the Winter of Our Discontent...”: A Magyar Szociológiai Társaság vándorgyűléseéről: 1988 április 5–6 / Jankó Attila. – p. 126–129.
91. A Hajnal István Kör megalakulása: [1988. március 22.]. – p. 130.

Kritika – Vita

92. „Feudalizmus” vagy „ázsiai termelési mód”: (Meggjegyzések a középkori japán fejlődés értelmezéséhez) / Telek János. – p. 131–135.
Jegyzetek: p. 135.
Előzm.: 1987. 2. [sz.]. – p. 5–41. Ld.: 57.
Folyt.: 1988. 2. [sz.]. – p. 121–140. Ld.: 106, 107, 108, 109.

Figyelő

93. [A középkori népi...] / Szilasi László. – p. 136–138.
Ism.: A középkori népi kultúra / Aron J. Gyurevics. – Bp.: Gondolat, 1987. – 440 p.
94. Az „Ungarns Geschichtsschreiber” című sorozat / Molnár Orsolya. – p. 139.
95. Egy rendhagyó életrajz / Pikó András. – p. 140–143.
Ism.: Gróf Bethlen István politikai pályája: 1901–1921 / Romsics Ignác. – Bp.: Magvető, 1987. – 305 p.
96. A megszüntetett proletariátus / Löffler Tibor. – p. 144–147.
Bp.: Társadalomtudományi Intézet, 1987.

Melléklet I.

97. Piac az elméletben és a történelemben / vál., bev., a ford. egybevetette Fekete László; ford. Náfrádi Zoltán, Molnár Imre; [közrem.] Kovácsik Attila, Perlaki Miklós. – p. 3–39.
Az Actas fordításmelléklete.
[1.] Az értéktörvény Skyllája és az önszabályozó piac Kharybdisc között: (Bevezetés). – p. 3–5.
Jegyzetek: p. 5.
[2.] A piac az elméletben és a történelemben / W. C. Neale. – p. 6–14.
Jegyzetek: p. 14.
A tanulmány eredeti címe és megjelenési helye: The Market in Theory and History = Trade and Market in the Early Empires Economics in History and Theory / ed. K. Polanyi, C. M. Arcensberg, H. W. Pearsons. – Glencoe, Illinois: The Free Press, é. n. – p. 357–372.
[3.] Ki, hogyan írja meg a piac történetét? / Alain Caillé. – p. 15–28.
Kritikai megfontolások a történelmi álláspontokról, melyeket F. Braudel Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus c. munkája inspirált.
A tanulmány eredeti címe és megjelenési helye: Comment on écrit l'histoire du marché = Caillé, A.: Splendeurs et misères des sciences sociales. – Genève, Paris, 1986. – p. 151–171.
[4.] A liberális piac mint átmeneti eset / Fred Hirsch. – p. 29–39.
Jegyzetek: p. 38–39.
A tanulmány eredeti címe és megjelenési helye: The Liberal Market as a Transition Case / Fred Hirsch = Social Limits to Growth / Fred Hirsch. – London, 1977. – p. 161–177.

1988. 2.

Tanulmányok

98. A rapallói szerződés és előzményei / Barta Zsolt. – p. 5–17.
Jegyzetek: p. 16–17.

99. A kisebbségvédelem kérdései Középkelet-Európában: (1920–1930) / Tirts Tamás. – p. 18–45.
Jegyzetek: p. 40–42.
Függelék: Az egyes középkelet-európai országok nemzetiségi kimutatásai p. 43–45.

Forrásközlés

100. „Ki fogja éjjel – nappal siratni rútságomat”: Három erdélyi pasquillus Mihály vajda (1600) és a Gubernium (1691) korából / közreadja, az utó- és előszót írta, a jegyzeteket összeáll. Németh Noémi. Farkas Gábor. – p. 46–61.
Latin, német és magyar nyelvű fordítások.
Jegyzetek: p. 58–61.

Határokon túl

101. Egy európcér az „Isten háta mögött”: (Beszélgetés Fábíán Ernővel): [1988 nyara]. – p. 62–70.
102. Fábíán Ernő műveinek bibliográfiája. – p. 71–72.
103. Fábíán Ernő két tanulmánya. – p. 73–107.
[1.] A belső gyarmatosítás ideológiája. – p. 73–95.
Jegyzetek: p. 94–95.
[2.] Eötvös József a szocialista és kommunista eszmékről. – p. 96–107.
Jegyzetek: p. 106–107.

Kitekintés

104. „Intézetünk nem emigráns intézmény”: (Beszélgetés K. Lengyel Zsoltal, a müncheni Ungarisches Institut tudományos munkatársával): [Budapest, 1988. szeptember] / a beszélgetést Bellavics István készítette. – p. 108–115.
105. Honfoglalás – honfoglalók: (Magyar őstörténeti konferencia Szegeden) / Anders Alexandra. – p. 116–120.

Kritika – Vita

106. Japán és az „ázsiai termelési mód”: (Válasz Telek János „Feudalizmus vagy ázsiai termelési mód” című cikkére) / Berend Nóra. – p. 121–123.
Jegyzetek: p. 123.
Előzm.: 1987. 2. [sz.]. – p. 5–41.; 1988. 1. [sz.]. – p. 131–135. Ld.: 57., 92.
Folyt.: p. 129–140. Ld. 107., 108., 109.
107. Egy elméleten kívüli elmélet?: (Az európai társadalomfejlődés és az ázsiai termelési mód) / Löffler Tibor. – p. 124–130.
Jegyzetek: p. 129–130.
108. Kategóriák bűvöletében: (Válasz Berend Nórának és Löffler Tibornak) / Telek János. – p. 131–136.
109. Eurázsia: (Két módszertani megjegyzés az „AETAS” feudalizmus vitájához) / Szabó P. Csaba. – p. 137–140.

Figyelő

110. A történetfilozófia hírnöke / Pongrácz Tibor. – p. 141–143.
Ism.: A történelem eszméje / Robin G. Collingwood. – Bp.: Gondolat, 1987. – 406 p.
111. Analógiák igézetében / Pikó András. – p. 144–146.
Ism.: Az elsőpró kisebbség / Gerő András. – Bp., 1988. – 293 p.
112. Hunyadi: Legenda és valóság / Vajda Zoltán. – p. 147–148.
Ism.: Hunyadi: Legend and Reality / Joseph Held. – New York: Columbia University Press, 1985. – 164 p.
113. Nyugat-Pannónia román stílusú épületei / Németh Gabriella. – p. 149–150.

Ism.: Romanische sacralbauten Westpannoniens / Ilona Valter. – Eisenstadt: Roetzler, 1985. – 304 p.

114. [Szakrális építészeti terek...] / Dávid Tamás. – p. 151–152.
 Ism.: Szakrális építészeti terek funkcióelemzése / Guzsik Tamás. – Bp.: Budapesti Műszaki Egyetem Építészettörténeti és Elméleti Intézet, 1988. – p. 1–111.

Függelék

115. A hazai tudománygyűjtemények az 1987–88-as tanévben készült történeti tárgyú szakdolgozatok jegyzéke. – p. 153–156.

Melléklet II.

116. Az ember rabságáról és szabadságáról: részletek / Nyikolaj Bergyajev; a tanulmányokat vál. és ford. Farkas Zoltán, Mikola Gyöngyi; a bevezetőt írta Mikola Gyöngyi. – p. 3–25.
 Jegyzetek: p. 24–25.

1990. 1–2.

Tanulmányok

117. „A magyar nemzet jövője cultura kérdése”: Eötvös József nemzetiségpolitikai koncepciója: (1850–1868) / Deák Ágnes. – p. 7–28.
 Jegyzetek: p. 26–27.
 Angol ny. rezümé: p. 28.
 A dolgozat a Magyarországtudató Intézet által támogatott, dr. Csétri Lajos vezetésével folyó kutatási program keretében készült.
118. A békét a győztesek kötik: A magyar kormány békepropaganda tevékenysége 1945–46-ban / Békés Csaba. – p. 29–56.
 Jegyzetek: p. 51–53.
 Függelék: p. 54–56.
 Angol ny. rezümé: p. 56.
 A tanulmány egy hosszabb dolgozat átszerkesztett, rövidített változata.

Műtridéző

119. Magyarok és szerbek a Délvidéken: Djorđe Stratimirović emlékirata 1848–1849-ről / bevezette, sajtó alá rend. és jegyzetekkel ellátta Pelyach István; a szöveget németből ford. Pingiczter Klára. – p. 56[!57]–81[!82].
 Jegyzetek: p. 77[!78]–81[!82].
120. „...Tartózkodása államérdékből nem kívánatos”: Beszélgetés Szabó Károllyal, a pozsonyi magyar meghatalmazott volt helyettesével a cschszlovák–magyar lakosságcsereéről / a bevezetőt írta, a beszélgetést készítette és szerk. Molnár Imre. – p. 82[!83]–105[!106].

Eszmecsere

121. Eltérő és azonos érdekek a népi–urbánus viszonyban / Balog Iván. – p. 106[!107]–110[!111].
 Az írás az 1989. október 5-én a Magyar zsidóság a Holocaust után c. budapesti konferencián elhangzott előadás szerkesztett változata.

Körkérdés

122. Nemzet és nemzetiség Közép-Európában: az Actas körkérdése. – p. 111[!112]–168[!169].

Figyelő

123. Magyar történelem – zsidó szemmel / Balog Iván. – p. 169[!170]–175[!176].

- Ism.: A magyar Holocaust: 1–2 / Randolph L. Braham. – Bp.; Wilmington: Gondolat: Backburn International Incorporation, 1988.
Jegyzetek: p. 175[!176.]
124. „Idola Tribus”: Natio és/vagy ratio: a tudatosodás fokozatai / Pászka Imre. – p. 176[!177]–178[!179].
Ism.: Idola Tribus / Tamás Gáspár Miklós. – Párizs, 1989. – (Párizsi Magyar Füzetek Könyvei)
125. Egy magyar nacionalista liberális víziója / Vajda Zoltán. – p. 179[!180]–181[!182].
Ism.: István Tisza: The Liberal Vision and Conservative Statecraft of a Magyar Nationalist / Gábor Vermes. – New York: Columbia University Press, 1985. – 627 p.
126. A transzcendens és a reális remény limesén / Bellavics István. – p. 182[!183]–186[!187].
Ism.: LIMES: Nemzetpolitikai Szemle / főszerk. Molnár Gusztáv. – 1989. 1. [sz.]
127. Kisebbségtudomány – Kisebbségvédelem / Tóth Péter. – p. 187[!188]–[188[!189].
Ism.: REGIO: Kisebbségtudományi Szemle. – 1. évf. 1. sz. 1990. január

1990. 3.

Tanulmányok

128. A várjobbági birtoklás megítélésének változásai a tatárjárást követő másfél évszázadban / Zsoldos Attila. – p. 5–34.
Jegyzetek: p. 26–29.
Rövidítések: p. 30–32.
Német ny. rezümé: p. 33–34.
129. A királyi hatalom békcidőben: Limousin[a] XIV. század első felében / Laurent Bourdclaus; ford. Kordé Zoltán; az ófrancia szövegrészletet Újfalu Németh Jenő ford.. – p. 35–50.
Felhasznált irod.: p. 50.

Anyagi kultúra

130. A középkori anyagi kultúra kutatása és néhány módszertani problémája / Kubinyi András. – p. 51–68.
Jegyzetek: p. 61–67.
Német ny. rezümé: p. 68.
131. A soproni polgárság anyagi kultúrája a későközépkorban / Szende Katalin. – p. 69–123.
Jegyzetek: p. 99–105.
Rövidítések: p. 106–107.
Függelék: p. 108–120.
Német ny. rezümé: p. 121–123.
132. Táplálkozás és történelem: Táplálkoástörténeti kutatások az Annales-ban az elmúlt két évtizedben / Tóth Ferenc. – p. 124–129.
Táplálkoástörténeti cikkek az Annales-ban 1975 és 1989 között: p. 129.

Határainkon túl

133. „Patagóniában is magyar maradtam...”: Beszélgetés Vajay Szabolccsal: [Genf, 1990. április 10.] / a beszélgetést készítette Koszta László. – p. 130–138.
134. Vajay Szabolcs munkásságának részleges bibliográfiája. – p. 139–143.
A beszélgetés kapcsán felmerültekhez kapcsolódó címek.
135. A Szent Korona kamelaukion jellege / Vajay Szabolcs. – p. 144–152.
A tanulmány magyarul először a Nyugati magyar tanulmányírók antológiája 1987. (vál. és szerk. Borbándi Gyula, Bern 1987.) kötetben jelent meg.
136. Egy életmű adatokban: Deér József (1905–1972) munkássága: Bibliográfia. – p. 153–156.

Kitekintés

137. Középkori történelmünk új kézikönyve: (Beszélgetés Kristó Gyula professzorral a Magyar föld és nép korai történetének enciklopédiája társ-főszerkesztőjével) / a riportot készítette Pribelszki János. – p. 157–161.

Figyelő

138. A zarándokok világa / Dávid Tamás. – p. 162–163.
Jegyzetek: p. 163.
Ism.: Isten vándorai / P. A. Sigal. – Bp.: Gondolat, 1989.
139. Évszázadok divatja / Dávid Tamás. – p. 164–165.
Jegyzetek: p. 165.
Ism.: Régi magyar öltözködés / szerk. Benyóné Mojzsis Dóra. – Bp.: Magvető, 1988.
140. A hétköznapok anyagi kultúrája / Pozsár Annamária. – p. 166–168.
Jegyzetek: p. 168.
Ism.: Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században / Radvánszky Béla. – Bp.: Helikon, 1986.
141. A közép-európai kereskedelem tengelye: Osztrák – magyar kereskedelmi kapcsolatok a Duna mentén a XV. századtól a XVIII. századig / Kovács Tamás. – p. 169–173.
Ism.: Österreichisch – ungarische Handelsbeziehungen entlang der Donau vom 15. bis zum 18. Jahrhundert: Historisches Jahrbuch der Stadt Linz / Othmar Pickl. – 1988. – p. 11–40.
142. Az angol középosztály hétköznapjai a XVIII–XIX. században / Vajda Zoltán. – p. 174–176.
Ism.: Family Fortunes: Men and women of the English middle class 1780–1850 / Leonore Davidoff, Catherine Hall. – Hutchinson, 1987.

1991. 1.

Tanulmányok

143. A szovjet birodalmi nyelv, avagy a totalitarizmus grammatikája / Tóth Szergelj. – p. 5–39.
Jegyzetek: p. 33–37.
Angol ny. rezümé: p. 38–39.
A tanulmány készült: 1990. július–augusztus
144. Új Babilon épül: (Bolszevizmus és szociáldemokrácia. Adalékok a Szocializmus című folyóirat történetéhez 1934–1938) / Löffler Tibor. – p. 40–63.
Jegyzetek: p. 61–62.
Angol ny. rezümé: p. 63.
145. A szovjet–jugoszláv konfliktus balkáni előzményei / Zilahi Tibor. – p. 64–86.
Jegyzetek: p. 83–84.
Angol ny. rezümé: p. 85–86.

Határainkon túl

146. Meg kell-e újítani a szovjetológiát?: A Russian Review című folyóirat vitája a szovjetológiai kutatások új irányzatairól: (1986–87) / Náfrádi Zoltán, Vajda Zoltán. – p. 87–105.
Bibliogr.: p. 104–105.
147. Az államilag szervezett terror és a szovjet állam dezorganizációja / Rittersporn Gábor Tamás. – p. 106–146.
Jegyzetek: p. 135–146.
A tanulmány készült: 1988. július–augusztus
148. Nyelv és ideológia: Lenin publicisztikájának pragmatilisztikai sajátosságai / Valerij Volkov; ford. Budai Julianna. – p. 147–152.
Jegyzetek: p. 152.

Eszmecsere

149. Ezerkilencszáztizethét: Az orosz intelligencia és a forradalom: Szénási Sándor beszélget Szilágyi Ákossal. – p. 153–176.
A beszélgetés eredetileg egy könyv fejezetének készült 1988-ban.

Körkérdés

150. Kérdés-e a szovjet kérdés?: az Actas körkérdése. – p. 177–186.
Helyreigazítás: Krausz Tamás válasza Horn Gyula neve alatt jelent meg. = 1991. 2. [sz.]. – p. 172–175.

Kitekintés

151. Érvék, érzelmeik, indulatok: A francia forradalom a modern francia történettudományban / Kövér Lajos. – p. 187–197.
Jegyzetek: p. 196–197.

Figyelő

152. Sztálini terror – amerikai szemmel / Náfrádi Zoltán. – p. 198–204.
Ism.: A nagy tisztogatások eredete / J. Arch Getty. – Origins of the Great Purges: Cambridge University Press, 1988.
153. A „Mihály arkangyal” Légión / Kuti Ágnes. – p. 205–207.
Ism.: Die Legion „Erzengel Michael” in Rumanics: Soziale Bewegung und politische Organisation / Armin Heinen. – München: Oldenburg, 1986.
154. Az előítéletek nélküli embertől a tulajdonságok nélküli emberig / Balog Iván. – p. 208–212.
Ism.: A History of Habsburg Jews: 1670–1918 / William McCagg Jr. – Indiana University Press, 1989.

Kötetünk képeiről

155. Az egyház kálváriája Oroszországban: Kötetünk képeiről / Tóth Szergej. – p. 213–216.

1991. 2. (Szerkesztette: Koszta László)

Tanulmányok

156. A bűnök hierarchiája és társadalmi ellenőrzésük: Jegyzetek Worms-i Burchard bűnbánati könyvéhez / Paolo Galloni; ford. Hajnóczy Gábor. – p. 5–18.
Jegyzetek: Táblázat (Corrector) p. 14–17.
Német ny. rezümé: p. 18.
157. Bertalan jegyző fiai: (Adatok a vasvári káptalan történetéhez) / Szovák Kornél. – p. 19–25.
Jegyzetek: p. 22–24.
Német ny. rezümé: p. 25.
158. Plébánosválasztások és egyházközségi önkormányzat a középkori Magyarországon / Kubinyi András. – p. 26–46.
Jegyzetek: p. 38–45.
Német ny. rezümé: p. 46.
159. A hészükhazmus és az „élő ikon” fogalma / Valerij Lepahin. – p. 47–58.
Jegyzetek: p. 55–57.
Német ny. rezümé: p. 58.

Határainkon túl

160. „Negyven év lemaradását kell bepótolnunk...!": Beszélgetést Adriányi Gáborral / a beszélgetést Giczi Zsolt készítette. – p. 59–61.

161. Adriányi Gábor bibliográfiája. – p. 62–68.
 162. A Lefévbvre-félc egyházszakadás / Adriányi Gábor; ford. Regényi Kund. – p. 69–83.
 Jegyzetek: p. 80–83.

Kitekintés

163. Erdélyi és hódoltsági jezsuita missziók: 1609–1625: Beszélgetés Balázs Mihállyal / a beszélgetést Dávid Tamás készítette. – p. 84–87.
 Jegyzetek: p. 87.
 164. Beszámoló a gazzadai egyháztörténeti konferenciáról: [Gazzada (Olaszo.), 1990. szeptember 10–14.] / Molnár Antal. – p. 88–91.

Adattár

165. Magyarországi minoriták Észak-Itáliában 1526-ig: Antonio Sartori adatgyűjtésének magyar vonatkozásai / Veszprémy László. – p. 92–105.
 Rövidítések: p. 93–100.
 Függelék: Testamentum magistri Jacobi de Arquade phisici: (Buda, 1385. szept. 9.) / közzéteszi Veszprémy László. – p. 101–105.
 Jegyzetek: p. 105.
 166. Étienne de La Boétie – a tolerancia határán / Újfalusi Németh Jenő. – p. 106–116.
 Jegyzetek: p. 114–116.
 167. Javaslat a vizsályok megbékéltetésére / Étienne de La Boétie; (ford. és a jegyzeteket írta Újfalusi Németh Jenő). – p. 117–152.
 Jegyzetek: p. 146–152.

Figyelő

168. Laikusok és a középkori egyház / Marie-Madeleine de Pourquery; ford. Gállfy László. – p. 153–155.
 Jegyzetek: p. 155.
 Ism.: Les laics au Moyen Age: pratiques et expériences religieuses / André Vauchez. – Paris, 1987.
 169. Az ezreres orosz kereszténység / Varga Beáta. – p. 156–159.
 Ism.: Hrisztiansztvo i Rusz: (Szbornyik sztatycj). – Moszkva: Nauka, 1988.
 170. Szentek élete / Dávid Tamás. – p. 160–161.
 Jegyzetek: p. 166.
 Ism.: Legenda Aurea / Jacobus Voragine. – Bp.: Helikon, 1990. – Ill. – (Harmónia Mundi / szerk. Vízkelety András)
 171. A magánélet terci a középkorban / Szende Katalin. – p. 162–163.
 Ism.: Haus und Familie in der spätmittelalterlichen Stadt / Alfred Haverkamp. – Köln; Wien, 1984. – (Städteforschung / Institut für vergleichende Städtegeschichte gondozásában, 18.)
 172. Egy középkori falu élete / Kis Anita. – p. 164–166.
 Ism.: Montailou, ein Dorf vor dem Inquisitor: (1294–1324) / Emmanuel Leroy Ladurie. – Frankfurt.M.; Berlin: Ulstein, 1989.
 173. Kuruc gazdaság, kuruc háború / Lele József. – p. 167–170.
 Ism.: A kuruc függetlenségi háború gazdasági problémái: 1703–1711 / Bánkúti Imre. – Bp.: Akad. K., 1991.

1991. 3–4. (Szerkesztette: Koszta László)

Tanulmányok

174. Orientációs irányok a Kárpát-medencében az ezredforduló táján / Kristó Gyula. – p. 5–13.

- Jegyzetek: p. 11–12.
Német ny. rezümé: p. 13.
175. Árpád-kori okleveleink grafikus szimbólumai / Solymosi László. – p. 14–39.
Jegyzetek: p. 27–34.
Képek: p. 35–38.
Német ny. rezümé: p. 39.
176. A pozsegai társaskáptalan tagjai a XIV. század közepéig / Koszta László. – p. 40–58.
Jegyzetek: p. 51–57.
Német ny. rezümé: p. 58.
177. A plébániák és a városi környezet: Plébániatemplomok a XIV. és XV. századi magyar városokban / Marie-Madeleine de Pourquercy; ford. Kecskés Gusztáv. – p. 59–93.
Függelék: p. 78–86.
Felhasznált irod.: p. 87–88.
Jegyzetek: p. 88–92.
Német ny. rezümé: p. 93.
178. Fehér Ulászló lengyel herceg, a pannonhalmi bencés apátság kormányzója 1377–79-ben / Stanislaw Sroka. – p. 94–102.
Jegyzetek: p. 99–101.
Német ny. rezümé: p. 102.
179. Erdély a tizenöt éves háborúban és a Porta / Lelc József. – p. 103–136.
Jegyzetek: p. 129–135.
Német ny. rezümé: p. 136.

Határainkon túl

180. Interdiszciplinaritás, összehasonlító vizsgálatok, középkorkutatás: Beszélgetés Bak János történésszel: [Budapest, 1991. december 17.] / a beszélgetést készítette Koszta László. – p. 137–145.
181. Bak János bibliográfiája. – p. 146–151.
182. Koronázástudomány – múlt, jelen és jövő / Bak János; ford. Novák György. – p. 152–166.
Jegyzetek: p. 161–166.
A tanulmány a Coronations; medieval and early modern monarchic ritual ed. János M. Bak University of California (Berkeley) 1990. kötet bevezetőjeként jelent meg angolul.

Kitekintés

183. „A regionalizmus a szó széles körű értelmében meg fog erősödni Magyarországon!?”
Interjú Enyedi Györggyel / a beszélgetést készítette Rácz Lajos. – p. 167–176.
184. Enyedi György munkáinak válogatott bibliográfiája. – p. 177–179.
185. A tradicionális társadalom és a természeti környezet kapcsolatáról / Rácz Lajos. – p. 180–194.
Felhasznált irod.: p. 191–194.
186. Középkori mindennapok képekben: Riport Gerhard Jaritz történésszel a kremsi Institut für Realienkunde des Mittelalters und der frühen Neuzeit munkájáról / a riportot készítette Szende Katalin. – p. 195–200.
A riport témájához kapcsolódó cikkek: p. 200.

Figyelő

187. A világhódító / Tóth Sándor. – p. 201–203.
Ism.: Attila / Steven Béla Várdy. – New York, 1991. – (World Leaders – Past and Present series)
188. Magyarság és Európa / Kordé Zoltán. – p. 204–205.
Ism.: Acta Historica különszám: III. nemzetközi hungarológiai kongresszus (Szeged, 1991. augusztus 12–16.) tiszteletére

189. Corvinák és hábotúk / László Attila. – p. 206–207.
Ism.: Din istoria bibliotecii „Corvina”: Semmificatia politica a unui gest reparator = (A „Corvina” könyvtár történetéből: Egy jóvátételi gesztus politikai jelentősége) = Istoric si civilizatie: Profcsorului C. Cihodaru la a 80-a aniversare = (Történelem és civilizáció: C. Cihodaru professzornak 80. születésnapjára). – Iasi, 1988. – p. 587–596.
190. Helytörténet európai színvonalon / Blazovich László. – p. 208–210.
Ism.: Baranya: (Történelmi és honismereti folyóirat 1988–1990)

1992. 1–2. (Szerkesztette: Pelyach István)

Tanulmányok

191. Hatvani Imre szabadsapatvezér és az abrudbányai katasztrófa / Hermann Róbert. – p. 5–78.
Jegyzetek: p. 63–77.
Német ny. rezümé: p. 78.
192. A román nemzetudat fejlődése a Kárpátokon innen és túl egy nemzedék készülődésének tükrében / Borsi-Kálmán Béla. – p. 79–126.
Jegyzetek: p. 112–125.
Német ny. rezümé: p. 126.
A tanulmány a szerző „Nemzetfogalom és nemzetstratégia(k). A Kossuth-emigráció és a román nemzeti törekvések kapcsolatának történetéhez” c. kandidátusi értekezésének első fejezete.
193. Egy román Jókai-regényhős viszontagságai 1848–49-ben / Miskolczy Ambrus. – p. 127–135.
Jegyzetek: p. 134.
Német ny. rezümé: p. 135.
194. Egy forradalmár pap Görgey táborában / Zakar Péter. – p. 136–149.
Jegyzetek: p. 146–148.
Német ny. rezümé: p. 149.

Eszmecsere

195. Arról, amit az Erdély történetében írtunk...: (Mítoszok és modellek között: Erdély 1848–49-ben) / Miskolczy Ambrus. – p. 150–157.
Jegyzetek: p. 156–157.

Múltidéző

196. Egy korszakzáró és áruló-mítoszt teremtő fegyverletétel: (Duka Tivadar emlékirata a világosi fegyverletételről) / a szöveget szerk., a bevezetőt és a jegyzeteket írta Pelyach István. – p. 158–178.
Jegyzetek: p. 173–178.

Határainkon túl

197. Az erdélyi magyar történészek sajátos feladatai: Beszélgetés Csetri Elckkel / a beszélgetést készítette Pelyach István. – p. 179–185.
198. Csetri Elek bibliográfiája. – p. 186–193.
199. Teleki Sándor 1848–49-ben / Csetri Elek. – p. 194–210.
Jegyzetek: p. 208–210.

Kitekintés

200. Negyvennyolcas karikatúrák / Rózsa György. – p. 211–224.
Jegyzetek: p. 214.
Képek: p. 215–224.

201. Társadalmi kezdeményezés Görgey Artúr honvéd tábornok budavári lovasszobra újrafelállítására / Margitay Béla. – p. 225–227.

Figyelő

202. Román emlékirások 1848-ból / Panck Sándor. – p. 228–232.
Ism.: Memorialistica Revolutiei de la 1848 in Transilvania. – Cluj-Napoca: cd. Dacia, 1988.
203. Az orosz intervenció Magyarországon 1849-ben / Vajda Zoltán. – p. 233–237.
Ism.: Nicholas I and the Russian Intervention in Hungary / Ian W. Roberts. – Macmillan, 1991. – 301 p.
204. A passzív ellenállás politikusa? / Kancsár Attila. – p. 238–241.
Ism.: Deák Ferenc politikai pályája 1849–1865 / Takács Péter. – Bp.: Akad. K., 1991. – 234 p.
205. Az „örök második” / Ruzsoly József. – p. 242–246.
Ism.: Politikai jellemrajzok a magyar szabadságharcból: Gróf Batthyány Lajos, Görgei Artúr, Kossuth Lajos / Szemere Bertalan; sajtó a. r., a bevezetőt írta, a jegyzeteket és a mutatókat összeáll. Hermann Róbert és Pelyach István. – Bp.: Szépirod. K., 1990. – 733 p. + 300 kép [okmánytár]
206. Széchenyi István gróf, az ember / Szendi Péter. – p. 247–250.
Ism.: Széchenyi István / Csorba László. – Bp.: Officina Nova, 1991. – 195 p.: ill. + mell.
207. Magyarhon angol barátja / Hermann Róbert. – p. 251–258.
Ism.: Blackwell küldetése / Kabdebó Tamás. – Bp.: MTA, 1990. – 316 p. – (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Közleményei. Új sorozat, 26. (101.))

1992. 3. (Szerkesztette: Lele József)

Tanulmányok

208. Nádori reprezentáció a XVII. században / S. Lauter Éva. – p. 5–18.
Jegyzetek: p. 15–17.
Német ny. rezümé: p. 18.
209. Az ajándékozás Esterházy Miklós nádor politikai gyakorlatában / Hiller István. – p. 19–27.
Jegyzetek: p. 24–26.
Német ny. rezümé: p. 27.
210. Csáky Anna Franciska és a pozsonyi klarisszák / Horn Ildikó. – p. 28–43.
Függelék: Pozsonyi klarisszák névsora (XVII. sz.) p. 37–38.
Jegyzetek: p. 38–42.
Német ny. rezümé: p. 43.
211. Olasz minoriták a XVII. századi Felső-Magyarországon: A kora újkori magyarországi missziók elméleti alapvetésének és tevékenységi formáinak történetéhez / Molnár Antal. – p. 44–77.
Jegyzetek: p. 72–76.
Német ny. rezümé: p. 77.
212. Oroszok Bécsben 1698-ban / L. Bozai Zsuzsanna. – p. 78–93.
Jegyzetek: p. 89–92.
Német ny. rezümé: p. 93.

Határainkon túl

213. „A történettudomány tárgya elsősorban a változás, a történeti folyamatok vizsgálata”: Interjú Bernard Lepetit-vel / az interjút készítette Rác Lajos. – p. 94–97.
Bibliogr.: Bernard Lepetit néhány fontosabb munkája p. 97.

214. Javaslato az interdiszciplináritás szűkített értelmezéséhez / Bernard Lepetit; ford. Rác Lajos. – p. 98–105.
Jegyzetek: p. 104–105.
Az eredeti mű: Propositions pour une pratique restreinte de l'interdisciplinarité / Bernard Lepetit = Revue de synthèse, t. CXI, no 3, juillet-septembre 1990, pp. 331-338.
215. Egy magyar keletkutató Németországban / Matuz József. – p. 106–111.
Életrajzi vázlat
216. Matuz József műveinek bibliográfiája / a bibliográfiát összeáll. Papp Sándor. – p. 112–114.
217. A magyarországi török hódoltság néhány főbb sajátosságáról / Matuz József. – p. 115–137.
Jegyzetek: p. 135–137.
A tanulmány első alkalommal a Gesta Hungarorum II. (szerk. Saáry Éva–Steinmann Judith) SMIKK, Zürich, 1985. kötetben jelent meg.

Adattár

218. Rendelet Guyenne tartomány békéjének helyreállítására: (Augen, 1561. október 8.) / ford. Újfalusi Németh Jenő. – p. 138–146.
Eredeti kiadás: Memoire sur la pacification des troubles (Malcolm Smith) / Étienne de La Boétie. – Genève; Droz, 1983.
219. Étienne de La Boétie és az első türelmi rendeletek / Újfalusi Németh Jenő. – p. 146–147.
Jegyzetek: p. 147.
220. Lucio Paolo Rosello, egy XVI. századi nikodemista / Vigh Éva. – p. 148–153.
Jegyzetek: p. 152–153.
221. A türelmről avagy párbeszéd az udvari emberek életéről [= Dialogue de la vita de cortegiani inritolato la patientia] / [Lucio Paolo Rosello]; ford. Vigh Éva. – p. 154–162.
Jegyzetek: p. 161–162.

Figyelő

222. Konyhalatin: (A korájuk [köz]nyelvről) / Tusor Péter. – p. 163–165.
Ism.: Küchenlatein: (Sprache und Umgangssprache in der frühen Neuzeit) / Peter Burck. – Berlin, 1989.
223. Szerelm és szexualitás Nyugaton / Gálffy László. – p. 166–170.
Ism.: A L'Histoire 1991. januári számának 24 tanulmányáról.
224. Az analitikus történetfilozófia kérdései egy empirikus megközelítésben / Szécsi Gábor. – p. 171–176.
Ism.: The past within us: An Empirical Approach to Philosophy of History / Raymond Martin. – New Jersey; Princeton: Princeton University Press, 1989. – XIII, 160 p.
225. Egy szomszédság küzdelmes története / Dávid Tamás. – p. 177–178.
Jegyzetek: p. 178.
Ism.: Velence és Magyarország / Jászay Magda. – Bp.: Gondolat, 1990.

1992. 4. (Szerkesztette: Tomka Béla)

Tanulmányok

226. A dualizmus-kori tőkeimport-számítások historiográfiai és módszertani kérdései / Kövér György. – p. 5–18.
Jegyzetek: p. 14–15.
Függelék: p. 16–17.
Angol ny. rezümé: p. 18.

- A tanulmány historiográfiai része eredetileg 1987. május 23-án Szirákon, a Ránki György által szervezett „Az európai periféria gazdasági fejlődésének kérdései” c. nemzetközi konferencián hangzott el.
227. Az Osztrák–Magyar Bank felszámolása / Pogány Ágnes. – p. 19–33.
Jegyzetek: p. 29–31.
Angol ny. rezümé: p. 32–33.

Konferencia

228. Hitelintézmények Magyarországon a XIX. és XX. században. – p. 34–82.
A tanulmányok a miskolci Hermann Ottó Múzeum által 1992 júniusában Kékcoden szervezett gazdaság- és társadalomtörténeti konferencia hitelügyi szekciójában elhangzott előadások átdolgozásai.
- [1.] A falusi hitelélet néhány sajátossága / Kaposi Zoltán. – p. 34–43.
Jegyzetek: p. 42–43.
- [2.] A megyei betéblázások és a középirtokos nemesség / Glósz József. – p. 44–47.
Jegyzetek: p. 47.
- [3.] Hódmezővásárhelyi pénzüintézetek hitellezési gyakorlata a dualizmus korában: különös tekintettel a mezőgazdaságra / Marjanucz László. – p. 48–61.
Jegyzetek: p. 60–61.
- [4.] Szlovák hitelegyletek a századfordulón / Tóth István. – p. 62–69.
Melléklet: p. 66–68.
Jegyzetek: p. 69.
- [5.] A Magyar Általános Hitelbank és vállalati érdekköré / Pogány Ágnes. – p. 70–72.
Jegyzetek: p. 72.
- [6.] A Magyar Nemzeti Bank hitelinformációs jelentései és a városi gazdasági elit a két világháború közötti Magyarországon / Timár Lajos. – p. 73–82.
Jegyzetek: p. 82.

Múltidéző

229. „...Oroszország, te méltatlan kiválasztott!...”: Bevezető megjegyzések a „Levél a szerbekhez” c. esszéhez / Sisák Gábor. – p. 83–89.
A címben szereplő idézet Alekszej Homjakov Oroszországhoz c. versének egy részlete.
230. Levél a szerbekhez. Üzenet Moszkvából / Alekszej Homjakov; ford. Kiss Ilona. – p. 90–114.
Jegyzetek: p. 110–114.
Eredeti címe: K Szerbam. Poszlanyije iz Moszkvi. – Lipcse, 1860.
A fordítás alapjául szolgáló kiadás: Polnoje szobranijje szocsinyenyij. – Moszkva, 1900. – 1. köt. p. 377–408.

Határainkon túl

231. „Én magát az államot tartottam mindig a főszereplőnek”: (Beszélgetés Péter László történésszel): [London, 1992. április. 30.] / az interjút készítette Deák Ágnes. – p. 115–124.
232. Péter László válogatott bibliográfiája. – p. 125–126.
233. Az 1868. XLIV. t.c.: „A nemzetiségi egyenjogúság tárgyában” és a törvényhatóságok hivatalos nyelve / Péter László. – p. 127–137.
Jegyzetek: p. 136–137.

Figyelő

234. Magyarország az oszmán politikában / Lelc József. – p. 138–142.
Ism.: Magyarország és a török hódítás / Fodor Pál. – Bp.: Argumentum, 1991.
235. Are you German? No, I'm Austrian! / Eiler Ferenc. – p. 143–145.
Ism.: Vom Reich zur Republik / Gerald Stourzh. – Wien: Edition Atelier, 1990.
236. „Pax Britannica?” / Tandori Mária. – p. 146–149.

- Ism.: „Pax Britannica?\": British Foreign Policy: 1789–1914 / Muriel E. Chamberlain. – London: Longman, 1988. – 224 p. – (Studies in Modern History)
237. Franciaország válságtörténete / Soós Gábor. – p. 150–158.
Ism.: La fièvre hexagonale: Les grandes crises politique 1871–1968 / Michel Winock. – Paris: Calmann-Lévy, 1987.

1993. 1. (Szerkesztette: Dávid Tamás és Koszta László)

Tanulmányok

238. Adalékok a magyar koronázási palást Krisztus-ábrázolásának eszmetörténeti hátteréhez / Zsoldos Attila. – p. 5–13.
Jegyzetek: p. 10–12.
Német ny. rezümé: p. 12.
Angol ny. rezümé: p. 13.
239. A nyugati gót történetírás emlékei: (Isidorus Hispalensis és Johannes Biclarensis történeti művei) / Horváth Emőke. – p. 14–27.
Jegyzetek: p. 22–25.
Német ny. rezümé: p. 26.
Angol ny. rezümé: p. 26–27.
240. Az 1335. évi visegrádi királyi találkozó / Stanisław Szczur. – p. 28–42.
Jegyzetek: p. 38–41.
Német ny. rezümé: p. 41.
Angol ny. rezümé: p. 42.
241. Egy recept a középkorból: A fejfájás csillapítására / Stanisław Sroka. – p. 43–48.
Jegyzetek: p. 46–47.
Német ny. rezümé: p. 48.
Angol ny. rezümé: p. 48.
242. Kovácsmunka a késő középkori ónodi várban / Rasztik Tibor. – p. 49–63.
Jegyzetek: p. 56–60.
Függelék: p. 60–61.
Német ny. rezümé: p. 62.
Angol ny. rezümé: p. 62–63.

Kitekintés

243. A középkori magyar egyházra vonatkozó történeti kutatások az utóbbi évtizedekben: (1948–1988) / Koszta László. – p. 64–105.
Jegyzetek: p. 83–104.
Rövidítések: p. 104–105.
A tanulmány 1991 októberében, a MTA Egyháztörténeti Bizottságának ülésén hangzott el.

Forrásközlés

244. Pii II pontificis maximi De bello Turconico liber imperfectus: (Egy humanista műhelyéből) / Bellus Ibolya, Boronkai Iván. – p. 106–127.
Jegyzetek: p. 118–127.
245. Egy 15. századi ismeretlen spanyol szerző királytükre / Vigh Éva. – p. 128–142.
Függelék: Spanyolország jó kormányzása érdekében, a fenséges királyoknak, Ferdinándnak és Izabellának szánva / ford. Vigh Éva. – p. 131–142.
Jegyzetek: p. 130., 142.
A kézirat előzéklapon a mű teljes címe: Directorio de príncipes para el buen gobierno de España endereçado a los Serenísimos reyes don Fernando e dona Isabel

Határainkon túl

246. [Bemutatjuk] James Ross Sweeney[-t]. – p. 143.
 247. J[ames] R[oss] Sweeney bibliográfiája. – p. 144–146.
 248. Ince és az csztergomi ércskválasztási vita. A Bonc Memorie II. dekrétális történeti háttér / James Ross Sweeney; ford. Sebők Ferenc. – p. 147–169.
 Jegyzetek: p. 159–169.
 A téma megvitatására a IX. Középkortudományi konferencián nyílt lehetőség Kalamazóban, Michiganben, 1974. május 10-én.

Figyelő

249. Középkori novellák / Veszprémy László. – p. 170–172.
 Ism.: Középkori históriák oklevelekben: 1002–1410 / vál., bev., jegyz. írta Kristó Gyula. – Szeged, 1992. – (Szeged Középkortörténeti Könyvtár, I.)
 250. Anonymus – latinul és németül / Kristó Gyula. – p. 173–176.
 Ism.: Die „Gesta Hungarorum” des anonymen Notars: Die älteste Darstellung der ungarischen Geschichte / Unter Mitarbeit von László Veszprémy, von Gabriel Silagi. – Sigmaringen: Jan Thorbecke Verl., 1991.
 251. Középkori törvényeink angolul / Petrovics István. – p. 177–181.
 Ism.: The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary
 Vol. 1., 1000–1301 / translated and ed. by János M. Bak, György Bónis, James Ross Sweeney. – California: Charles Schlaks: Jr. Bakersfield, 1989. – LXI, 178 p. – (The Laws of Hungary / ed. Peter I. Hidas. – Series 1., vol. 1.)
 252. A XV. század váréptésze / Piti Ferenc. – p. 182–184.
 Ism.: Várak a későközépkorban = Die Burgen im Spätmittelalter = Castrum Benc 2. 1990 / szerk. Juan Cabello. – Bp., 1992.
 253. Egy rendkívüli utazás krónikája / Makai János. – p. 185–186.
 Ism.: Kolumbusszal Amerikába: 1492 / Pauló Emilio Taviani; ford. Tóth Éva. – [Bp.]: Helikon, 1992.

Melléklet

254. Pótlások a Magyarországi Középkori Latinság Szótárához: (1. közlemény): [A] / Boronkai Iván, Szovák Kornél. – p. 187–210.
 Folyt.: 2. közlemény: [A-H] = 1994. 1. [sz.]. – p. 250–279. Ld.: 328.

1993. 2. (Szerkesztette: Tóth Szergej)

Tanulmányok

255. Oroszország és a nemzetközi kapcsolatok rendszere: (1917–1922) / Majoros István. – p. 5–36.
 Jegyzetek: p. 24–34.
 Angol ny. rezümé: p. 34–35.
 Német ny. rezümé: p. 35–36.
 256. Nyugati típusú fejlődés az orosz birodalom határain belül: Finnország / Gombos József. – p. 37–87.
 Jegyzetek: p. 78–84.
 Angol ny. rezümé: p. 84–86.
 Német ny. rezümé: p. 86–87.
 A tanulmány egy készülő értekezés része.

Műtridéző

257. Szemtanúként a történelemről: Sesztov / Patkós Éva. – p. 88.
 258. Mi az orosz bolszevizmus? / Lev Sesztov; ford. Patkós Éva. – p. 89–106.

- A tanulmányt 1920. március 5-én írta Sesztov Genfben. Megjelenés: 1920. szeptember 1-jén a Mercure de France-ban franciául, oroszul 1991-ben a Sztrannyik c. kiadványban.
259. Az oroszországi zsidó pogromok / a bevezetőt írta Horváth Géza. – p. 107–132.
Jegyzetek: p. 109–111.
[1.] A gomeli pogrom / ford. Budavári Réka, Hárs Ildikó. – p. 112–116.
[2.] Az Igazságügyi Minisztérium I. sz. Ügyosztálya 2. sz. Bűnügyi Osztályának 2. sz. ügye: „A Kisinyovban lezajlott zsidóellenes zavargásokról” / ford. Elek Andrea. – p. 117–120.
[3.] Oroszországi Szociáldemokrata Munkáspárt: Litvánia, Lengyelország és Oroszország Általános Zsidó Munkásszövetsége / ford. Horváth Géza. – p. 121–123.
[4.] A. F. Malajev visszaemlékezés / ford. Elek Andrea. – p. 123–128.
[5.] A „Vörös Lovas” számaiból / ford. Kolontári Atila. – p. 128–132.
260. Az orosz politikai liberalizmus a századelőn / Menyhárt Lajos. – p. 133–138.
Jegyzetek és felhasznált irod.: p. 138.
261. A II. Állami Duma: A terror elítélésének kérdése / V. A. Maklakov; ford. Jobbágy József; a jegyzeteket készítette Menyhárt Lajos. – p. 139–159.
Jegyzetek: p. 154–159.
A fordítás alapjául szolgáló kiad.: Vtoraja goszudarsztvennaja дума: (Vozspominanyija szovremennyika) / V. A. Maklakov. – London: Overseas Publications Interchange LTD, 1991.

Határainkon túl

262. A szovjet múlt tisztázásához: Részletek a Harvard Egyetem Orosz Kutatóközpontjában 1992. február 12-én elhangzott előadásból / Alekszandr Nyekrics; ford. Belányi György. – p. 160–174.

Figyelő

263. A bolsevik-eszer koalíció története / Kiss Mária Rita. – p. 175–178.
Ism.: Bolseviki i levije eszeri oktjabr 1917 – ijul 1918: Na puty i k odnopartyijnjoj diktature / J. G. Felstinszkij. – Paris: WMCA PRESS, 1985. – 287 p. – (Isszledovanyija novejszej russzkoj isztorii, 5.)
264. Új utakon a magyar szovjetológia: Gondolatok egy tanulmányorozat kapcsán / S. Horváth Jenő. – p. 179–184.
Ism.: Szovjet Füzetek: [tanulmányorozat] / [közreadja a] Magyar Ruszisztikai Intézet
265. Mitől friss egy tudományos munka? / Kocsis Mihály. – p. 185–188.
Ism.: [1.] Isztorija Ukrajni / Kripjakevics I. P.; red. F. P. Sevcenko, B. Z. Jakimovics. – Lviv: Szvit, 1990. – 520 p. – (Pamjatki isztoicsji dumki Ukrajni)
[2.] Narisz isztoriji Ukrajni / A. Zsukovszkij, O. Szubtelnij; red. Ja Hricak, O. Romannyiv. – Lviv: NTS, 1992. – 230 p. – (Ukrajinoznavcsa biblioteka NTS, 1.)
266. Sztolipin és az orosz modernizáció kérdése / Gombos József. – p. 189–194.
Ism.: Nam nuzsna Velikaja Rosszija...: Poln. szobr. recsej v Goszuarsztvennoj dume i Goszudarsztvennom szovetc: 1906–1911. – Moszkva: Mol. gvargyija, 1991. – 411 p. – (Zvonynica, Antologija russzkoj publicisztiki)
267. Elfeled(tet)ett múlt / Eiler Ferenc. – p. 195–201.
Ism.: Die Deutschen in der UdSSR in Geschichte und Gegenwart: ein internationaler Beitrag zur deutsch-sovjetschen Verständigung / Ingeborg Fleischhauer, Hugo Jedig. – Baden-Baden: NOMOS Verl., 1990.

1993. 3. (Szerkesztette: Bárdi Nándor és Kordé Zoltán)

Tanulmányok

268. A székelyek és a Székelyföld régészeti kutatásának credményei és feladatai / Benkő Elek. – p. 5–20.
Jegyzetek: p. 15–17.

- Német ny. rezümé: p. 18–19.
Angol ny. rezümé: p. 19–20.
269. A székely eredetkérdés az újabb kutatások tükrében / Kordé Zoltán. – p. 21–39.
Jegyzetek: p. 33–38.
Német ny. rezümé: p. 38–39.
Angol ny. rezümé: p. 39.
270. Rendiség és nemzetiségi identitástudat a székelyeknél / Hermann Gusztáv Mihály. – p. 40–56.
Jegyzetek: p. 53–55.
Német ny. rezümé: p. 55–56.
Angol ny. rezümé: p. 56.
271. Orbán Balázs temetési / Zepezsaner Jenő. – p. 57–75.
Jegyzetek: p. 72–73.
Német ny. rezümé: p. 74.
Angol ny. rezümé: p. 74–75.
272. Impériumváltás Székelyudvarhelyen: 1918–1920 / Bárdi Nándor. – p. 76–120.
Jegyzetek: p. 111–118.
Német ny. rezümé: p. 119.
Angol ny. rezümé: p. 120.

Forrásközlés

273. Kelemen Lajos levelei Bányai Jánoshoz / közzéteszi Zepezsaner Jenő. – p. 121–129.
Jegyzetek: p. 127–129.
274. Székely autonómia a XX. században: illúzió vagy realitás? / Vincze Gábor. – p. 130–139.
Jegyzetek: p. 136–139.
Szerződés: [székely autonómiaterv: 1946] / közzéteszi Vincze Gábor. – p. 139–150.

Kitekintés

275. A Székely Oklevéltár új sorozata / Demény Lajos. – p. 151–162.
276. Az identitás jelképei / Veres Péter. – p. 163–175.
Felhasznált irod.: p. 174–175.
277. Erdélyi közgyűjtemények bemutatása. – p. 176–240.
[1.] A kolozsvári levéltárak / Kiss András. – p. 176–189.
Jegyzetek: p. 188–189.
[2.] Az Erdélyi Református Egyházkerület Központi Gyűjtőlevéltára: Kolozsvár / Sipos Gábor. – p. 189–191.
[3.] Állami Levéltár: Marosvásárhely / Pál-Antal Sándor. – p. 191–201.
Jegyzetek: p. 200–201.
[4.] Az Állami Levéltár Hargita megyei fiókja: Csíkszereda / Albert Dávid. – p. 201–207.
[5.] Egyetemi és Akadémiai Könyvtár: Kolozsvár / Jakó Klára. – p. 207–211.
[6.] Székely Nemzeti Múzeum: Sepsiszentgyörgy / Pál Judit. – p. 212–219.
[7.] Tudományos Könyvtár: Székelyudvarhely / Róth András Lajos. – p. 220–223.
[8.] A Brukenthal Könyvtár: Nagyszeben / Doina Nágler; ford. Aradi László. – p. 224–227.
[9.] Batthyaneum Könyvtár: Gyulafehérvár / Iacob Marza. – p. 227–229.
[10.] Telcki-Téka: Marosvásárhely / Decé Nagy Anikó. – p. 230–240.
Jegyzetek: p. 239–240.

Figyelő

278. [Várad] / Adrian Andrei Rusu; ford. Veress László. – p. 241–243.
Ism.: Boldog Várad / szerk. Bálint István János. – Bp.: Héttorony Kvk., 1992.
279. Az erdélyi román felvilágosodás / Remus Câmpeanu; ford. Veress László. – p. 244–245.

- Ism.: Művelődés a XVIII. századi Magyarországon / Kosáry Domokos. – Bp.: Akad. K., 1980.
280. Vélemények egy új „Források és tanulmányok” sorozatról / Stelian Mândruț; ford. Veress László. – p. 246–249.
Ism.: [1.] Egyház és forradalom: A köröskisjenői ortodox román egyházi zsinat: 1849 / Szabad György előszavával és Miskolczy Ambrus bevezetésével. – Bp.: ELTE BTK, 1992. – (Encyclopedia Transylvanica)
[2.] Javallat: (Az első erdélyi magyar nyelvű büntetőtörvénykönyv-tervezet 1839) / Gál László; Hajdu Lajos bevezetésével. Bp.: ELTE BTK, 1992. – (Encyclopedia Transylvanica)
[3.] A fanariótáktól a Hohenzollernekig: (Társadalmi hanyatlás és nemzeti emelkedés a román történelemben 1711–1866). – Bp.: ELTE BTK, 1992. – (Encyclopedia Transylvanica)
281. A tragikus titok / Berkes Tímea. – p. 250–252.
Ism.: Trianon titkai, avagy hogyan bántak el országunkkal / Raffay Ernő. – Bp.: Tornado: Danenijsa, 1990.
282. A mozaik egy színe / Mirnic Károly. – p. 253–255.
Ism.: Egy felrobbant etnikai mozaik esete / Kocsis Károly. – Bp.: Teleki László Alapítvány, 1993.
283. Kirekesztők – Befogadók: Kigyótozás vagy kakukktózás?: A normális – mint kivételes jelenség / Balog Iván. – p. 256–262.
Ism.: [1.] Kirekesztők: Antiszemita írások 1881–1992 / vál. és a bevezetőt írta Karsai László. – Bp.: Aura, 1992.
Jegyzetek: p. 260.
[2.] Befogadók: Írások az antiszemitizmus ellen 1882–1993 / vál. és a bevezetőt írta Karsai László. – Bp.: Aura, 1993.
284. Véres história / Vincze András. – p. 263–264.
Ism.: The History and Sociology of Genocide / Frank Chalk, Kurt Jonassohn. – Newhaven; London: Yale University Press, 1990.

1993. 4. (Szerkesztette: Deák Ágnes és Tomka Béla)

Tanulmányok

285. A történelmi megismerés alapjai / Szécsi Gábor. – p. 5–26.
Jegyzetek: p. 24–25.
Német ny. rezümé: p. 26.
Angol ny. rezümé: p. 26.
286. A Jagelló-kori rendiség kutatása a két világháború között / Sebők Ferenc. – p. 27–43.
Jegyzetek: p. 39–41.
Német ny. rezümé: p. 42.
Angol ny. rezümé: p. 42–43.
287. Kísérlet a magyar nyelvű diplomatika megteremtésére (Horvát István és Schwartner Márton) / Soós István. – p. 44–91.
Jegyzetek: p. 76–88.
Német ny. rezümé: p. 88–89.
Angol ny. rezümé: p. 90–91.
A tanulmány egy Horvát István életművéről készülő monográfia része.
288. A totalitarizmuselmélektől az „új társadalomtörténet”-ig: Változó hangsúlyok a Harmadik Birodalom értelmezésében / Tomka Béla. – p. 92–112.
Jegyzetek: p. 107–110.
Német ny. rezümé: p. 111.
Angol ny. rezümé: p. 112.

Műhely

289. Változások a magyar város- és településrendszerben 1784 és 1910 között: Egy adatbázis első tanulságai / Czoch Gábor, Szabó Gábor, Zsinka László. – p. 113–133.
Jegyzetek: p. 125–126.
Függelék: p. 127–133.

Elmélet és módszer

290. Feminizmus és történetírás: Beszélgetés Susan Arpaddal: [Szeged, 1993. január] / az interjút készítette Molnár Edit Katalin. – p. 134–138.
291. A nemek társadalmi viszonyai: A nők történelmének módszertani jelentősége / Joan Kelly-Gadol; ford. Molnár Edit Katalin. – p. 139–153.
Jegyzetek: p. 150–153.
A cikk eredetileg a Signs: Journal of Women in Culture and Society vol. 1, no. 4-ben jelent meg 1976-ban. A fordítás a Sandra Harding, szerk.: Feminism and Method (Bloomington: Indiana University Press, 1987.) című kötet (15–28. old.) alapján készült.
292. Episztemológiai kérdések / Sandra Harding; ford. Molnár Edit Katalin. – p. 154–164.
Jegyzetek: p. 163–164.

Kitekintés

293. AETAS-körkérdés: a magyar történetírás szerkezetéről és intézményrendszeréről / az AETAS Szerkesztősége. – p. 165–212.
294. Történetírás Nagy-Britanniában: Beszélgetés R. J. W. Evansszel, az English Historical Review társszerkesztőjével: [Oxford, 1992. július 9.] / a beszélgetést készítette Deák Ágnes. – p. 213–217.
295. Felfedezés vagy holocaust?: Megjegyzések Amerika felfedezésének 500. évfordulójáról / Anderle Ádám. – p. 218–222.
Jegyzetek: p. 221–222.

Figyelő

296. Női hang / L. Bozai Zsuzsanna. – p. 223–226.
Ism.: Histoire des Femmes en Occident / Sous la direction George Duby et Michelle Perrot
3., XVIe-XVIIe siècles / Sous la direction Natalie Zemon Davis et Arlette Farge. – Paris: Plon, 1991.
297. Idő nélkül és időben / Nagy Edit. – p. 227–231.
Ism.: Időben élni: Történeti-szociológiai tanulmányok / vál. Gellériné Lázár Márta. – Bp.: Akad. K., 1990. – (Hermész Könyvek)
298. Továbbra sincs alapmű / Gángó Gábor. – p. 232–235.
Ism.: Magyar liberalizmus / vál. Tőkéczi László. – Bp.: Századvég, 1993. – 560 p.
299. Holocaust Romániában és Szlovákiában / Karsai László. – p. 236–242.
Jegyzetek: p. 242.
Ism.: [1.] A szlovákiai zsidók üldözése 1939–1945 / Sas Andor; a szöveget gondozta és szerk. Csanda Gábor. – Pozsony: Kalligram, 1993. – 255 p.
[2.] Holocaust Romániában 1940–1944 / Matias Carp; ford. Takács Ferenc. – H.n.: Primor, 1993. – 289 p.
300. A történetész életei / Szász Géza. – p. 243–245.
Jegyzetek: p. 245.
Ism.: Histoires d'un historien: Kantorowicz / Alain Bourcau. – Paris: Gallimard, 1990. – (L'Un et l'Autre)

1994. 1. (Szerkesztette: Koszta László)

Tanulmányok

301. „Cum caps... cum bacillo”: Középkori magyar zarándokok / Csukovits Enikő. – p. 5–27.
Jegyzetek: p. 20–25.
Német ny. rezümé: p. 25–26.
Angol ny. rezümé: p. 26–27.
A cím idézet Janus Pannonius Galcotti peregrinationem irridet című verséből.
302. Szent László uralmának vitás kérdései a legendában és krónikában / Gerics József. – p. 28–35.
Jegyzetek: p. 33–34.
Német ny. rezümé: p. 34.
Angol ny. rezümé: p. 35.
303. Közös motívumok a 12–13. századi magyarországi és hispániai historiográfiában / Veszprémy László. – p. 36–48.
Jegyzetek: p. 43–46.
Német ny. rezümé: p. 47.
Angol ny. rezümé: p. 47–48.
304. Esetleges spanyol (Lcón-aragóniai), valamint nyugati behatás III. András diétáinak összetételében / Kosztolnyik Zoltán. – p. 49–57.
Jegyzetek: p. 54–55.
Német ny. rezümé: p. 56.
Angol ny. rezümé: p. 57.
305. Jób csztergomi érsek kapcsolata III. Béla királlyal és szerepe a magyar egyházi művelődésben / Györfly György. – p. 58–63.
Felhasznált irod.: p. 61.
Német ny. rezümé: p. 61–62.
Angol ny. rezümé: p. 62–63.
306. Egy francia származású főpap Magyarországon: Bertalan pécsi püspök: (1219–1251) / Koszta László. – p. 64–88.
Jegyzetek: p. 81–86.
Német ny. rezümé: p. 87.
Angol ny. rezümé: p. 88.
307. Egy lengyel származású főpap a 14. századi Magyarországon: Boleszló csztergomi érsek: (1321–1328) / Stanisław Śroka. – p. 89–101.
Jegyzetek: p. 95–99.
Német ny. rezümé: p. 99–100.
Angol ny. rezümé: p. 100–101.
308. Szalkai László csztergomi érsek politikai szereplése / Kubinyi András. – p. 102–119.
Jegyzetek: p. 112–117.
Német ny. rezümé: p. 117–118.
Angol ny. rezümé: p. 118–119.
309. Az első Habsburg a magyar trónon: Albert király 1438–1439 / Mályusz Elemér; [a Mályusz Elemér hagyatékában lévő kéziratot Soós István rendezte sajtó alá]. – p. 120–150.
Jegyzetek: p. 143–147.
Német ny. rezümé: p. 147–149.
Angol ny. rezümé: p. 149–150.

Forrásközlés

310. Az 1327. évi nagyszombati királytalálkozó szerződéslevelc / Almási Tibor, Kőfalvi Tamás. – p. 151–157.

Határainkon túl

311. Bemutatjuk Jerzy Kłoczowski lengyel egyháztörténészt. – p. 158–159.
312. Jerzy Kłoczowski munkásságának válogatott bibliográfiája. – p. 159–165.
313. A civilizáció fejlődése Közép- és Kelet-Európában a XIV. és XV. században / Jerzy Kłoczowski; ford. Újfalusi Németh Jenő. – p. 166–186.
Jegyzetek: p. 184–186.
A tanulmány eredeti, francia nyelvű megjelenési helye: *Quaestiones medii aevi*, 1. (1977) 111–138.

Vita

314. Ki volt Károly Róbert első felesége? / Stanisław Sroka. – p. 187–193.
Jegyzetek: p. 191–193.
315. Orosz herceg nő volt-e Károly Róbert első felesége? / Kristó Gyula. – p. 194–199.
Jegyzetek: p. 198–199.

Kitekintés

316. „Az empiriának és az intuíciónak találkoznia kell”: [Beszélgetés Gyimesi Sándorral] / az interjúút készítette Rác Lajos. – p. 200–207.
317. Erdélyi közgyűjtemények címtárából / Zsuzsanna Jenő. – p. 208–215.
Az összeállítás a Teleki László Alapítvány Könyvtárának „Közép-Európa kisebbségi intézményrendszere” c. kutatási programja keretében készült.
318. XVIII. nemzetközi történelem-kongresszus: Montréal 1995. augusztus 27. – szeptember 3. – p. 216.

Figyelő

319. A templomos rend tündöklése és bukása / Szász Géza. – p. 217–221.
Ism.: *Vic et mort de l'ordre du Temple 1118–1314* / Alain Demurger. – Paris: Seuil, 1989. – (Points Histoire)
320. Szent a családban / Berend Nóra. – p. 222–224.
Ism.: *Un santo in famiglia: Vocazione religiosa e resistenza sociali nell'agiografia latina medievale* / Alessandro Barbero. – Torino: Rosenberg and Sellier, 1991.
321. A Piastok és az Árpádok dinasztikus kapcsolatai / Stanisław Sroka. – p. 225–227.
Jegyzetek: p. 227.
Ism.: *Rodowód piarwyszch Piastów* / Kazimierz Jasiński. – Warszawa; Wrocław, 1993. – 298 p. + geneal.táblák
322. Elődeink története az Árpád-kor végéig / Nógrády Árpád. – p. 228–231.
Ism.: *A Kárpát-medence és a magyarság régmúltja (1301-ig)* / Kristó Gyula. – Szeged, 1993. – 299 p. – (Szegedi Középkortörténeti Könyvtár, 3.)
323. Szent László a középkori magyar falképeken / Prokopp Mária. – p. 232–233.
Ism.: *A Szent László-legenda középkori falképei* / László Gyula. – Bp., 1993. – (Tájak – Korok – Múzeumok Könyvtára, 4.)
324. „Csillagok közt fényesség csillag” / Prokopp Mária. – p. 234–235.
Ism.: *Szent László király* / Szóke Gyula. – Bp., 1993. – A Szent László Alapítvány kiadása.
325. Fügedi Erik életművéről, posztumusz könyve kapcsán / Jakó Zsigmond. – p. 236–243.
Ism.: *Az Elefánthyak* / Fügedi Erik. – Bp.: Magvető, 1992. – (Mikrotörténelem)
326. Erdélyi parasztfelkelés / Török János. – p. 244–246.
Ism.: *Az 1437–1438. évi erdélyi parasztfelkelés forrásai / előszóval és jegyzetekkel közlése* Demény Lajos; a latin okleveleket ford. Bodor András, Köllő Károly, Szabó György. – Bukarest: Kriterion, 1991.
327. Az újjászervezett Erdélyi Múzeum Egyesület és kiadványai / Monok István. – p. 247–249.
Ism.: *Erdélyi Múzeum kötetei*. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület

53. köt. – 1991.

54. köt. – 1992.

Melléklet

328. Pótlások a Magyarországi Középkori Latinság Szótárához = Supplementum ad Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae voll. I–IV: (2. közlemény): [A–H] / Szovák Kornél. – p. 250–279.

Előzm.: 1. közlemény: [A] = 1993. 1. [sz.]. – p. 187–210. Ld.: 254.

1994. 2. (Szerkesztette: Pelyach István)

Tanulmányok

329. Nemzeti törekvések és dinasztikus velleitások az Osztrák–Magyar Monarchia külpolitikájában a 19. század utolsó harmadában / Diószegi István. – p. 5–42.

Jegyzetek: p. 34–41.

Német ny. rezümé: p. 41–42.

Angol ny. rezümé: p. 42.

330. Lajos Fülöp, a Polgárkirály / Vadász Sándor. – p. 43–74.

Jegyzetek: p. 70–72.

Német ny. rezümé: p. 72–73.

Angol ny. rezümé: p. 73–74.

331. XVI. Lajos és Franciaország / Kövér Lajos. – p. 75–101.

Jegyzetek: p. 95–99.

Német ny. rezümé: p. 99–100.

Angol ny. rezümé: p. 101.

332. Egy elfelejtett házasságkötési szándék a spanyol Bourbonok és a Romanovok között a 18. század elején / Kovács Marian. – p. 102–120.

Jegyzetek: p. 115–119.

Német ny. rezümé: p. 119.

Angol ny. rezümé: p. 120.

Műhely

333. A svéd dinasztizmus: (1523–1721) / Kenyeres Zsolt. – p. 121–133.

Jegyzetek: p. 131.

Függelék: II. Gusztáv Adolf búcsúbeszéde a rendekhez 1630. május 30-án p. 132–133.

Kitekintés

334. A román romantika és folklórszemlélete: (Elemzések és megközelítések) / Miskolczy Ambrus. – p. 134–169.

Jegyzetek: p. 163–169.

A tanulmány a Miorița című román népballada „életrajzát” és értelmezéseit bemutató nagyobb – Amikor a mítosz születik ... (Egy román népballada útja Sovjetjótól Párizsig és vissza) című – munka része.

Műtáradó

335. Egy dinasztia szolgálatában? / Diószegi István. – p. 170–171.

Otto von Bismarckról.

336. A hármasszövetség / Otto von Bismarck; ford. Pingiczor Klára. – p. 172–193.

A fordítás Otto von Bismarck: Gedanken und Erinnerungen (Safari-Verlag, 1942.) című visszacmlékczéseinek 266–294. oldalai alapján készült.

Határainkon túl

337. A történelem a múlt életének a megértése: Beszélgetés Vermes Gáborral: [Szeged, 1993. július 16.] / az interjút készítette Deák Ágnes. – p. 194–202.
338. A délszláv törekvések és a magyar nacionalizmus az Osztrák–Magyar Monarchiában / Vermes Gábor; ford. Duró Gábor. – p. 203–220.
Jegyzetek: p. 218–220.
339. Vermes Gábor műveinek válogatott bibliográfiája. – p. 221–222.

Figyelő

340. A még mindig hiányzó monográfia / Deák Ágnes. – p. 223–228.
Ism.: Deák Ferenc / Király Béla. – Bp.: Akad. K., 1993.
341. Portrék, hazai tájban / Gángó Gábor. – p. 229–231.
Ism.: Sic Itur ad Astra. – 1992. 1–3. sz.; Történezsportrék / vál., előszó, jegyz., bibliogr. Vörös Boldizsár
342. Gondolatok Deák István „Volt egyszer egy tisztikar 1848–1918” című könyvének olvasása közben / Bencze László. – p. 232–241.
Ism.: Volt egyszer egy tisztikar 1848–1918 / Deák István. – Bp.: Gondolat, 1993.
343. Kalkhasztól Szimonidesz Lajosig / Zakar Péter. – p. 242–247.
Ism.: A magyar tábori lelkiélet története / Borovi József. – Bp.: Zrínyi K., 1992.
344. Parasztszerelm az újkorban / Gálffy László. – p. 248–250.
Ism.: Les amours paysannes / Jean-Louis Flandrin. – Paris: Gallimard, 1993.
345. Az Alapító Atyák (Új)világa / Magyarovics Tamás. – p. 251–257.
Ism.: Köztársaság az Újvilágban / Urbán Aladár. – Bp.: Nemzeti Tankvk., 1994.

1994. 3. (Szerkesztette: Tomka Béla)

Tanulmányok

346. Az antropometrikus történetírás jelentőségéről / John Komlos. – p. 5–16.
Jegyzetek: p. 12–15.
Német ny. rezümé: p. 15.
Angol ny. rezümé: p. 16.
347. Cluster-analízis a földbirtokszerkezet vizsgálatában: Porosz és magyar példák a 19. század végéről / Scott M. Eddie. – p. 17–36.
Jegyzetek: p. 32–34.
Német ny. rezümé: p. 35.
Angol ny. rezümé: p. 35–36.
348. A szegényügy „szerves” fejlődése vagy radikális szociális reform?: Kommunális közjótékonyosság Budapesten és Bécsben: (1873–1914) / Gerhard Melinz, Susan Zimmermann. – p. 37–56.
Jegyzetek: p. 50–55.
Német ny. rezümé: p. 55–56.
Angol ny. rezümé: p. 56.
A tanulmány a Wiener Geschichtsblätter 1992. 2. számában megjelent cikk magyar változata.
349. Otto Bauer külpolitikája és a Magyar Tanácsköztársaság / John C. Swanson. – p. 57–70.
Jegyzetek: p. 66–68.
Német ny. rezümé: p. 68–69.
Angol ny. rezümé: p. 69–70.

Határainkon túl

350. „A gazdaságtörténészek véleménye ugyanolyan fontos a jelenlegi helyzet megértéséhez, mint a közgazdászoké”: Actas-beszélgetés David F. Good-dal: [Minneapolis, 1993. június] / az interjúút készítette és ford. Tomka Béla. – p. 71–79.
351. Gazdasági átalakulás Közép- és Kelet-Európában: Történelmi kitekintés / David F. Good. – p. 80–92.
Jegyzetek: p. 89–92.
352. David F. Good bibliográfiája. – p. 93–94.

Műhely

353. Magyarországi polgárosodás: Tallózás az 1988–1992 közötti történeti irodalomban / Halmos Károly. – p. 95–130.
Jegyzetek: p. 124–129.
Felhasznált irod.: p. 129–130.
Bibliogr.: A polgárról, polgáriról és a polgárosodásról szóló irodalom: 1988–1992 / összeáll. Halmos Károly. – p. 131–154.
Mutatók: p. 147–154.

Figyelő

354. A történelem, mint vszélyeztetett faj?: Viták a posztmodern történetírásról / Dcák Ágnes. – p. 155–161.
Ism.: [1.] History and Theory. – 1989–1990.
[2.] Past and Present. – 1991–1992.
355. A Bibó-életmű időszzerűsége és feldolgozásának nehézségei / Berkcs Tímea. – p. 162–166.
A tartalomjegyzékben a cím: Bibó aktualitása.
Ism.: A hatalom humanizálása: Tanulmányok Bibó István életművéről / szerk. Dénes Iván Zoltán. – Pécs: Tanulmány, 1993.
356. Holocaust Franciaországban / Karsai László. – p. 167–171.
Ism.: Persécutions et sauvetages. Juifs et Français sous l'Occupation et sous Vichy = (Üldöztetések és mentések. Zsidók és franciák a megszállás és Vichy idején) / Asher Cohen; préface de René Rémond. – Paris: Les Éditions du Cerf, 1993.
357. Homokszemek / Soós Gábor. – p. 172–177.
Ism.: A kovakőtől a szilíciumig: A tömegkommunikációs eszköz története / Giovanni Giovannini. – Bp.: Püski, 1990.
358. Eszmetörténet a periférián / Miskolczy Ambrus. – p. 178–181.
Ism.: Román eszmetörténet: 1866–1945 / vál. és az utószót írta Pászka Imre. – Bp.: Actas – Századvég, 1994.

1994. 4. (Szerkesztette: Vajda Zoltán)

Tanulmányok

359. Katonai forradalom a 14. századi Angliában / Andrew Ayton; ford. Vajda Zoltán. – p. 5–26.
Jegyzetek: p. 21–24.
Német ny. rezümé: p. 25.
Angol ny. rezümé: p. 26.
360. VII. Henrik és a londoni lobbyk / Velich Andrea. – p. 27–52.
Jegyzetek: p. 47–51.
Német ny. rezümé: p. 51–52.
Angol ny. rezümé: p. 52.
361. Politikai játékszabályok Angliában a 18. század közepén / Borus György. – p. 53–71.
Jegyzetek: p. 67–70.

- Német ny. rezümé: p. 71.
Angol ny. rezümé: p. 71.
362. A reformmozgalom irányzatai a brit parlamentben az 1780-as évek elején / Tandori Mária. – p. 72–106.
Jegyzetek: p. 99–105.
Német ny. rezümé: p. 105.
Angol ny. rezümé: p. 106.
363. Turgot politikai pályája / Kövér Lajos. – p. 107–132.
Függelék: p. 121–125.
Jegyzetek: p. 126–130.
Német ny. rezümé: p. 131.
Angol ny. rezümé: p. 132.

Forrásközlés

364. Egy reformer a 18. századi Franciaországból: Részletek Turgot és a champagne-i intendáns levelezéséből / közzéteszi Szász Géza. – p. 133–159.
Jegyzetek: p. 157–159.

Határainkon túl

365. Becsülgetés a 18. századról Jean Bérenger professzossal: [Párizs, 1993. november 24.] / az interjúút készítette Tóth Ferenc. – p. 160–164.
366. Jean Bérenger műveinek válogatott bibliográfiája. – p. 165.
367. A francia külpolitikai stratégia főbb vonulatai a 18. században / Jean Bérenger; ford. Cs. Tóth Annamária. – p. 166–178.
A tanulmány a *La France dans le monde au XVIIIe siècle* / Jean Bérenger, Jean Meyer. – (Regards sur l'histoire moderne / ed. André Corvisier) első fejezetének magyar fordítása.

Figyelő

368. Brit nemzet a 18. században? / Bárány Attila. – p. 179–185.
Ism.: Britons: Forging the Nation 1707–1837 / Linda Colley. – New Haven; London: Yale University Press, 1992. – 429 p.
369. A huszárok és Franciaország / Tóth Ferenc. – p. 186–188.
Jegyzetek: p. 188.
Ism.: Les Hussards et la France / André Corvisier. – Bruxelles: Musée de l'Armée-Editions Complexe, 1993. – 253 p.
370. Szokásaiban lázad az angol? / Csontos Szabolcs. – p. 189–195.
Jegyzetek: p. 195.
Ism.: Customs in Common / Edward Palmer Thompson. – London: Merlin Press, 1991. – 547 p.

1995. 1–2. (Szerkesztette: Lelc József)

Tanulmányok

371. Vázlat egy ellenségkép történetéről I.: A tatárok emlékezete Erdélyben, 1241–1621 / B. Szabó János. – p. 5–23.
Jegyzetek: p. 16–21.
Német ny. rezümé: p. 21–22.
Angol ny. rezümé: p. 23.
372. Báthory Zsigmond ünnepi arcmása: A fejdelem és a ceremóniák / Erdősi Péter. – p. 24–67.
Jegyzetek: p. 53–65.
Német ny. rezümé: p. 65–66.
Angol ny. rezümé: p. 67.

373. A korabeli propaganda és II. Rákóczi György megítélése / Lukács Zs. Tibor. – p. 68–94.
Jegyzetek: p. 85–92.
Német ny. rezümé: p. 93.
Angol ny. rezümé: p. 94.
374. A 17. századi közvéleményformálás és propaganda Érsekújvár 1663-as ostromának tükrében / G. Etényi Nóra. – p. 95–139.
Jegyzetek: p. 127–137.
Német ny. rezümé: p. 137–138.
Angol ny. rezümé: p. 138–139.
375. A Thököly-felkelés visszhangja a Német-római Birodalom területén / Csapodi Zoltán. – p. 140–170.
Jegyzetek: p. 162–168.
Német ny. rezümé: p. 169.
Angol ny. rezümé: p. 169–170.

Műhely

376. Propaganda és közvélemény kutathatósága a történettudományban / Lukács Zs. Tibor. – p. 171–178.
Jegyzetek: p. 176–178.
377. A női munka a középkori gazdaságban / Szende Katalin. – p. 179–193.
Jegyzetek: p. 189–193.

Forrásközlés

378. Előszó Michael Joseph Quin útleírásához / Kádár Judit. – p. 194–195.
A Steam Voyage Down the Danube (Bentley, 1835) első kötete 116–154., 163–164. oldalainak fordítása.
Gőzhajózás a Dunán: (Találkozás Széchenyi Istvánnal) / Michael Joseph Quin; [ford. Kádár Judit]. – p. 196–208.
Jegyzetek: p. 206–208.

Elmélet és módszer

379. Előszó John Dunn tanulmányához / Horkay Höcher Ferenc. – p. 209.
A politikaelmélet története / John Dunn; ford. Gál Ferenc. – p. 210–232.
Felhasznált irod.: p. 229–232.

Határainkon túl

380. A székely történet kutatása nem jelent elkülönülést: Beszélgetés Imreh Istvánnal / a beszélgetést készítette Gaál György. – p. 233–239.
381. Imreh István válogatott bibliográfiája. – p. 240–242.
382. Alsó-Fehér megyei falusbírák számadásai: 1796–1806 / Imreh István. – p. 243–262.
Jegyzetek: p. 261–262.

Figyelő

383. A Korai magyar történeti lexikonról I. / Vízkelety András. – p. 263–266.
Ism.: Korai magyar történeti lexikon: (9–14. század) / főszerk. Kristó Gyula. – Bp.: Akad. K., 1994. – 753 p., 19 térkép
384. A Korai magyar történeti lexikonról II. / Bak János. – p. 267–269.
Ism.: Korai magyar történeti lexikon: (9–14. század) / főszerk. Kristó Gyula. – Bp.: Akad. K., 1994. – 753 p., 19 térkép
385. A pusztítás művészei / Tóth Sándor László. – p. 270–273.
Ism.: A Krími Kánság a tizenöt éves háborúban / Ivanics Mária. – Bp.: Akad., 1994. – 235 p. – (Kőrösi Csoma Kiskönyvtár, 22.)
386. Pennsylvániából Márianosztrára / Gángó Gábor. – p. 274–276.

- Ism.: A magyar polgári büntönügy kezdetei / Mezey Barna. – Osiris Századvég, 1995. – 230 p. – (Jogtörténet / sorozatszerk. Zlinszky János); (Jogtörténeti értékezők / sorozatszerk. Mezey Barna)
387. Elmulasztott lehetőségek / Hudi József. – p. 277–279.
Ism.: Telepítések Magyarországon 1945–1948 között: A németek kitelepítése, a belső népmozgások és a szlovák–magyar lakosságcsere összefüggései / Tóth Ágnes. – Kecskemét, 1993. – 204 p.
388. Abszurdítások kora / Valuch Tibor. – p. 280–284.
Ism.: Begyűjtés, beszolgáltatás Magyarországon 1945–1956 / Erdmann Gyula. – Békéscsaba: Tevan, 1992. – 324 p.
389. Szentek és bűnösök / Sulyok Hedvig. – p. 285–288.
Ism.: Santi e Peccatori: Confessioni e suppliche dai Registri della Penitenzieria dell'Archivio Segreto Vaticano 1451–1586 / Filippo Tamburini. – Milano: Istituto di Propaganda Libraria, 1995. – 377, 1 p.
390. Az ambíció módszere? / Tandori Mária. – p. 289–292.
Ism.: A System of Ambition?: British Foreign Policy 1660–1793 / Jeremy Black. – London: Longman, 1991. – 279 p.
391. Francia uralomtörténet / Bódy Zsombor. – p. 293–299.
Ism.: Histoire sociale de la France au XIXe siècle / Christophe Charle. – Paris: Seuil, 1992. – 401 p. – (Collection points Séric histoire)
Jegyzetek: p. 298–299.
392. Mi a történelemelmélet? / Tóth Árpád. – p. 300–309.
Jegyzetek: p. 308–309.
Ism.: Mi a történelem? / E[dward] H[allett] Carr. – Bp.: Századvég, 1993. – (Századvég Könyvtár Történelem)

1995. 3. (Szerkesztette: Koszta László és Tóth Szergej)

Tanulmányok

393. „Támaszt az egék Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol”:
Történelembölcséleti elképzelések a 15–17. századi Oroszországban / Filippov Szergej. – p. 5–31.
Jegyzetek: p. 22–29.
Német ny. rezümé: p. 29–30.
Angol ny. rezümé: p. 30–31.
394. A Korona elleni lázadóktól a fideli nostri *Bulgariig*: Az ortodox balkáni népekről alkotott kép Kelet-Közép-Európában: (1354–1572) / Kiril Petkov; ford. Molnár Edit Katalin. – p. 32–50.
Jegyzetek: p. 43–52.
Német ny. rezümé: p. 51.
Angol ny. rezümé: p. 51–52.
395. Magyar–orosz politikai kapcsolatok a 12. században: (1118–1199) / F. Font Márta. – p. 53–75.
Jegyzetek: p. 67–73.
Német ny. rezümé: p. 74.
Angol ny. rezümé: p. 74–75.
396. A Szuzdali Fejedelemség külpolitikája a 12. század 30–50-es éveiben / Makai János. – p. 76–95.
Jegyzetek: p. 90–93.
Német ny. rezümé: p. 94.
Angol ny. rezümé: p. 94–95.
397. A „porosz” népnév tartalmi változásai a középkorban / Pósn László. – p. 96–108.
Jegyzetek: p. 104–107.

- Német ny. rezümé: p. 108.
Angol ny. rezümé: p. 108.
398. Kis (II.) Károly latin vitécíről / Sulyok Hedvig. – p. 109–113.
Jegyzetek: p. 111–112.
Német ny. rezümé: p. 112–113.
Angol ny. rezümé: p. 113.
399. Adelhaid, az állítólagos lengyel hercegnő a magyar trónon / Ryszard Grzesik. – p. 114–126.
Jegyzetek: p. 120–124.
Német ny. rezümé: p. 125.
Angol ny. rezümé: p. 125–126.

Forrásközlés

400. Levél a orosz napokról és órákról / Filofej szerzetes; ford. Sisák Gábor; a jegyzeteket összeáll. Filippov Szergej, Sisák Gábor. – p. 127–136.
Jegyzetek: p. 131–136.

Határainkon túl

401. Elzárttság és modernség: Interjú Aron Jakovlevics Gureviccsel / a beszélgetést készítette Anna Sierpowska. – p. 137–144.
402. Boszorkányok a faluban és a vádlottak padján: A mágia értelmezésének népi és intellektuális hagyományai / A[ron] J[akovlevics] Gurevics; ford. Bagi Ibolya. – p. 145–171.
Jegyzetek: p. 167–171.
A fordítás a Vegyma v gyerevnye i pred szudom (narodnaja i ucsonaja tragycii v ponyimanyii magii) = Jaziki Kulturi i problemi perevodimosztyi. – p. 12–46. – Moszkva, 1987. kiadás alapján készült

Figyelő

403. A középkorvégi Magyarországról / Havas László. – p. 172–173.
Ism.: Kortörténeti feljegyzések: (Magyarország) / Ludovicus Tubero; ford. és kiad. Blazovich László, Sz. Galántai Erzsébet. – Szeged, 1994. – (Szegedi Középkortörténeti Könyvtár, 4.)
404. A lengyel katolicizmus megértéséhez / Kurecskó Mihály. – p. 174–176.
Ism.: A katolikus egyház Lengyelországban / Jerzy Kłoczowski, Lidia Müllerowa, Jan Skarbek. – Bp.: a Magyar Katolikus Püspöki Kar Egyháztörténeti Bizottsága, 1994.
405. Eretnkség és írásbeliség kapcsolata: definíció és akcenciák / Scláf Levente. – p. 177–185.
Ism.: Heresy and Literacy / ed. Peter Biller, Anne Hudson. – Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
406. Európa keleti fele a középkor alkonyán / Ryszard Grzesik. – p. 186–191.
Ism.: Europa slowiańska w XIV-XV wieku / Jerzy Kłoczowski. – Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy, 1984.

1995. 4. (Szerkesztette: Deák Ágnes)

Tanulmányok

407. Magyarország a Habsburg-monarchiában 1840 és 1867 között: A politika és a másokról alkotott kép / Robert J. W. Evans; ford. Farkas Csamangó Gyöngyi. – p. 5–26.
Jegyzetek: p. 19–25.
Német ny. rezümé: p. 25–26.
Angol ny. rezümé: p. 26.
A cikk angol nyelven az Études Danubiennes, vol II. (1986) 18–39. oldalán jelent meg.

408. Társadalmi ellenállási stratégiák Magyarországon az abszolutista kormányzat ellen 1851–1852-ben / Deák Ágnes. – p. 27–59.
 Függelék: p. 52–54.
 Jegyzetek: p. 54–57.
 Német ny. rezümé: p. 58.
 Angol ny. rezümé: p. 58–59.
409. Ciszlajtániai tisztviselők a neoabszolutizmus-kori Magyarországon / Benedek Gábor. – p. 60–70.
 Függelék: p. 67.
 Jegyzetek: p. 67–69.
 Német ny. rezümé: p. 69.
 Angol ny. rezümé: p. 69–70.
 A dolgozat a Hajnal István Kör 1993. évi debreceni konferenciáján elhangzott előadás bővített változata.

Múltidéző

410. Linda White és Gál Polixéna: Egy barátság: 1857–63 / Robert J. W. Evans. – p. 71–100.
 Jegyzetek: p. 94–100.
411. „Bukott eszmék”: Zichy Antal naplótöredéke 1862-ből / Tóth Andrea. – p. 101–107.
 Jegyzetek: p. 107.
412. Naplótöredék 1862-ből / Zichy Antal; közzéteszi Tóth Andrea. – p. 108–130.
 Jegyzetek: p. 126–130.

Elmélet és módszer

413. Paradigmaváltás a francia társadalomtörténet-írásban / Bódy Zsombor, Czoch Gábor, Sonkoly Gábor. – p. 131–141.
 Jegyzetek: p. 140–141.
414. Építészet, földrajz, történclem: A lépték használatai / Bernard Lepetit; ford. Czoch Gábor. – p. 142–158.
 Jegyzetek: p. 156–157.
 Bernard Lepetit rövid életrajza a 158. oldalon.

Kitekintés

415. Az emberiségnek szembe kell néznie saját embertelenségével: Beszélgetés Deák Istvánnal / a beszélgetést készítette Deák Ágnes. – p. 159–164.
416. Deák István válogatott bibliográfiája. – p. 165–168.

Figyelő

417. „Angliáért és Szent Györgyért!” / Bárány Attila. – p. 169–176.
 Jegyzetek: p. 176.
 Ism.: Knights and Warhorses: Military Service and the English Aristocracy under Edward III. – Boydell Press Woodbridge, 1994.
418. Deák Ferenc ügyészi iratai: 1824–1831 / Balogh Elemér. – p. 177–178.
 Ism.: Deák Ferenc ügyészi iratai: 1824–1831 / s. a. rend. Molnár András. – Zalacgerszeg: Zala megyei Levéltár, 1995.
419. Román zsebkönyv, magyaroknak / Tóth Sándor. – p. 179–183.
 Ism.: Eszmék és téveszmék: Kritikai esszék a román múlt és jelen vitás kérdéseit tárgyaló könyvekről. – Bp.: Disputa–Bercsényi Kvk.: ELTE BTK Román Filológiai Tanszék, 1994.
420. A modern várostörténet-írás dilemmái / Soós Gábor. – p. 184–191.
 Ism.: A modern város történeti dilemmái / szerk. Gyáni Gábor. – Debrecen: Csokonai, 1995. – (Csokonai História Könyvek)

A mutatók használatához

A mutatókban szereplő számok a tartalomjegyzék sorszámozott tanulmányira, recenzióira és egyéb írásaira utalnak. A személynévmutatóban a különböző betűtípusú tételek számok a személynek az adott cikkben betöltött szerepét jelzik. A normál betűtípus szerzőt (esetleg más közreműködőt) jelöl. A *kurzív* számokkal jelzett személyek az adott cikkben más művek szerzőiként szerepelnek. Az aláhúzott számok a cikkben említett személyeket mutatják, míg a duplán aláhúzott számok arra utalnak, hogy az adott cikk arról a személyről szól.

Rövidítések

ang.	angol
biz.	bizánci
br.	báró
erd.	erdélyi
fr.	francia
gr.	gróf
gr.nő	grófnő
hg.	herceg
hg.nő	hercegnő
k.	király
k.né	királyné
k.nő	királynő
l.	lengyel
m.	magyar
ném.	német
ném.-róm. cs.	német-római császár
or.	orosz
por.	porosz
sp.	spanyol
sv.	svéd
sz.	szultán
tör.	török
v.	vajda
vál. fej.	választófejedelem

Tárgymutató

- Anyagi kultúra, életmódtörténet 130, 131, 140
- Öltözködéstörténet 139, 408
  - Szexualitástörténet 223, 344
  - Táplálkozástörténet 21, 132, 346
- Diplomáciatörténet 38, 40, 68, 82, 98, 118, 120, 145, 207, 209, 212, 240, 255, 274, 310, 329, 332, 336, 367, 390
- Egyháztörténet 2, 52, 83, 114, 156, 157, 158, 162, 163, 164, 168, 175, 177, 178, 209, 211, 248, 307, 313, 319, 389, 404, 405
- Egyházjog 158
  - Eretnekség 405
  - Káptalanok 157
  - Ortodoxiatörténet 155, 159, 169, 280/1, 393, 394, 400
  - Patrisztika 8, 9, 10
  - Reformáció 80, 166, 167
  - Rendek 30, 168, 210
  - Szentek 30, 33, 168, 170, 320
  - Zarándoklat 138, 301
- Eszmék, ideológiaiak, társadalmi mozgalmak története
- Antiszemitizmus 259, 283, 299, 356
  - Bolsevizmus 38, 143, 144, 148, 149, 258, 263, 349
  - Fasizmus, náciizmus 88, 153, 288
  - Feminizmus 290, 291, 292, 296
  - Hellenizmus 8, 9
  - Holocaust-kutatás 299, 356
  - Kereszténység 8, 9, 10
  - Kommunizmus 6, 12, 20, 349
  - Liberalizmus 11, 78, 260, 298
  - Marxizmus 88/1, 88/2, 88/3, 96, 124
  - Nacionalizmus 56, 64, 99, 103, 192, 235, 256, 338, 368
  - Pánszlávizmus 338
  - Szlavofilizmus 229, 230, 393, 400
  - Szociáldemokrácia 144, 349
  - Szocializmus 41, 81, 262, 349
  - Sztálinizmus 70, 71, 116, 126, 146, 147, 152, 264, 358
- Gazdaságtörténet 18, 41, 98, 128, 173, 217, 228, 256, 264, 289, 347, 351, 360, 377
- Gazdasági világválság 39
  - Kereskedelemtörténet 141
  - Kézművesség 242
  - Kollektivizálás 69, 388
  - Közgazdaságtan 363
  - Pénzügy, bankügy 39, 97, 226, 227, 228, 363, 364, 382
- Hadtörténet 7, 23, 35, 40, 68, 112, 255, 333, 342, 345, 395, 396
- 1848–49-es forradalom és szabadságharc 119, 191, 193, 196, 199, 202, 203
  - Hadseregszervezet 217, 359, 369, 417
  - Tábori lelkiesség 194, 343
  - Tizenötéves háború 179, 385
- Historiográfia 13, 17, 24, 25, 46, 47, 49, 60, 67, 73, 75, 85, 86, 87, 94, 101, 104, 115, 133, 134, 136, 137, 151, 160, 161, 180, 181, 183, 184, 195, 197, 198, 205, 206, 213, 215, 216, 226, 231, 232, 239, 246, 247, 250, 257, 269, 271, 275, 278, 284, 286, 288, 290, 291, 293, 294, 295, 300, 302, 303, 311, 312, 313, 325, 327, 328, 335, 337, 339, 341, 346, 350, 352, 353, 354, 366, 373, 376, 380, 381, 383, 384, 392, 394, 401, 403, 413, 414, 415, 416, 419
- Annales-iskola 18, 49, 132, 213, 214, 414
- Igazgatástörténet 217, 256, 261, 266, 382
- Közigazgatás 128, 129, 217, 304, 361, 362, 363, 364, 409
  - Pártállam 70, 71, 147, 152, 262
- Jogtörténet 128, 251, 280/2, 362, 407, 418
- Börtönügy 386
  - Koronakutatás 48, 135, 182
  - Választójog 32, 348, 362
- Konferencia (kongresszus, felolvasóest) – körkérdés – egyetemi történetképzés 14, 26, 27, 50, 51, 52, 63, 76, 90, 105, 164, 188, 228, 267, 318
- Mentalitástörténet 17, 18, 93, 111, 142, 172, 296, 370, 373
- Demonológia 402
- Művelődéstörténet 28, 61, 93, 114, 149, 163, 165, 170, 189, 208, 211, 279, 305, 313, 357, 405, 410
- Könyvtártörténet 277
  - Közvélemény, propaganda 118, 373, 374, 375, 376
  - Orvostudomány története 241
  - Peregrináció 37, 43
  - Protokolltörténet 208, 212, 372
  - Reneszánsz, humanizmus 166
- Politikatörténet 6, 7, 12, 19, 23, 35, 49, 53, 65, 79, 83, 95, 111, 112, 125, 174, 187, 204, 218, 225, 234, 236, 237, 253, 262, 264, 265, 266, 267, 272, 280/3, 281, 309, 322, 326, 329, 330, 331, 333, 340, 342, 345, 349, 365, 367, 373, 378, 385, 390, 394, 395, 396, 406, 407, 408, 411, 412
- Gyarmati rendszerek 76
  - Nemzetállamok 4, 192, 235, 256, 368
  - Népi demokráciák 145
  - Orosz forradalom 62, 143, 149, 257, 258, 263
  - Telepítések 44, 45, 267, 387

- Sajtótörténet
- Baranya (Történelmi és honismereti folyóirat) 190
  - L'Histoire 223
  - Limes (Nemzetpolitikai Szemle) 126
  - Nouvelle Revue de Hongrie 59
  - REGIO (Kisebbségtudományi Szemle) 127
  - Russian Review 146
  - Századunk 84
  - Szocializmus 144
  - Tér és társadalom 77
  - Új Magyarország 118
- Szociológiai történet 29, 66, 90
- Társadalomtörténet 3, 17, 26, 112, 121, 125, 128, 142, 146, 149, 151, 153, 171, 192, 217, 228, 256, 264, 286, 288, 291, 296, 325, 326, 353, 360, 368, 370, 391, 413, 417, 420,
- Nemzetiségek, kisebbségek 44, 45, 56, 64, 99, 103, 117, 119, 120, 122, 126, 127, 233, 267, 282, 338, 397, 398
  - Rendiség 270
  - Székelység 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276
  - Szociálpolitika (betegségéelyezés) 348
  - Településtörténet – Várostarténet 77, 177, 228, 268, 289, 348, 360, 382, 420
  - Zsidóság 121, 123, 126, 154, 259
- Történetelmélet – Történetfilozófia 86, 88/1, 88/2, 88/3, 89, 91, 110, 186, 214, 224, 285, 292, 297, 317, 392, 393
- Módszertan 4, 5, 146, 413, 414
- Történeti segédtudományok
- Archantológia történet 54, 308
  - Diplomatika 175, 249, 287
  - Genealógia 314, 315, 321, 399
  - Történeti földrajz
    - Éghajlat 34
    - Történeti ökológia 185
- Társtudományok
- Irodalomtörténet 20, 36, 72, 74, 100, 149, 193, 219, 220, 221, 229, 230, 245, 249, 250, 334
    - Emlékiratok 202, 244
  - Művészettörténet 43, 323, 324
    - Építészettörténet 113, 155, 177, 208, 252
    - Grafikatörténet 200
    - Ikonográfia 30, 159, 238
  - Néprajz 276
  - Nyelvészet 88/4, 143, 148, 222, 254, 328
  - Politikaelmélet 11, 16, 22, 41, 58, 103/B, 379
  - Régészet 130, 268

Országok és régiók mutatója

- Albánia 4, 145
 Algéria 76
 Inka Birodalom 31
 Amerika 63, 253, 295
 Amerikai Egyesült Államok 38, 99, 255, 345, 420
 Anglia 7, 38, 98, 103, 142, 207, 209, 236, 255, 294, 329, 332, 336, 359, 360, 361, 362, 365, 367, 368, 370, 378, 390, 410, 417, 420
 Ausztria 55, 99, 186, 227, 235, 332, 349, 411, 420, 309
 Baltikum 99, 333
 Bánát 272
 Bizánci Birodalom 135, 174, 239, 393, 395
 Bulgária 4, 99, 145, 174, 329
 Csehszlovákia 6, 99, 120, 227, 299
 Csehország 240, 309, 310, 406, 407
 Dánia 339
 Délvidék 27, 119, 145, 230
 Erdély 24, 37, 43, 56, 68, 86, 100, 163, 179, 191, 193, 195, 197, 199, 202, 208, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 326, 327, 371, 372, 373, 380, 382, 385
 Európa (Nyugat) 2, 7, 28
 Finnország 99, 256
 Flandria 7
 Franciaország 7, 38, 50, 98, 103, 129, 151, 166, 167, 168, 218, 219, 223, 237, 255, 329, 330, 331, 332, 333, 336, 344, 356, 359, 363, 364, 365, 367, 369, 391, 413, 414, 420
 Frank Birodalom 174
 Görögország 4, 99, 145
 Habsburg Birodalom 11, 68, 103, 141, 154, 179, 207, 208, 209, 212, 365, 367, 375, 385, 407, 408
 Havasalföld 179, 192, 385
 Hispánia 239, 303, 304
 Hun Birodalom 187
 India 362
 Írország 103, 362
 Itália 22, 61, 220, 221, 222, 225, 367
 Japán 57, 92, 106, 107, 108, 109, 255
 Jugoszlávia 4, 27, 40, 145, 282
 Kárpát-medence 34, 174
 Kárpátalja 40, 82
 Közép-Kelce-Európa 90, 96, 99, 103, 122, 124, 127, 240, 312, 313, 394, 406
 Lengyelország 4, 14, 40, 68, 79, 82, 99, 103, 209, 240, 255, 314, 321, 333, 373, 395, 399, 403, 406, 420
 Líbia 76
 Litvánia 99, 406
 Magyarország 4, 5, 12, 17, 20, 23, 29, 30, 34, 35, 36, 40, 44, 45, 48, 51, 52, 54, 65, 66, 67, 69, 72, 74, 75, 78, 79, 82, 83, 84, 90, 91, 95, 99, 103, 105, 112, 113, 115, 117, 118, 120, 121, 122, 125, 128, 130, 131, 137, 139, 140, 141, 157, 158, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 189, 190, 194, 196, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 225, 227, 228, 234, 238, 240, 242, 243, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 274, 281, 283, 286, 287, 289, 303, 304, 305, 307, 308, 309, 310, 314, 315, 321, 322, 323, 324, 325, 328, 340, 347, 349, 353, 365, 374, 375, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 394, 395, 398, 399, 403, 406, 407, 408, 409, 410, 411
 Marokkó 76
 Mediterránium 76
 Mezopotámia 223
 Moldva 179, 192
 Mongol Birodalom 53, 371
 Morvaország 174
 Németország 38, 39, 40, 80, 82, 98, 99, 255, 288, 329, 335, 336, 420
 Olaszország 40, 81, 82, 98, 165, 329, 334, 358, 419
 Oroszország 62, 68, 149, 155, 159, 169, 203, 212, 229, 230, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 263, 266, 267, 315, 329, 332, 333, 336, 349, 365, 393, 395, 396, 400
 Oszmán Birodalom 68, 179, 208, 217, 234, 367, 371, 373, 375, 385, 394
 Osztrák-Magyar Monarchia 3, 19, 32, 103, 111, 226, 234, 329, 336, 338, 342, 348
 Poroszország 347, 365, 367
 Románia 4, 40, 99, 101, 103, 122, 126, 153, 192, 255, 274, 281, 299, 334, 358, 419
 Spanyolország 209, 239, 245
 Svédország 68, 99, 256, 333, 420
 Szerbia 99, 272, 329, 338
 Szovjetunió 20, 38, 40, 62, 70, 71, 98, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 152, 262, 264, 267, 288
 Törökország 4, 99, 329, 336
 Tunézia 76
 Ukrajna 255, 259, 265
 Vatikán 83, 162, 389

Földrajzi névmutató

- Aachen 138, 301
 Abrudbánya 191, 193
 Admont 55
 Agen 218, 219
 Agincourt 359
 Aix 177
 Akkon 319
 Akmár 382
 Albertes Villa 98
 Alcsernáton 410
 Alexandria 61
 Alexandrovo 336
 Alsósófalva 272
 Anberochc 359
 Angers 369
 Ankara 394
 Apáti 178
 Aquilcia 187
 Arad 199, 203, 205, 217, 317, 408
 Aranyosgyéres 277/1
 Aras 177
 Arhangelszk 255
 Árkos 268
 Arzamasz 255
 Aschbach 141
 Asidonia 239
 Assisi 211
 Athén 61
 Atyha 272
 Aubusson 129
 Augsburg 141, 374
 Auschwitz 123
 Avignon 177, 178
 Babilon 223
 Bábolna 326
 Bács 23, 35
 Baden-Baden 336
 Baja 228/6
 Balánbánya 277/4
 Balázsfalva 192, 193, 199, 202, 279, 317
 Bánfyhunyad 277/1
 Bannockburn 359
 Baráthely 268
 Barcaföldvár 268
 Barcelóna 245, 306
 Bari 211, 301
 Barsszentkereszt 375
 Bártfa 177, 308, 309
 Bátor 82
 Baza 239, 245
 Bázél 43, 277/10, 377
 Bécs 40, 48, 55, 68, 82, 119, 141, 177, 200,
 208, 209, 210, 212, 227, 234, 277/10, 287,
 309, 313, 332, 336, 342, 348, 349, 365,
 372, 374, 375, 378, 407, 408, 411, 420
 Bccsc 217
 Bccskerek 217
 Bécsújhely 308
 Békéscsaba 228/4
 Belényes 191
 Belgorod 396
 Belgrád 82, 141, 145, 272, 338, 378
 Benc 82
 Berchtesgaden 141
 Bercgszász 82
 Berlin 289, 336, 420
 Bészowa 313
 Bészterec 43, 199, 277/1, 309, 317
 Bésztercebánya 177, 377
 Bethlen 199
 Biccse 208
 Bisztrica 145
 Bled 82, 145
 Boica 191
 Bolcslawiec 240
 Bolhás 228/1
 Bologna 43, 175, 211
 Bonn 267
 Bordeaux 50, 166, 331
 Bormező 382
 Boroszló 43, 309
 Boroughbridge 359
 Borsava 82
 Boston 345
 Bosworth 360
 Botfalva 268
 Bögöz 268
 Brád 191
 Brancion 306
 Brandenburg 397
 Brassó 177, 179, 271, 308, 317, 408, 410,
 419
 Brcszt-Litovszk 255, 258, 263
 Bristol 420
 Brive 129
 Bruges 177
 Brüsszel 43
 Brzesc 178
 Buda Id. Budapest
 Budapest 23, 35, 36, 48, 74, 82, 141, 158,
 165, 177, 179, 200, 201, 207, 210, 227,
 228/6, 234, 287, 289, 313, 324, 348, 349,
 355, 398, 407, 408, 410, 411
 Bukarest 145, 192, 378, 379
 Buzás-Bocsárd 382
 Caclavrock 359
 Calais 359

- Cambrai 332
 Cambridge 294
 Cannes 38, 98
 Catalaunum 187
 Cateau-Cambrésis 166
 Cegléd 228/6
 Cervera 303
 Châlons 364
 Champagne 363, 364
 Chaumont 364
 Chavin de Huantar 31
 Chelmno 313
 Clermont 364
 Cluny 306
 Compiègne 331
 Conciord 345
 Córdoba 239
 Cornwall 360
 Coyanza 304
 Crécy 359, 417
 Csanád 217
 Csátalja 44
 Csejte 309
 Csekefalva 268
 Cseljabinzsk 255
 Csepel 83
 Csernát 268, 317
 Csernyigov 395, 396
 Csesznek 217
 Csesztve 382
 Csíkszék 270, 277/4
 Csíkszentkirály 268
 Csíkszentmárton 277/4
 Csíkszentmihály-Cibrc 268
 Csíkszereda 271, 272, 277/3, 277/4, 317
 Csókakő 217
 Csongra 382
 Csóra 382
 Csucs 199
 Cuzco 31
 Czenstochova 301
 Czintos 382
 Dôle 331
 Dakar 162
 Dálnok 277/6
 Danzig 333, 336, 397, 406
 Debrecen 74, 141, 177, 191, 196, 217, 228/6,
 309, 316, 408, 411
 Dész 199, 277
 Déva 191, 272, 317
 Dicsőszentmárton 277/3
 Dijon 50, 178
 Diósgyőr 309
 Dobronya 309
 Donai 177
 Drassó 276, 382
 Drezda 43
 Drinápoly 192
 Dunaapáti 66
 Dupplin Moor 359
 Ecône 162
 Ecsed 68
 Edo 57
 Eger 26, 177, 179, 217, 385, 408
 Elbing 397
 Elekes 382
 Eperjes 177, 228/4, 309, 375, 377, 408
 Erőd 277/6
 Érsekújvár 374
 Eszék 408
 Esztergom 26, 177, 179, 217, 228/6, 248,
 305, 307, 308, 374, 385
 Fajsz 30
 Farkastelke 382
 Fehéregyháza 317
 Fehrebellin 333
 Feldkirchen 375
 Felsőbánya 277/1
 Felsőboldogfalva 268
 Felsősfalva 272
 Ferrara 220, 393
 Fiafalva 268
 Fircnce 22, 43, 220, 393, 405
 Fiume 329, 338, 408
 Fogaras 317
 Fontainebleau 331
 Frankfurt 43, 374, 407
 Friburg 162
 Fülek 217
 Gabud 382
 Galac 192
 Galánta 208
 Gálfalva 199
 Galipiczo 303
 Gallipoli 394
 Gant 177
 Gara 44
 Gastcin 336
 Gazzada 164
 Genf 103
 Genova 38, 98
 Gergelyfája 382
 Girbó 382
 Gladova 378
 Gniczkow 178
 Gomel 259/1
 Görény 309
 Görösgál 217
 Görz 141
 Gorzafalva 277/6
 Granada 245
 Graz 375
 Guéret 129
 Gulács 178

- Gyalu 24
 Gyergyószárhegy 268
 Gyergyószék 277/4
 Gyergyószentmiklós 268, 277/1, 277/4, 317
 Győr 177, 179, 217, 228/6, 289, 324, 374, 385
 Gyula 217, 385
 Gyulafehérvár 191, 193, 209, 272, 274, 277/9, 277/10, 317, 371, 372, 382, 419
 Halics 313, 395, 396
 Halidon Hill 359
 Hall 141
 Hamburg 43
 Harkov 147
 Hatvan 217, 308
 Helsinki 122
 Herszon 238
 Hódmezővásárhely 228/3, 228/6, 289
 Homokméggy 69
 Homoródalmás 268
 Homoródoklánd 268
 Huarochiri-völgy 31
 Huszt 308
 Iasi (Jászvásár) 192, 334
 Ikaľava 268
 Illava 386
 Ilok 228/4
 Innsbruck 375
 Inowrocklaw 240
 Ispánlaka 382
 Ivangorod 267
 Jajca 23
 Jalta 145
 Jarisev 396
 Jaroszlav 255
 Jemappes 330
 Jenő 179
 Jeruzsálem 138, 301, 319
 Jókó 309
 Jóság 191
 Kákova 382
 Kalocsa 276
 Kalotaszeg 276
 Kamakura 57
 Kanizsa 179
 Kányád 268
 Kanyev 396
 Kápolna 194, 326
 Kápolnásfalu 277/4
 Kaposvár 228/6
 Karabas 262
 Karlóca 119, 141, 211
 Karna 382
 Kassa 36, 68, 120, 177, 375, 408
 Kászonszék 277/4
 Kecskemét 90
 Keszthely 26
 Kézdikóvár 268
 Kézdiszentlélek 268
 Kézdivásárhely 270, 277/6, 317
 Kijev 313, 393, 395, 396
 Kisbacon 317
 Kisinyov 259/2
 Kiskászon 268
 Kismarton 208
 Kisvárda 82
 Kolozs 277/1
 Kolozsmonostor 326, 372
 Kolozsvár 24, 43, 86, 141, 177, 193, 197, 199, 272, 277/1, 277/2, 277/3, 277/5, 317, 326, 327, 372, 408
 Komárom 141, 196, 374
 Konstantinápoly 48, 61, 68, 135, 141, 174, 179, 239, 276, 313, 319, 334, 336, 373, 378, 393, 410
 Konstanz 2
 Koppány 217
 Korond 272, 277/6
 Kőrösbánya 191
 Kőröskisjenő 280
 Kőröspatak 277/6
 Kovacica 228/4
 Kökös 268
 Köln 377
 Königgrätz 336
 Königsberg 333, 397
 Körmöcbánya 177
 Kövi 158
 Krakkó 211, 309, 313, 395, 399, 408
 Krems 141, 186
 Kristyár 191
 Kulm 397
 Kutyfalva 382
 Küsmöd 277/6
 Kyoto 57
 La Courtine 129
 La Roche Derrien 359
 Laibach I. Ljubljana
 Languedoc 405
 Lagnano 55
 Leiden 277/10
 Lemberg 408
 León 304
 Lexington 345
 Lcyden 43
 Libreville 162
 Ligetfalu 120
 Likava 309
 Lille 50
 Limoges 129, 363
 Limousin 129
 Linz 141, 336, 374, 375
 Lipcse 309
 Lipótvár 386

- Lippa 179, 217
 Liptószentmiklós 228/4
 Ljubecs 395
 Ljubljana 141
 Lőcse 177, 211
 London 43, 177, 231, 255, 274, 360, 361,
 362, 368, 374, 410, 420
 Loreto 301
 Losonc 196
 Lübeck 68, 397
 Luck 395, 396
 Lugano 48
 Lugos 196, 272
 Luzancy 369
 Lwów 406
 Lyon 50, 166, 330
 Magyarhermány 277/6
 Magyarózd 382
 Mainz 301
 Makfalva 277/6
 Makó 289
 Malaga 239
 Málnás 277/6
 Malomfalva 268, 276
 Mantova 220
 Máramaros 308
 Máramarossziget 317
 Margit-sziget 30
 Máriaosztra 386
 Mariazell 138, 301, 394
 Marienburg 240, 397
 Maros Káptalan 382
 Maros-Csúcs 382
 Maros-Gese 382
 Maros-Szentjakab 382
 Maroshévíz 277/4
 Maroskoppánd 382
 Marosszék 270, 277/3
 Marosszentkirály 276
 Marosvásárhely 199, 268, 270, 272, 277/1,
 277/3, 277/10, 317, 408
 Marscille 177, 330, 369
 Mauron 359
 Medgyes 199, 268, 317, 372
 Merida 239
 Metz 177, 364
 Mezőbodon 276
 Mezőkresztes 179
 Mezőkövesd 276
 Mihálfalva 382
 Miháld 309
 Miháldi 228/1
 Mihelény 191
 Miklóslaka 382
 Milánó 22, 43, 164, 221
 Miskolc 196, 289
 Mohács 217, 234
 Montaillon 172
 Montreal 318
 Morlaix 359
 Mosonmagyaróvár 324
 Mosorin 119
 Moszkva 145, 155, 255, 313, 393
 Mühlendorf 310
 München 104
 Munkács 68, 375, 378, 386
 Murány 208
 Murmanszk 255
 Murov 255
 Muzsaly 82
 Nagybánya 197, 199, 317
 Nagybecskerek 338
 Nagybittse 228/4
 Nagycnyed 43, 272, 317, 382, 386
 Nagyhalmágy 191
 Nagylak 228/4
 Nagymedcsér 268
 Nagysomkút 199
 Nagyszalonta 317
 Nagyszecben 43, 141, 177, 199, 272, 277,
 277/8, 277/10, 408, 411, 419
 Nagyszombat 177, 210, 228/4, 310, 375
 Nagyvár 309
 Nagyvárad 177, 179, 191, 278, 289, 317,
 324, 375, 408
 Nándorfehérvár 23, 394
 Nantes 177, 331
 Nápoly 398
 Narbonne 177
 Narva 267, 333
 Naszód 199, 317
 Navarino 336, 378
 Navarra 303
 Neszmély 309
 Nicca 239
 Nikápoly 7, 179, 394
 Nizza 50
 Nógrád 217
 Nördling 377
 Northhampton 420
 Novgorod 313, 396
 Novgorod Szeverszk 396
 Novij Torg 396
 Nowogródziek 313
 Nürnberg 141, 374
 Nyitra 174, 307, 324
 Nystadt 367
 Odessza 255, 259/3
 Ohába 382
 Oláh-Bogát 382
 Oláh-Szilvás 382
 Oliva 333
 Olmütz 119, 372
 Oltszem 277/6

- Omszk 255
 Ónod 242
 Oroszi 382
 Orsova 309, 378, 379
 Osztyorszkij Gorodok 396
 Ötting 301
 Oxford 43, 61, 294
 Padova 43
 Pancsova 119
 Pannonhalma 175, 178
 Parajd 272
 Pardo 332
 Párizs 43, 50, 61 118, 145, 177, 237, 255,
 277/10, 305, 330, 334, 336, 345, 359, 365,
 377, 420
 Passau 141
 Path 228/1
 Pécs 77, 176, 177, 190, 272, 228/6, 306
 Percjaszlavl 395, 396
 Pereszopnyica 396
 Pérouse 177
 Perovoltnaja 333
 Pest ld. Budapest
 Pest-Buda ld. Budapest
 Péterlaka 382
 Pétervár 62, 336
 Pétervárad 119, 307
 Petőfalva 268, 277/6
 Petrőcz 228/4
 Petrograd 255
 Pettau 141
 Philadelphia 345, 420
 Piacenza 43
 Piski 199
 Plevna 329
 Poissy 166
 Poitiers 50, 177, 359, 417
 Poltava 333
 Porvov 256
 Posen 103, 336
 Potsdam 103
 Pozsaverác 141
 Pozsegavár 176
 Pozsony 30, 48, 68, 119, 120, 141, 158, 177,
 208, 210, 212, 287, 289, 309, 324, 372,
 374, 375, 377, 378, 408
 Prága 48, 177, 179, 309, 313, 372, 408
 Priqueux 177
 Przemysl 313
 Quedlinburg 174
 Rád 211
 Rapallo 98, 255
 Rasinár 317
 Rastatt 367
 Régen 277/3
 Regensburg 55, 141, 208, 209, 301, 374
 Reichstadt 336
 Reims 359, 364
 Renncs 359
 Rcsicabánya 317
 Réty 268
 Reval 333
 Ribinszk 255
 Riga 255, 333
 Rigómczó 394
 Rimaszombat 196
 Rocamadour 301
 Roissy 364
 Róma 43, 82, 138, 211, 220, 239, 248, 301,
 393
 Rosztov 396
 Rotterdam 43
 Rouen 377
 Rózsahegy 228/4
 Rozsnyóbánya 307
 Rudnica 313
 Rugonfalva 268
 Ruzsucsok l. Ruszc
 Ruszc 141, 378
 Ryswiycki 367
 Saint Malo 359
 Saint-Étienne 50
 Saint-Germain 227, 349
 Saint-Léonard 129
 Saint-Yricix 129
 Sajkásgyörgye 119
 Sajó 395
 Sajósárvár 268
 Salgótarján 26
 Salzburg 141, 336, 375
 San Salvador 253
 San Stefano 329
 Sanct Wolfgang 301
 Sanok 313
 Santiago de Compostella 138, 301
 Saratoga 345
 Sáromberke 277/10
 Sárospatak 211, 277/10, 308, 373
 Saskó 309
 Segesd 52
 Segesvár 199, 268, 272, 277/3, 317
 Sekigaharn 57
 Sellemberk 100, 179
 Selmecebánya 177
 Sempte 208
 Sepsibükszáll 268
 Sepsikilye 268
 Sepsiszentgyörgy 268, 277/3, 277/6, 317, 410
 Sevilla 239
 Shrewsbury 420
 Siklós 217
 Silistra 394
 Simontornya 217
 Simonyi 228/1

- Skierniewice 336
 Sluys 417
 Soborsin 191
 Soissons 332, 367
 Solymár 309
 Somogyapáti 228/1
 Somogyvár 175
 Somogyviszló 228/1
 Sopron 131, 177, 209, 228/6, 289, 309, 377, 408
 Spalato 306
 Spring 382
 Stockholm 256
 Stoke 360
 Strasbourg 50
 Sugág 382
 Szabadka 289
 Szakállasfalva 199
 Szakolca 228/4
 Szaladin 319
 Szalánkemén 309
 Szamosújvár 272, 277/1, 317
 Szanda 309
 Szanok 395
 Szarakszó 382
 Szászpatak 382
 Szászváros 277/1, 419
 Szatmárnémeti 277/1, 317
 Szécsény 217
 Szeged 63, 76, 105, 163, 177, 188, 196, 217, 272, 289, 309, 355, 408
 Szejkc-fürdő 271
 Székelyhid 317
 Székelykeresztúr 268, 271, 273, 277/4, 317
 Székelyszáldobos 268
 Székelyudvarhely 268, 270, 271, 272, 275, 277/3, 277/4, 277/7, 317
 Székesfehérvár 48, 177, 179, 217, 234, 309
 Szekszárd 217
 Szelincek 199
 Szendrő 309
 Szenic 228/4
 Szentábrahám 268
 Szentgyházafalu 277/4
 Szentes 289
 Szentgotthárd 374
 Szentgyörgyvár 217
 Szentkeresztbánya 277/4
 Szentkert 268
 Szentpéter 277/4
 Szentpétervár 256, 267
 Szenttamás 119, 191
 Szevasztopol 255
 Szigetvár 217
 Szigliget 217
 Szilincs 307
 Szilisztría 378
 Szklarska Poreba 145
 Szmolenszk 146, 147, 152, 395
 Szob 324
 Szófia 145
 Szolnok 217
 Szombathely 74, 307
 Szörény 309
 Sztropkó 211
 Szuzdal 396
 Tarpa 82
 Tata 179
 Temesvár 141, 179, 196, 217, 272, 317, 385, 408
 Teschen 367
 Thorn 397
 Tiahuanaco 31
 Tihany 175
 Tihuca 199
 Tilsit 256
 Tirnovo 394
 Titel 119, 309
 Tokaj 217
 Toledo 239
 Tolna 23, 35
 Tolnavár 309
 Topánfalva 191
 Torda 277/1, 317
 Tordos 382
 Torja 268
 Tornyospálca 82
 Torockó 277/1, 317
 Toulouse 50, 166, 177
 Tournai 359
 Tours 50, 129, 138, 237
 Tölgyes 272, 277/4
 Törösvár 317
 Tövis 179
 Trencsén 240, 309
 Trianon 122, 227, 272, 281
 Tricer 138
 Trieszt 329
 Troyes 364
 Tudela 303
 Turbes 369
 Túrócszentmárton 228/4
 Túrnyec 307
 Udvarhely 277/4
 Udvarhelyszék 270, 277/4
 Ugod 217
 Ugra 268
 Újvidék 119, 228/4, 272, 338
 Ulm 141
 Ungvár 82
 Unkiar-isskelessi 378
 Ussel 129
 Utrecht 43, 277/10, 332, 360, 367
 Uxelles 306

- Vác 179, 194, 196, 217, 308, 386
Vága 307
Vágújhely 228/4
Valladolid 245
Valmy 330
Vannes 359
Várad 217, 371
Varászló 228/1
Varese 164
Vargyas 277/4
Várna 378, 394
Városfalva 277/4
Varsó 82, 420
Vásárosnamény 82
Vaskút 44
Vasvár 141, 157
Végács 309
Velemér 324
Velence 22, 43, 48, 55, 68, 141, 220, 225,
307, 395
Verbász 119
Veresháza 382
Verespatak 191
Versailles 38, 98, 99, 330, 331, 336, 363
Veszprém 217, 308
Veszprémvölgy 175
Véza 382
Vidin 394
Világos 196, 199
Vilovo 119
Vingrád 382
Visegrád 48, 179, 240, 307
Visgorod 396
Vízakna 199
Vlagyimir 395
Vlagyimir-Szuzdal 395
Vlagyivoszto 255
Volhinia 395
Vologda 255
Westminster 68
Wittenberg 80
Yorkshire 362
Yorktown 345
Zabola 268, 277/6
Zagorszk 313
Zágráb 177, 324, 338, 408
Zalatna 191
Zengg 398
Zernyest 375
Zetelaka 272
Zilah 277/1, 317
Zimony 378
Znióváralja 228/4
Zobor 175
Zólyom 309
Zombor 289
Zrínyi-Ujvár 374
Zsablya 119
Zsitvatorok 141, 179, 217
Zürich 43

Névmutató

- A. Sajti Enikő l. Sajti Enikő, A.
 Aaron, Florian 192
 Aba Sámuel, m. k. (1041–1044) 174
 Abalcard (Abélard), Pierre 223
 Abdul-Hamid, II., tör. sz. (1876) 189, 258
 Ábel Béla 126
 Aberdeen, George Hamilton Gordon, Lord 236
 Abondolo, Daniel 231
 Abraham a Santa Clara 375
 Abrams, Meyer Howard 334
 Achim L. András 32
 Acquaviva, Claudio 211
 Acsády Ignác 234, 376
 Adalbert, Szent, Prágai 397, 399
 Adams, Henry 345
 Adams, John 345
 Adelaide, Eugénie Louis 330
 Adelheid (Piast), hg.nő 399
 Adorján Andor 59
 Adorján, crd. püspök 305
 Adriányi Gábor 104, 160, 161, 162, 243
 Ady Endre 19, 64
 Aerenthal-Lexa, Aloys, gr. 329
 Agapetus, I. Szent 61
 Ágh Attila 107
 Ágnes (Habsburg), m. k.né 307
 Agnoletto, Attilio 389
 Ágost, III., I. k., szász vál.fcj. (II.) (1733–1763) 332, 367
 Ágoston (Augustinus), Szent 8, 9, 10, 156, 167, 211, 239, 297, 355, 379
 Ágoston Vilmos 86
 Agulhon, Maurice 330
 Ajtmatov, Csingiz 103/1, 149
 Ajtony, törzsfő 174
 Akrovcics, Pjotr, kijevi metropolita 371
 Akszakov, Ivan Szergejevics 230
 Akszakov, Konsztantyin Szergejevics 229, 230
 Alapuro, Risto 256
 Albericus de Trois 371
 Albert (Habsburg), főhg. 372
 Albert (Habsburg), m. k., ném-róm. cs. (II.) (1438–1439) 394
 Albert Dávid 271, 277/4
 Albertus Magnus 61
 Albrecht, Frigyes Rudolf (Habsburg), főhg. 329, 408
 Alciatus 220
 Áldásy Antal 293
 Aldobrandini, Giovan Francesco 372
 Alecsandri, Vasile 192, 334
 Alekszejev, Mihail V. 255
 Alexandrowa, Vera 144
 Alcxiosz, I., Komnénosz, biz. cs. (1081–1118) 48, 135
 Alfonz, I., Aragónia k. (1104–1134) 303
 Alfonz, IX., León k. (1188–1230) 304
 Alfonz, X., Bölc, Kasztília k. (1252–1284) 304
 Alfréd, Nagy, Wessex k. (871–899) 238
 Alkuin l. Alquin
 Allatius, Leo 211
 Allenby, Edmund Henry H. 255
 Allmand, Christopher 417
 Almási István 276
 Almási Miklós 22, 58
 Almási Tibor 46, 52/1, 75, 188
 Álmos (Árpád-ház), hg. 301
 Álmos, m. fcj. (?–895) 269
 Alquin 61, 238
 Althusser, Louis 96
 Alvinczi Péter 48
 Alzati, Cesare 164
 Amalteo, Attilio 372
 Ambrosius, Szent 8
 Ambrózy Lajos, gr. 338
 Ambrus Péter 66
 Amc, VI., Zöld Gróf 394
 Anat 15
 Ancel, Jean 299
 Anderlc Ádám 63, 76, 188, 293, 295
 Anders Alexandra 105
 Andersen, Hans Niels 255
 Anderson, Matthew 331
 Anderson, Michael 420
 Andersson, Ingvar 333
 Andics Erzsébet 243, 293, 392
 Andor Mihály 66
 Andorka Rudolf 82
 András János 275
 András, I. (Árpád-ház), m. k. (1046–1060) 175
 András, II. (Árpád-ház), m. k. (1205–1235) 48, 128, 135, 175, 176, 248, 269, 301, 304, 395
 András, III. (Árpád-ház), m. k. (1290–1301) 48, 251, 304
 Andrássy Gyula, gr. 117, 329, 336, 342, 407
 Andrássy Gyula, ifj., gr. 12, 338
 Andrássy Manó 200
 Andrej Jurjevics, kijevi nagyfcj. 396
 Angeli, Moriz Edler von 408
 Anglusz Róbert 376
 Angi János 62
 Angiviller, Charles-Claude Flahaut, gr. 331
 Angyal Dávid 376
 Ankhialoszi Mihály 48

- Anna (Ágnes), Châtillon, m. k.né (1154–1184) 305
 Anna (Stuart), ang. és ír k.nő (1702–1714) 361, 367
 Anne du Bourg 166
 Anonymus 250, 269, 303
 Ansbach-Hohenzollern, Albrecht von 397
 Anscombe, Elizabeth 285
 Antal G. László 126
 Antal, Szent, Nagy 159
 Antoine, Michel 367
 Antonescu, Ion 153, 299
 Antonov-Ovszejenko, Vlagyimir A. 70
 Apáczai Csere János 56, 64, 277/5, 277/10
 Apafi Mihály, I., erd. fej. (1661–1690) 100, 374, 375
 Apáthy István 272
 Apicius 21
 Apor László 48
 Apor Péter 140
 Apponyi Albert, gr. 32, 98, 204, 338
 Apponyi György, gr. 411, 412
 Apponyi Rudolf, gr. 330
 Apurimac 31
 Aradi László 277/8
 Arago, Dominique François 330
 Arakcsjev, Alekszaj A. 257, 258
 Aranka György 270
 Arcudius, Petrus 211
 Arendt, Hannah 99, 123, 146, 288, 355, 356
 Aretino, Pietro 220
 Aries, Philippe 28, 223
 Ariosto, Lodovico 220
 Arisztotelész 22, 61, 355, 379
 Arius 167
 Arneth, Alfred 407
 Arneth, Joseph C. von 342
 Aron, Raymond 49, 255, 392
 Aroszev, Alekszandr J. 70
 Árpád, m. fej. (896–907) 269
 Arpad, Susan 290
 Arquá, Jacobus da 165
 Artevelde, Jacob van 7
 Arundel (Sir Thomas Howard), earl 209
 Asachi, Gheorge 192, 334
 Asnaghi, Adolfo 164
 Astori, Giovanni 211
 Atahualpa 31
 Atanáz, Szent 167
 Attila, hun k. (?–453) 187, 269
 Aubry, Abraham 374
 Audisio, Gabriel 405
 Auer Pál 118
 Augustinus Aurelius I. Ágoston, Szent 393
 Augustus 393
 Augusz Antal, br. 233
 Aulich Lajos 196
 Austen, Jane 368
 Aventius 269
 Aya, Rod 195
 Ayer, Alfred Jules 231
 Aymard, Maurice 374
 Ayton, Andrew 359, 417
 Azéma, Jean-Pierre 237
 Azola, José María de 295
 Azor, Johannes 211
 B. Szabó János I. Szabó János, B.
 Baal 15
 Babeuf, François Noël 103/2
 Bach, Alexander 103/1, 336, 407, 408
 Bachhofen, Johann Jakob 291
 Bacon, Roger 61
 Bácskai Vera 89, 251, 293, 420
 Bacchler, Jean 97/3
 Bagehot, Walter 97/4
 Bagi Ibolya 402
 Bahrusin, Szergej V. 169
 Bahtyin, Mihail 93, 401, 402
 Bairoch, Paul 185
 Bajazid, II., Ópiumszívó, tör. sz. (1481–1512) 217
 Bajomi Lázár Endre 118
 Bak János Mihály 94, 180, 181, 182, 250, 251, 384, 406
 Baker, Alan 213
 Bakócz Tamás 23, 54
 Bakosi Miksa 228/3
 Bakunin, Mihail A. 144
 Baky László 299
 Bălăceanu, Ion 192
 Balambér, hun k. 187
 Balás Gábor 274
 Balassa Iván 276, 277/6
 Balassi Bálint 277/10
 Balázs Éva, H. 180, 293, 341
 Balázs Márton 277/6
 Balázs Mihály 163
 Balázs Sándor 86, 274, 412
 Balboa, Miguel Cabello de 31
 Bălcescu, Nicolae 64, 192, 193, 334
 Balics László 176
 Bálint Csanád 137
 Bálint István János 278
 Bálint Sándor 33, 177, 243, 278
 Balk, Hermann 397
 Ball, Terence 285
 Balla Antal 118
 Balla D. Károly 122
 Ballagi Mór 412
 Balmas, Enea 405
 Balog Iván 121, 123, 154, 283, 355
 Balogh Dénes Árpád 120
 Balogh Elemér 418
 Balogh István 83, 96

- Balogh Jolán 278
 Balogh József 59
 Balogh Júlia 126
 Balogh Margit 343
 Balzer, Oswald 178, 399
 Bán D. András 84
 Bán Péter 190
 Bánáss László 83
 Bánca István 188
 Bándi Zsuzsa 243
 Bánffy Boldizsár 372
 Bánffy Dezső, br. 32, 195, 338
 Bánffy György 100
 Bánffy János 191
 Bánffy Miklós 64, 273
 Bánkúti Imre 173
 Bánlaky Pál 77
 Bányai János 271, 273
 Bányai László 275
 Barabás Miklós 334
 Barabás Samu 268
 Bárány Attila 368, 417
 Barany, George 350
 Baranyai Decsi János 179, 371, 372
 Bárányné Oberschall Magda l. Oberschall
 Magda, Bárányné
 Baranyikov, Alekszecz 143
 Barberini, Antonio 211
 Barbeyrac, Jean 379
 Barbiano, Alberico da 398
 Bárczi Géza 74
 Bárczy István 348
 Barcsay Ákos 373
 Bárdi Nándor 4, 27, 56, 64, 67, 272, 355
 Bariska István 190
 Bariþiu, Gheorghe 192, 202, 277/5, 334
 Barker, Ernest 231
 Barkóczy László 209
 Barlaam, Kalabriai 159
 Barna Imre 126
 Barnave, Antoine 330
 Bärnuþiu, Simion 192, 193, 199
 Baross Károly 347
 Baróti Szabó Dávid 270
 Barraclough, Geoffrey 248
 Barrot, Odilon 330
 Bársony György 375
 Barszanophiosz és János, Szent, Nagy 159
 Barta Zsolt 38, 98
 Bartal Antal 130
 Bartal György 233
 Bartenyev, Pjotr I. 230
 Barth, Fredrik 414
 Bartha Albert 12, 272
 Bartha Károly 82
 Bartha Miklós 338
 Barthou, Jean Louis 98
 Bartlett, Roger P. 267
 Bartonick Emma 251
 Basire, Isaac 373
 Basler, Djuro 243
 Basta, Giorgio 100, 179, 371
 Baszilcosz, II., Bolgárölő (Makcdón), biz. cs.
 (960/3, 976–1025) 174
 Baszilcosz, Szent, Nagy 167
 Bateman, John 347
 Báthori András, crd. fcj. (1599) 68, 100, 179, 372
 Báthori Boldizsár 372
 Báthori Gábor, crd. fcj. (1608–1613) 68, 371
 Báthori István (cscedi), nádor 23
 Báthori István (somlyói), crd. fcj. (1571–
 1586), l. k. (1575–1586) 68, 179, 372
 Báthori Kristóf 372
 Báthori Zsigmond, crd. fcj. (1588–1599,
 1601–1602) 68, 100, 179, 371, 372, 385
 Báthori Zsófia 209, 277/10
 Battaglia Salvatore 76
 Batthyány Ádám, gr. 208, 210
 Batthyány Benedek, gr. 308
 Batthyány Ignác, gr. 270, 277/9
 Batthyány Kázmér, gr. 196, 205, 207
 Batthyány Lajos, gr. 78, 119, 203, 205, 207, 342, 343, 407
 Batthyány Tivadar, gr. 338
 Batu, kán 53, 371
 Baudeau, Nicolas 363
 Baudelaire, Charles 334
 Bauer Tamás 90
 Bauer, Otakar 240
 Bauer, Otto 56, 144, 235, 288, 349
 Baucrciss, Romuald 2
 Baxter, Richard 402
 Baycr József 196
 Beard, Charles Austin 224, 345
 Beauvoir, Simone de 291
 Bebel, August 291
 Bebler, Ales 145
 Becanus (Martin van der Beck) 211
 Beck Salamon 84
 Beck, Joscfc 40, 82, 99
 Becket Tamás 305
 Beda Venerabilis 238
 Bedy Vince 177
 Beethoven, Ludwig von 407
 Beheim, Michael 394
 Beke György 271
 Bekc József 191
 Békefi Remig 130
 Békés Csaba 118
 Békés Gellért 164
 Békés Lajos 190
 Beksics Gusztáv 103/1, 338

- Béla, I. (Árpád-ház), m. k. (1060–1063) 175, 399
- Béla, II., Vak (Árpád-ház), m. k. (1131–1141) 395, 396
- Béla, III. (Árpád-ház), m. k. (1172–1196) 135, 175, 176, 248, 301, 305, 395
- Béla, IV. (Árpád-ház), m. k. (1235–1270) 30, 52/3, 94, 128, 251, 304, 371, 395
- Béládi László 62
- Béládi Miklós 74
- Belányi György 262
- Belcredi, Richard, gr. 407
- Belényesy Márta 130
- Belényi Gyula 188, 355
- Belij, Andrej 149
- Belinszkij, Visszarion G. 149
- Beljajev, Ivan D. 230
- Bell, Daniel 97/4
- Bellarminus, Robertus 211
- Bellavics István 4, 19, 71, 104, 126
- Bellus Ibolya 244
- Belos, bán 395
- Below, Georg von 182
- Beluszky Pál 77
- Bély, Lucien 367
- Bem József 119, 191, 193, 196, 199, 203
- Bencze László 342
- Benczédi Székely István 276, 371
- Benda Gyula 26, 289, 353, 420
- Benda Kálmán 89, 158, 179, 190, 369
- Bendjebbar, André 369
- Bencš, Eduard 103/1, 120, 122
- Benedek Elek 272
- Benedek Gábor 409
- Benedek, XII. (Jacques Fournier), pápa (1334–1342) 172, 210
- Benedek, XIV. (Bernard Garnier), pápa (1425–1430) 211
- Benedictus de Benedicti 211
- Benelli, Giovanni 162
- Beniczky Lajos 196
- Benigni, Joseph 277/5
- Benisch Artúr 127
- Benkő Elek 268
- Benkő József 270, 277/10
- Benkő Loránd 105
- Benston, Margaret 291
- Bentham, Jeremy 64, 103/2, 379
- Bentley, Walter Sir 359
- Benyóné Mojzsis Dóra I. Mojzsis Dóra, Benyóné 369
- Béöthy Ödön 191
- Bercsényi Imre 210
- Bercsényi László 369
- Bercsényi Miklós, gr. 210
- Berde Mária, L. 277/2
- Berend Nóra 57, 92, 106, 107, 108, 109
- Berend T. Iván 81, 99, 183, 256, 272, 293, 353
- Berengár, Tours-i 2
- Bércenger, Jean 365, 366, 367
- Bergmann, Werner 297
- Berguin, Louis de 166
- Bergyajev, Nyikolaj 116, 149, 229, 262, 393
- Berija, Lavrentyij 152, 262
- Beriszló Péter 23
- Berkcs Tímea 281, 355
- Berkovits György 66
- Berlin, Isaiah 334, 379, 392
- Bernády György 277/3
- Bernárdffy János 179
- Bernáth Aurél 84
- Bernece, Allain 369
- Berr, Henri 49, 80
- Berrár Jolán 130
- Berriot-Salvadore, Évelync 296
- Bertalan jegyző 157
- Bertalan, pécsi püspök 306
- Berthelot, Henri Mathias 255
- Berzeviczy Albert 408, 411
- Bespici, Huan 394
- Bessenyi György 410
- Besszonov, Pjotr A. 230
- Bethlen Gábor, crd. fej. (1613–1629) 17, 43, 48, 64, 68, 179, 197, 275, 277/3, 371, 373
- Bethlen Gergely, gr. 196, 199
- Bethlen István, gr. 59, 82, 95, 272
- Bethlen János 373
- Bethlen József, gr. 196
- Bethlen Mihály 37
- Bethlen Miklós, gr. 37, 100, 140
- Bethlen Péter 37, 43, 68
- Bethlen Zsuzsánna, gr.nő 277/10
- Bethmann-Hollweg, Theobald von 255
- Bettelheim Ernő 349
- Beust, Friedrich Ferdinand, br. 329, 336, 407
- Béze, Theodore de 166
- Bezerédj István 200, 228/2
- Bezerédy Győző 190
- Bibó István 44, 57, 64, 72, 86, 99, 103, 118, 123, 126, 235, 353, 355, 387
- Biclarensis, Johannes 239
- Biclarensis, Johannes 239
- Bidault, Georges 118, 274
- Bielik, Emerlich 343
- Bienstock, Gregor 144
- Bigga, Petar 119
- Biliński, Lco 338
- Biller, Peter 405
- Biondo, Flavio 22
- Bírlea, Ovidiu 334
- Bíró Ferenc 353
- Bíró Judit 355
- Bismarck, Otto von 329, 335, 342

- Bisterfeld, Johann Heinrich 373
 Bitay Ödön 275
 Black, Jermy 390
 Blackburn, David 288
 Blackstone, William 361
 Blackwell, Joseph Andrew 207
 Blaga, Lucian 358
 Blanc, Louis 103/2
 Blanche, Vidal de la 49
 Blanckenstein Miklós 164
 Blandrata, Giorgio 372
 Blanqui, Adolphe 103/2
 Blazovich László 75, 190, 403
 Bléda, hun k. 187
 Bljuher, Vaszilij K. 70
 Bloch, Ernst 103/2
 Bloch, March 49, 97/3, 132, 182, 214, 341, 392, 401, 414
 Blok, Alekszandr 149
 Blum, Léon 237
 Blum, Robert 119
 Blühm, Elger 374
 Boba Imre 250
 Bobbio, Noberto 379
 Bobrikov, Nyikolaj I. 256
 Bock, Franz 48
 Boczkó Dániel 191
 Bocsan, Nicolae 202, 279
 Bocskai István 179, 270, 275, 371, 372
 Boda Miklós 190
 Bodin, Jean 379
 Bódog János 179
 Bodoni, Giambattista 277/10
 Bodor András 197, 275
 Bodor Pál 122
 Bódy Zsombor 391, 413
 Boethius 61
 Boétic, Étienne de la 166, 167, 219
 Boffa, Massimo 13
 Bogáti János 301
 Bogel, Elsa 374
 Bogoljubszkij, Andrej, szuzdali fej. (1155–1157, 1169) 396
 Boguphali, posnani püspök 397
 Bogyay Tamás 46, 47, 48, 94, 104, 243, 250, 302
 Boila, Romul 272
 Boissau, Raymond 369
 Bojti Veres Gáspár 371
 Boldizsár Iván 118
 Bolens, Lucie 132
 Boleszláv, I., Vitéz (Piast), I. k. (992–1025) 399
 Boleszláv, III., Ferdeszájú (Piast), I. hg. (1102–1138) 395, 397
 Boleszláv, IV., Göndörhajú (Piast), I. hg. (1146–1173) 395, 396, 397
 Boleszló, csztergomi érsek 307
 Bolgár Elek 118
 Bolintineanu, Dimitric 192, 334
 Bolla Ilona 128, 293
 Bolliac, Cezar 192, 193, 334
 Bólya Lajos 120
 Bolyai Farkas 277/10
 Bolyai János 277/10
 Bombelles, Heinrich, gr. 342
 Bóna István 137
 Bonacina, Martinus 211
 Bonaventura da Genova 211
 Bonchidai Márton 68
 Bonfini, Antonio 36, 251, 276, 371, 394
 Bonifác, VIII. (Benedetto Cactani), pápa (1294–1303) 129
 Bónis György 5, 243, 251, 275, 293, 418
 Bónis Sámuel 196
 Bonnassie, Pierre 132
 Bonnc, Jean-Claude 182
 Bonncfon, Paul 166
 Bonnet, Jean Claude 132
 Boorstin, Daniel J. 345
 Borbándi Gyula 72, 73, 74, 122
 Bori Imre 371
 Borisz, I., bolgár kán (852–889) 174
 Borisz, Kálmán fia 395, 396
 Borkowska, Urszula 164
 Bornemissza Ferenc 43
 Bornemissza János 308
 Boronkai Iván 244, 254
 Boros Elek 271
 Borosnyai Nagy János 43
 Borosy András 243, 249
 Borovi József 243, 343
 Boroviczenyi Károly György 243
 Borrow, George 410
 Bors, ispán 395
 Borsa Gedcon 243
 Borsa Iván 328
 Borsi Kálmán Béla 126, 192
 Borsody István 72, 118
 Borsos Tamás 179, 371
 Borus György 361
 Boscrup, Ester 414
 Bóta Ernő 118
 Botoran, Constantin 4
 Bottero, Jean 223
 Boudon, Philippe 414
 Boulanger, Georges 237, 336
 Bouman, Cornelius 182
 Bourbon, Étienne de 402, 405
 Bourdclat, Laurent 129
 Bourdicu, Pierre 297, 376
 Bourcau, Alain 300
 Bowring, John 410
 Bozai Zsuzsanna, L. 212, 296

- Bozius, Thomas *211*
 Bozóky Edina *405*
 Böhm Antal *77*
 Böhm Vilmos *12, 349*
 Böhme, Jacob *116*
 Bökönyi Sándor *137*
 Bölöni Farkas Sándor *103/2, 199, 277/5*
 Bözödi György *271*
 Brătianu, Dimitru *192*
 Brătianu, Ion C. *192, 334*
 Brătianu, Ionel *99*
 Bracciolini, Poggio *61*
 Bracher, Karl Dietrich *288*
 Braham, Randolph L. *123*
 Brancalone, Leo *248*
 Branch, Michael *231*
 Brandenburgi Katalin *43, 210*
 Brandt, Ahasver von *131*
 Braniște, Valer *272*
 Brankovics György *394*
 Brassai Sámuel *277/5, 408*
 Bratman, Michael E. *285*
 Braudel, Fernand *18, 49, 50, 97/3, 132, 206, 214, 341, 354, 363, 365, 401, 413, 414*
 Braun Róbert *84*
 Braunfels, Wolfgang *49*
 Breit József *272*
 Brémai Ádám *397*
 Brenon, Anne *405*
 Bresslau, Harry *175*
 Bretter György *86*
 Bretter Zoltán *355*
 Briand, Aristide *38*
 Brigden, Susan *360*
 Bright, Richard *410*
 Brigitta, Szent, Svéd *168*
 Brjuszov, Valerij *149*
 Brockdorf-Rantzau, Ulrich gr. *98*
 Bródy András *90*
 Broglic, Charles Victor dc, hg. *237, 330*
 Brooke, John *361*
 Broszat, Martin *288*
 Brower, Daniel R. *146*
 Browne, Peter *231*
 Brozer István *43*
 Bruckenthal Sámuel, br. *277/8*
 Bruckmüller, Ernst *353*
 Brueghel, Pieter, id. *402*
 Brunet, Roger *414*
 Bruno, Giordano *220*
 Brunó, Szent, Quercfurti *399*
 Bruszilov, Alekszcej A. *255*
 Brückmann, John *182*
 Brückner, Alexander *399*
 Bryant, Lawrence *182*
 Brzezinski, Zbigniew K. *288*
 Bubnov, Andrej Sz. *70, 262*
 Buchinger Manó *144*
 Budai Julianna *148*
 Budai Péter *373*
 Budavári Réka *259*
 Budé, Guillaume *166*
 Bugenhagen, Johannes *211*
 Buharin, Nyikolaj I. *70, 71, 98, 146, 149, 152, 262*
 Bulcsú *174*
 Bulgakov, Mihail A. *149, 164*
 Bulgakov, Szergej Ny. *229, 261*
 Bullinger, Heinrich *211*
 Bullitt, William *255*
 Bulow, Nicolas *393*
 Bulwer, Henry *330, 334*
 Bunyin, Ivan A. *149*
 Buol-Schauenstein, Karl Ferdinand, gr. *336*
 Buonarroti, Filippo Michelc *103/2*
 Burchard, wormsi püspök *156*
 Burckhardt, Jacob *22, 341, 354*
 Burgio, pápai nuncius *308*
 Burgoyne, John *345*
 Burguière, André *132*
 Buridan, Johannes *61*
 Burke, Edmund *64, 97/4, 362, 368, 379*
 Burke, Peter *222, 392*
 Burzio, Giuseppe *123*
 Busacus, Johannes *211*
 Busbecq, Augier Ghiselin de *217*
 Bute (John Stuart), Lord *361*
 Butceanu, Ioan *191, 193*
 Butterfield, Herbert *361*
 Buzás Gergely *252*
 Büki István, kalocsai érsek *301*
 Bynum, Carolyne *180*
 Byrnes, James Francis *118, 274*
 Byron, George Gordon, Lord *236, 334*
 Cabello, Juan *252*
 Cabet, Étienne *103/2*
 Cahen, Claude *215*
 Cailé, Alain *97*
 Cajetanus (Thomas de Vio) *211*
 Calafeteanu, Ion *4*
 Calancha, Antonio de la *31*
 Călinescu, Gheorghe *192, 334*
 Calleo, David P. *288*
 Calonne, Charles-Alexandre de *364*
 Camden (John Jeffries Pratt), Lord *362*
 Campanella, Giovanni *211*
 Campanella, Tommaso *103/2*
 Campano, Giannantonio *244*
 Câmpeanu, Remus *279*
 Campianus, Edmundus *211*
 Campus, Elisa *4*
 Camus, Albert *334*
 Canini, Marco Antonio *192*
 Cannadine, David *420*

- Canning, George 236
 Cantemir, Dimitric 334
 Capeci, Ferdinando 372
 Caprara, Albert 375
 Caprioli, Adriano 164
 Caraffa, Carlo 211
 Carrillo, Alfonso I. Carrillo, Alfonz
 Caritá, Enrico 357
 Carlone, Carlo Martino 208
 Caro, Jakub 178
 Caron, François 391
 Carp, Matatias 299
 Carpini, Plano 53, 371
 Carr, Edward Hallett 146, 224, 357, 392
 Carranza, Bartolomeus 211
 Carrara, Francesco da 165
 Carrière, Charles 363
 Carrillo, Alfonz 179, 372
 Cartwright, Major John 362
 Cassiodorus 61, 239, 397
 Castagni, Nicoletta 357
 Castiglione, Baldassarre 220
 Castlereagh, Robert Stewart, Viscount 236
 Catullus 223
 Cavaignac, Louis Eugène 330
 Cavalier József 83
 Cavendish, John, Lord 362
 Ceauşescu, Nicolae 122
 Ceginskas, Kajetonas J. 164
 Celesztin, III. (Giacinto Bobone Orsini), pápa
 (1191–1198) 248
 Cennerbné Wilhelm Gizella I. Wilhelm Gizella,
 Cennerbné
 Cerri, Urbano 211
 Châtilloni Ágnes I. Anna, m. k.né (1154–
 1184)
 Chaduc, Gérard-Jean 369
 Chalk, Frank 284
 Chamberlain, Arthur Neville 82
 Chamberlain, Murel E. 236
 Charle, Christophe 391
 Charrière, François 162
 Chartier, Roger 214, 374
 Chasc, William 146
 Chassinand-Nogaret, Guy 223
 Chastel, André 28
 Chateaubriand, François Rene de 49, 334
 Chatham (William Pitt), Lord 362
 Chaucer, Geoffrey 397, 417
 Chaumié, Jacqueline 151
 Chaunu, Pierre 295
 Chauvclin, Germain Louis 331
 Chiapelli, Fredi 22
 Child, Gordon 277/6
 Choiseul-Amboise, Etienne François hg. 365,
367
 Chorin Ferenc 228/6
 Christian, por. püspök 397
 Christie, Ian R. 361, 362
 Chruszczewski, Adam 404
 Chrysostomos, Johannes 405
 Churchill, Winston Leonard Spencer Sir 255
 Ciano, Galeazzo 40, 82
 Cicero, Marcus Flavius 15, 61, 355, 379
 Cilli Hermann 394
 Cimpincanu, Ioan 192
 Cioculescu, Şerban 334
 Cioran, Emil 358
 Cipariu, Timotei 334
 Cipolla, Carlo Maria 97/3, 228/1
 Cirill Lukarisz 68
 Ciureanu, Ioan 202
 Clam-Martinic, Heinrich, gr. 338
 Clarendon, Edward Hyde 390
 Classen, Peter 55
 Claudianus, Claudis 61
 Claudius de Sainctes 211
 Clavring, Thomas Sir 362
 Clemenceau, Georges Benjamin 255
 Clerke, Philip Jenning Sir 362
 Clinet, Mircea 164
 Cochlaeus, Johannes 211
 Cohen, Asher 356
 Cohen, Gary 350
 Cohen, Stephen F. 146
 Colbert, Jean-Baptiste 363
 Colet, Henry 360
 Collalto, Rambaldo I. 209
 Colley, Linda 368
 Collingwood, Robin G. 110, 224, 285, 379,
392
 Colquhoun, Robert G. 334
 Colson, Felix 192
 Commodus, Aurelius 285
 Conachit, Constantin 334
 Condorcet, Marie Jean Antoine de, mári 363
 Condorelli, Orazia 22
 Conquest, Robert 146
 Conrad, Johannes 347
 Constant, Benjamin 78, 379
 Constantinus I. Konstantin, I., Nagy
 Corfield, Penelope J. 420
 Cornea, Paul 334
 Cormides Dániel 287
 Cornwallis, Charles 345
 Corvin János 301
 Corvisier, André 367, 369
 Cosa, Huan de la 394
 Coscr, Lewis Alfred 297
 Cosmi da Mogliano, Francesco 211
 Costerus, Francesco 211
 Coucy, Charles de 218, 219
 Coucy, Euguerrand de 7
 Cowling, Maurice 294

- Crainic, Nichifor *358*
 Crewe, John *362*
 Croce, Alessandro della *211*
 Croce, Benedetto *285, 334*
 Cromwell, Olivier *103/1*
 Cunningham, Thomas *342*
 Curipeschitz, Benedict *394*
 Cushing, Georg *231*
 Cuza, Alexandru Ion *192*
 Cyípríanus, Szent *167*
 Czarnkowi Janko *178, 241*
 Czebe Jenő *118*
 Czeglédi István *373*
 Czeglédy Károly *215*
 Czetz János *191, 199*
 Czigány Lóránt *74*
 Czigler Ignác *343*
 Czillich Ede *196*
 Czoch Gábor *289, 413, 414*
 Czudar László *178*
 Cs. Gyimesi Éva l. Gyimesi Éva, Cs.
 Cs. Sebestyén Károly l. Sebestyén Károly, Cs.
 Cs. Szabó László l. Szabó László, Cs.
 Cs. Tóth Annamária l. Tóth Annamária, Cs.
 Csaba-monda *269*
 Csajanov, Alcszej *149*
 Csáky Anna Franciska *210*
 Csáky István (XII. sz.) *51, 100, 209, 210*
 Csáky István *82*
 Csáky László *208, 209*
 Csalog Zsolt *122*
 Csanád, cgri püspök *307*
 Csanády István *191*
 Csanda Gábor *299*
 Csánki Dezső *140*
 Csány László *191, 196*
 Csaplovics, Jan *407*
 Csapó Dániel *228/2*
 Csapodi Csaba *17, 243*
 Csapodi Zoltán *375*
 Csécsy Imre *84, 85, 144*
 Cseffci László *43*
 Cseke Péter *86*
 Csekey István *256*
 Cselbi, Evlia *374*
 Csemegi József *243*
 Csengery Antal *78, 196, 408*
 Csercy Jánosné Zathureczky Emília l.
 Zathureczky Emília, Csercy Jánosné
 Csernátóri Pál *43*
 Csernohorszky Vilmos *74*
 Csernovics Péter *119*
 Csernus Sándor *50*
 Cservenkov, Vlko *145*
 Csetri Elek *195, 197, 198, 199, 380*
 Csicserin, Georgij V. *38, 98, 255, 262*
 Csicsibabin, Alekszej J. *70*
 Csiffári Tamás *127*
 Csikós Zsuzsa *188*
 Csiky Ágnes Mária *74*
 Csiszov, Fjodor V. *230*
 Cszizmadia Andor *243, 251*
 Csóka J. Lajos *243*
 Csontos Szabolcs *370*
 Csoóri Sándor *283/1*
 Csorba László *206*
 Csukovits Enikő *301*
 Csulai György *277/10*
 Csurka István *283/1*
 Csutak Kálmán *191*
 Csutak Vilmos *271, 273, 277/6*
 D'Andeli, Henri *61*
 D'Argenson, René Louis *331*
 D'Arnouville, Jean Baptiste Machault *331*
 D'Aussy, Legrand *132*
 Dabis László *84*
 Dąbrowski, Jan *178, 240, 307*
 Dagworth, Thomas Sir *359*
 Dahn, Felix *239*
 Daladier, Édouard *237*
 Damjanich János *119, 196, 338*
 Dan, II., havasalföldi v. (1420–1431) *394*
 Dan, Theodor *144*
 Dániel Arnold *84*
 Daniel Gábor *271*
 Daniclik János *408, 412*
 Daniclisz János *196*
 Dankó Jenő *26*
 Dannecker, Theodor *356*
 Danto, Arthur C. *285, 354*
 Danton, Georges Jacques *330*
 Darányi Kálmán *82*
 Darlan, François Jean *237*
 Darmon, Pierre *223*
 Darnton, Robert *337, 414*
 Darvas József *72*
 Dassel, Rainald von *55*
 Daumard, Adeline *391, 413*
 Daumier, Honoré *330*
 Dávid Ferenc *277/5, 372*
 David Szvjatoszlavics *396*
 Dávid Tamás *114, 138, 139, 163, 170, 225*
 Davidoff, Leonorc *142*
 Davidson, Donald *285*
 Davis, Natalie Ann Zemon *291, 296, 402*
 De Gaulle, Charles André Joseph Marie *237*
 De la Gorce, Pierre *330*
 De Sainte-Aulaire, Louis-Clair *330*
 De Vrics, Jan *185*
 Deák Ágnes *11, 78, 117, 188, 231, 294, 337, 340, 354, 355, 408, 415*
 Deák Ferenc *78, 103/1, 200, 204, 233, 338, 340, 342, 407, 408, 411, 412, 418*
 Deák István *342, 415, 416*

- Debreczeni László 277/2
 Decsy Sámuel 48
 Dedek, Crescens Lajos 307
 Dec Nagy Anikó 277/10
 Deér József 48, 135, 136, 180, 243, 286, 395, 399
 Defoe, Daniel 368
 Degler, Carl N. 345
 Degré Alajos 410, 418
 Delort, Robert 129
 Dembinski, Henryk, gr. 196
 Demény Lajos 275
 Demeter Béla 276
 Demeter János 86
 Demkó Kálmán 140
 Demszky Gábor 66
 Dénes Iván Zoltán 126, 293, 355
 Dér Terézia 75
 Derathé, Robert 379
 Dercsényi Dezső 79
 Dernschwam János 276
 Derrida, Jacques 354
 Des Périers, Bonaventure 166
 Desgraves, Louis 211
 Desmoulins, Camille 330
 Desportes, Pierre 177
 Dessewffy Arisztid 196
 Dessewffy Aurél, gr. 78
 Dessewffy Emil, gr. 412
 Dessewffy Gyula 118
 Détshy Mihály 243
 Deutsch, Felix 267
 Deutsch, Julius 349
 Dezső László 343
 Diaconu, Ion 334
 Diadokhosz, Photikai 159
 Dibenko, Pavel J. 70
 Dienes István 105
 Dilthey, Wilhelm 285
 Dimitric, Grigore 192
 Dimitrov, Georgi 145
 Dionüsziosz 167
 Diószeghy László 277/6
 Diószegi István 329, 335
 Disraeli, Benjamin 236
 Długosz, Jan 178, 241, 394, 395, 399
 Dobb, Maurice 97/3
 Dobrin György 272
 Dobszay László 243
 Dodds, Emmanuel 86
 Dolce, Ludovico 220
 Dolet, Étienne 166
 Dolhorouky, Ivan hg. 332
 Dollfuss, Engelbert 235, 288
 Domanovszky Sándor 24, 130, 195, 231, 293
 Domokos Géza 275
 Domonkos Pál Péter 243
 Domonkos, pannonhalmi apát 178
 Donagan, Alan 285
 Donáth Ferenc 72, 83, 183
 Donatus, Aelius 61
 Dorotheosz apát 159
 Dosztojevskij, Fjodor M. 229
 Douglas, John 361
 Doumerque, Gaston 237
 Douclinc, Szent 168
 Dovszenko, Alekszandr P. 262
 Dowdeswell, William 362
 Döbrentei Gábor 287
 Dóry Ferenc 251
 Dragomir, Silviu 195
 Dragoş, Ioan 191, 193, 280
 Draskóczy István 75
 Draskovics György 211
 Dray, William 285
 Dreher Jenő 228/6
 Dreyfus, Alfred 237
 Dubbley, Edmund 360
 Dubois, Guillaume 367
 Duby, Georges 49, 50, 97/3, 223, 296, 401
 Duclos, Jacques 145
 Dudith András 211
 Duka Tivadar 196
 Dulong, Claude 296
 Dumouriez, Charles-François 330
 Duncan, Carol 291
 Dundas, Henry 362
 Dunham, Vera 146
 Dunn, John 379
 Dunning, John 362
 Dupâquier, Jacques 391
 Dupont de Nemours, Pierre-Samuel 363
 Duray Miklós 86
 Durica, Milan 164
 Durkheim, Émile 49, 214, 297, 392, 413
 Duró Annamária 77
 Duró Gábor 338
 Dusán István, szerb c. (1346–1355) 394
 Dusburg, Peter von 397
 Duschek Ferenc 196
 Dutasta, Paul 227
 Duval, Lucien Aimé 129
 Duvernoy, Jean 172, 405
 Dzerzsinszkij, Felix E. 143, 262, 263
 Dzodze, Kocsi (Xoxe, Koçi) 145
 Dzsingisz, kán (Temüdzsin) (1206–1227) 53, 371
 Easton, David 146
 Eberhard, I., salzburgi érsek 55
 Eckhart Ferenc 48, 231
 Ecsedy István 190
 Eddic, Scott M. 347
 Eden, William 362
 Edgeworth de Firmont, Henri Essex, apát 331

- Edward, a Fekete Herceg (1330–1376) 359
Edward, I. (Anjou-Plantagenet), ang. k. (1272–1307) 304, 359
Edward, II. (Anjou-Plantagenet), ang. k. (1307–1327) 359
Edward, III. (Anjou-Plantagenet), ang. k. (1327–1377) 359, 417
Edward, IV. (York), ang. k. (1461–1470) 360
Efrém, Szent, Szíriai 159
Egyed Ákos 195
Egyed Péter 56
Ehrenburg, Ilja G. 149
Eiler Ferenc 235, 267
Einhard 397
Einhorn Ignác 343
Eisemann, Louis 407
Eisner, Dagmar 164
Ejdelman, Natan 256
Eldarov, Giorgio 164
Elek Andrea 259
Elekcs Lajos 5, 140
Eley, Geoff 146, 288
Eliade, Mircea 334, 358
Eliade, Pompiliu 192
Elias, Norbert 97/3, 140, 297
Ellerholz, Paul 347
Elze, Reinhard 182
Ember Győző 251
Endre László 299
Engel Pál 5, 128, 137, 252, 269, 293
Engel-Janosi, Friedrich 350
Engels, Friedrich 56, 103/2, 291, 292
Entz Géza 243, 277/1
Enyedi György 77, 183, 184, 277/5
Enyedi István 373
Eördögh István 164
Eötvös József, br. 11, 56, 64, 77, 78, 103/1, 103/2, 117, 207, 233, 338, 340, 353, 355, 407, 411, 412
Epifanosz, Szent, Ciprusi 159
Epstein, Barbara 415
Erasmus, Rotterdami (Erasmus Desiderius) 166, 220, 402
Erdei Ferenc 72, 77, 183, 289, 353, 355, 409
Erdélyi Ágnes 126
Erdélyi János 103/2
Erdélyi József 72
Erdélyi Lajos 271
Erdélyi Pál 277/5
Erdélyi Sándor 126
Erdélyi Zsuzsanna 164
Erdmann Gyula 26, 293, 388
Erdmann, Karl 182
Erdmann, Karl Dietrich 235
Erdő Péter 243
Erdődi János 118
Erdődy Ferenc 210
Erdős Zoltán 82
Erdősi Ferenc 77
Erdősi Péter 372
Erik, XIV. (Vasa), sv. k. (1560–1568) 333
Eringonus, Johannes 211
Ermandsdorff, Otto von 82
Érszegi Géza 75, 164, 243, 251, 252, 328
Éry Kinga, K. 105
Erzsébet (Kotromanics), m. k.né (1339–1387) 178
Erzsébet (Lokietek), m. k.né (1305–1380) 307
Erzsébet (Luxemburgi), m. k.né (1409–1442) 48, 51
Erzsébet (Romanov), or. cárnő (1741–1761) 332
Erzsébet, Farnese 332
Erzsébet, I. (Tudor), ang. k.nő (1558–1603) 290
Erzsébet, Szent, Árpád-házi 168
Esterházy István (XII. sz.) 208
Esterházy István, gr. (1822–1899) 196
Esterházy János 120
Esterházy Julianna 209
Esterházy Mária Magdolna 210
Esterházy Miklós, gr. 17, 51, 68, 208, 209
Esterházy Pál Antal, hg. (1786–1866) 207
Esterházy Pál, hg., nádor (1681–1713) 208, 209, 374, 375
Esterházy Mór, gr. 411, 412
Etényi Nóra, G. 374
Eubulos 223
Eufémia, m. k.né 395
Eufrozina, m. k.né (1130 k.–1189 után) 395, 396
Eusebius, Caesareai 2, 167, 239
Evans, Joan 130
Evans, Richard 288
Evans, Robert J. W. 294, 407, 410
Ézsaiás, Remete 159
F. Font Mária I. Font Mária, F.
Faber, Felix 301
Fábián Ernő 56, 64, 86, 101, 102, 103, 355
Fábri Anna 353
Fábry Zoltán 86, 103/1
Facta, Luigi 98
Fahidi János 130
Fahrenbach Volmar 68
Faidson, Merl 71
Fajon, Étienne 145
Falk Miska 407
Falkenhayn, Erick von 255
Falvy Zoltán 243
Farág József 276
Farág László 118
Farág Tamás 293
Faraszov-Rogyionov, Alckszandr I. 70
Farge, Arlette 296

- Farkas Csamangó Gyöngyi 407
 Farkas Gábor 100
 Farkas Mihály 145
 Farkas Zoltán 116
 Favicr, Jean 177
 Fáy Ferenc 74
 Fevre, Lucien 49, 80, 97/3, 132, 213, 214,
337, 414
 Fejér György 178, 287, 408
 Fejérpataky László 293
 Fejtő Ferenc 118, 204
 Fekete Lajos 215
 Fekete László 82
 Feld István 252
 Félegyházi József 243
 Fellner Frigyes 226
 Fellner, Fritz 350
 Felszeghi István 277/6
 Fenneberg, Fenner von 407
 Fényes Elek 191
 Fenyő Miksa 74
 Ferdinánd (Szász-Koburg-Koháry), bolgár fej.
 (1887–1908) 329
 Ferdinánd, I., Nagy, Kasztília k. (1035–1065)
304
 Ferdinánd, I. (Habsburg), ném.-róm. cs.
 (1556–1564), m. k. (1526–1564) 48, 179,
211, 217, 234
 Ferdinánd, II. (Habsburg), ném.-róm. cs., m.
 k. (1619–1637) 48, 68, 208, 371
 Ferdinánd, III. (Habsburg), ném.-róm. cs., m.
 k. (1637–1657) 208
 Ferdinánd, V. (Habsburg-Lotharingiai),
 Ausztria cs., m. k. (1835–1848) 200, 342
 Ferenc József, I. (Habsburg-Lotharingiai),
 Ausztria cs., m. k. (1848–1916) 48, 200,
203, 329, 336, 338, 342, 407, 408
 Ferenc, I. (Habsburg-Lotharingiai), ném.-
 róms. cs. (II.), m. k. (1792–1835) 48
 Ferenc, I. (Valios), fr. k. (1515–1547) 166,
167, 357
 Ferenc, Szent, Assisi 30
 Ferenczi Géza 268
 Ferenczi István 268
 Ferenczi László 355
 Ferenczi Zoltán 340
 Ferenczy János 287
 Ferent, Ioan 243
 Ferge Zsuzsa 353
 Ferhád pasa 179
 Ferrero, Guglielmo 355
 Ferro, Marc 213
 Ferroni, Clemente 211
 Ferroni, Giovanni Battista 211
 Ferszman, Alekszandr J. 262
 Festetich György, hg. 228/6
 Festetics Sándor 12
 Fetzich Nándor 277/6
 Feuchtwangen, Siegfried von 397
 Feuerbach, Ludwig 86, 88/1
 Fichte, Johann Gottlieb 56
 Ficquelmont, Karl Ludwig, gr. 407
 Fietier, Roland 177
 Filderman, Wilhelm 299
 Filimon, Nicolae 192, 334
 Filipon Márton 272
 Filipp, moszkvai metropolita 393
 Filippov Szergej 393
 Filofej, szerzetes 393, 400
 Filoteosz, Sinai 159
 Finkel, Caroline 385
 Finnlayson, James 256
 Fischer Ferenc 63
 Fischer Lajos 31
 Fischhof, Adolf 407
 Fish, Stanley 354
 Fitzpatrick, Sheila 146
 Fjodor diakónus 393
 Flachbart Jenő 274
 Flacius Illyricus, Mathias 167
 Flandin-Blety, Pierre 129
 Flandrin, Jean-Louis 344
 Flauch, Paul 44
 Flavius, Josephus 15
 Fleury, André Hercule de 331, 367
 Flógel József 140
 Florenszkij, Pavel 159
 Florus 403
 Foch, Ferdinand 255
 Fodor István 105, 137, 269
 Fodor Pál 234
 Fodor Sándor 271
 Folz, Robert 49
 Font Márta, F. 190, 395, 396
 Forbes, Duncan 379
 Forgách Ádám 210, 374
 Forgách Antal 407, 411, 412
 Forgách Balázs 398
 Forgách Ferenc, esztergomi érsek (1607–
 1615) 208
 Forgách Ferenc, történetíró (1530–1577) 371
 Forgách János, gr. 228/6
 Forgách Mihály 37, 43
 Forgách Miklós (XVII. sz.) 210
 Forgách Miklós (XVIII. sz.) 270
 Forgách Zsigmond, gr. 48, 208, 371
 Formica, Matthäus 375
 Forró Elek 191
 Fors, Olga 149
 Fotinosz, Dionisziosz 334
 Foucault, Michel 214, 341, 379, 386
 Fox, Charles James, ifj. 362
 Földváry Károly 196
 Frâtean, Stefan 122

- Fraknói Vilmos [139](#), [243](#)
 France, Anatole [256](#)
 Francestel, Pierre [49](#)
 Franchet d'Espercy, Louis [255](#)
 Franchini, Giovanni [211](#)
 Francis, Sir Philip [362](#)
 Franco (Bahamonde), Francisco [288](#)
 Frangepán Gergely [308](#)
 Franklin, Benjamin [345](#)
 Fráter (Martinuzzi) György [234](#)
 Frazer, Sir James George [49](#), [185](#)
 Fredegár [238](#)
 Frci, Norbert [288](#)
 Freisingi Ottó I. Ottó, Freisingi
 Fricsy Ádám [163](#), [190](#)
 Fried István [334](#)
 Friedjung, Heinrich [407](#)
 Friedländer, Saul [288](#)
 Friedmann, Alfred [407](#)
 Friedrich, Carl J. [288](#), [379](#)
 Frigyes, I., Barbarossa (Stauf), ném.-róm. cs.
 (1152/1155–1190) [55](#), [395](#)
 Frigyes, II. (Stauf), ném.-róm. cs.
 (1212/1220–1250) [52/1](#), [300](#)
 Frigyes, II., Nagy (Hohenzollern), por. k.
 (1740–1786) [365](#), [367](#)
 Frigyes, III. (Habsburg), ném.-róm. cs.
 (1440–1493) [48](#)
 Frowick, Henry [360](#)
 Fröhlich Dávid [43](#)
 Frunze, Mihail V. [255](#)
 Fryc, Northrop [334](#)
 Fuhl, Imrick [122](#)
 Funck, Margarethe [377](#)
 Furet, François [151](#), [331](#), [413](#)
 Fügedi Erik [79](#), [158](#), [164](#), [243](#), [252](#)
 Fülöp Ágost, II. (Capet), fr. k. (1180–1223)
[223](#), [305](#)
 Fülöp Géza [357](#)
 Fülöp Mihály [274](#)
 Fülöp, II. (Habsburg), sp. k. (1556–1598)
[166](#)
 Fülöp, II., Orleans hercege [363](#), [367](#)
 Fülöp, IV. (Habsburg), sp. k. (1621–1665)
[209](#)
 Fülöp, IV., Szép (Capet), fr. k. (1285–1314)
[129](#)
 Fülöp, V. (Bourbon), sp. k. (1700–1724,
 1724–1746) [332](#), [367](#)
 Fürst, Paulus [374](#)
 Füzesi Miklós [190](#)
 Füzi Mihály [122](#)
 G. Etényi Nóra I. Etényi Nóra, G.
 Gaál Gábor [56](#)
 Gaál György [380](#)
 Gábor György [355](#)
 Gábor Helén [349](#)
 Gábor Mózc, P. [393](#)
 Gábor R. István [353](#)
 Gábor Sándorné [349](#)
 Gácsi Hedvig [37](#), [43](#)
 Gafita, Mihai [202](#)
 Gage, Thomas [345](#)
 Gagnon, Edouard [162](#)
 Gailcl, Vcít [276](#)
 Gaj, Ljudevit [338](#)
 Gajzágó László [274](#)
 Gál Ferenc [379](#)
 Gál István [272](#)
 Gál László [280](#)
 Gál Polixéna [410](#)
 Gál Sándor [199](#), [410](#)
 Galamb György [18](#), [22](#)
 Galántai Erzsébet, Sz. [75](#), [403](#)
 Galanus, Clemens [211](#)
 Galasi Péter [353](#)
 Galbiati, Enrico [164](#)
 Gállfy István [272](#)
 Gállfy János [372](#)
 Gállfy László [223](#), [344](#)
 Galignani, Pietro [164](#)
 Galla Ferenc [211](#)
 Gállfy László [168](#)
 Galli, Ptolomeo [372](#)
 Gallic, Walther Bruce [285](#)
 Galloni, Paolo [156](#)
 Gángó Gábor [298](#), [341](#), [386](#)
 Gara László [118](#)
 Garai Miklós [54](#)
 Garami Ernő [12](#)
 Garamvölgyi Antal [74](#)
 Garbai Sándor [118](#)
 García Gallo, Alfonso [303](#)
 Gardie, Gabriel de la [333](#)
 Gardizi [371](#)
 Gárdonyi Albert [158](#)
 Garonne, Gabrielle [162](#)
 Gáspár Zoltán [84](#)
 Gaster, Moses [419](#)
 Gatterer, Johann Christoph [175](#), [287](#)
 Gay, John [368](#)
 Gazda Klára [276](#), [277/6](#)
 Gazzato, Pietro [241](#)
 Géczy Lajos [75](#)
 Gecse Gusztáv [343](#)
 Gecsényi Lajos [75](#)
 Geertz, Clifford [276](#), [354](#), [414](#)
 Geleji Dezső [84](#)
 Gelenczey-Miháltz Alirán [355](#)
 Gellériné Lázár Márta I. Lázár Márta, Gellériné
 Gellért, Szent [94](#)
 Gellner, Ernst [99](#)
 Gennep, Arnold van [344](#), [372](#)
 Gentile bíboros [48](#)

- Gentile, Giovanni 288
 Gentilis, pápai legátus 307
 Gentz, Friedrich 412
 George, Stefan 300
 Geras, Norman 96
 Gercvich László 130, 243
 Gergely András 78, 207
 Gergely Attila 358
 Gergely Jenő 190, 243
 Gergely, I., Szent, Nagy, pápa (590–604) 239
 Gergely, IX. (Ugolino, Segni grófja), pápa (1227–1241) 52/1
 Gergely, Szent, Palamasz 159
 Gergely, Szent, Sinai 159
 Gergely, VII. (Hildebrand), pápa (1073–1085) 13, 302
 Gergely, XI. (Pierre Roger de Beaufort), pápa (1370–1378) 178
 Gerics József 243, 251, 302, 303
 Germain, George, Lord 362
 Gerő András 111, 293
 Gerő Ernő 65, 83, 118
 Gerő László 252
 Gerschenkron, Alexander 228/5, 350
 Gerson, Jean 405
 Getty, Arch J. 146, 152
 Géza, I. (Árpád-ház), m. k. (1074–1077) 48, 135
 Géza, II. (Árpád-ház), m. k. (1141–1162) 55, 175, 395, 396
 Géza, m. fej. (940k.–997) 48, 174, 238, 399
 Gheorghiu-Dej, Gheorge 145
 Ghica, Ioan 192
 Ghika, Aurélie 334
 Ghyczy János 372
 Giacomo da Arguá I. Arguá, Jacobus da
 Gibson, Ralph 391
 Giczi Zsolt 160
 Gide, André 144
 Giesebrecht, Wilhelm 182
 Gieysztor, Alexander 182
 Gillingham, John 359
 Ginzburg, Carlo 354
 Giovannini, Barbara 357
 Giovannini, Giovanni 357
 Giráj, Feth, kalga 385
 Giráj, Gázi, kán 385
 Giráj, Hádzsi, kán 385
 Giráj, Mengli 385
 Girard, René 334
 Giraud, René 215
 Giron, Peter 191
 Giuseppe da Capua 211
 Given-Wilson, Chris 417
 Gizella, m. k.né 174
 Gladstone, William Ewart 236
 Glassl, Horst 104
 Glatz Ferenc 180, 231, 243, 293, 392
 Glatz, Jacob 407
 Gleb Jurjevics 396
 Gleich Richárd 191
 Glósz József 228
 Gluck, Mary 350
 Gobellini, Iohannes 244
 Godechor, Jacques 151
 Gogol, Nyikolaj V. 258
 Gogolák Lajos 393
 Goldthorpe, John 97/4
 Golovin, Fedor A. 261
 Goluchowski, Agcnor, gr. 329
 Gombos Gyula 72, 74
 Gombos József 256, 266
 Gomulka, Wladysław 145
 Gonzaga, Vincenzo, I., hg. 372
 Good, David F. 350, 351, 352
 Goodman, Anthony 359
 Góra Lajos 144
 Gorbacsov, Mihail 264
 Gorcsakov, Alekszandr M., hg. 329, 336
 Gordon Ferenc 118
 Gordon, Sir Robert 207
 Gorisceva, Tatjana 164
 Gorkij, Makszim 149
 Gosztonyi János 74
 Gottfried, admonti apát 55
 Gotthárd, fchérvári prépost 48
 Gottwald, Klement 120
 Gouldner, Alvin W. 71
 Gournay, Jean Claude Maric Vincent de 331, 363
 Gőz Gabriella 63
 Göbbels, Joseph 299
 Göckenjan, Hansgerd 94, 250
 Gönczi Jenő 84
 Görgei Artúr 194, 196, 201, 203, 205, 343
 Görgei Kornél 196
 Görgey Ármin 196
 Göring, Hermann Wilhelm 299
 Grabar, André 135
 Gramsci, Antonio 58, 96, 103/2, 288
 Granasztói György 213
 Grandpierre Emil 272
 Granville, George, Lord 329
 Gaus, Frantsck 180
 Gray, Thomas Sir 359, 368
 Graziani, Casparo 162, 163
 Greenblatt, Stephen 354
 Greksza Attila 50
 Grendel Lajos 122
 Grenier, Jean-Yves 214, 413
 Gribaudi, Maurizio 413
 Grieco, Sara F. Matthews 296
 Grigorjev, Andrej A. 229
 Grodecki, Roman 240

- Grosseteste, Robert 61
 Grósz József 83
 Grotius, Hugo 379
 Groza, Petru 101, 145, 274
 Gruber, Gregor 287
 Grundmann, Herbert 405
 Grünwald Béla 338
 Grzesik, Ryszard 399, 406
 Guadagnolo, Philippus 211
 Gucskov, Alekszandr J. 261
 Guevara, Antonio de 245
 Gui, Bernard 405
 Guibert, Louis 129
 Guicciardini, Francesco 22, 220
 Guise, François de 166
 Guizot, François Pierre Guillaume 49, 117, 330
 Gulácsy Irén 273
 Gunda Béla 122
 Gunst Péter 89, 293, 420
 Gurevics, Aron J. 93, 211, 392, 401, 402, 405
 Gurian, Waldemer 146
 Gusdorf, Georges 334
 Gusti, Dimitric 276
 Gusztáv Adolf, II. (Vasa), sv. k. (1611–1632) 68, 333
 Gusztáv, I. (Vasa), sv. k. (1523–1560) 333
 Gusztáv, III. (Holstein-Gottorp), sv. k. (1771–1792) 256, 367
 Gutenberg, Johannes 357
 Guthheil Jenő 243
 Guyon Richárd 196
 Guzsik Tamás 114, 243
 Gündisch, Gustav 243, 275
 Gyáni Gábor 293, 420
 Gyarmati Sámuel 287
 Gyémánt László 279
 Gyenes Antal 83
 Gyenyikin, Anton I. 255, 258
 Gyetvai Péter 243
 Gyilasz, Milovan 145
 Gyimesi Éva, Cs. 56, 86, 122
 Gyimesi Sándor 89, 293
 Gyjakonov, Mihail 393
 Gyomai Imre 118
 Gyóri Péter 66
 Győry János 303
 Győry Tibor 241
 Gyömrői István 126
 Gyöngyösi Ferenc 120
 Gyöngyösi Gergely 243
 Gyöngyösi János 44, 118
 Györfly György 176, 238, 250, 268, 303, 305, 371, 399
 Györfly István 276
 György Ernő 84
 György Lajos 273
 György, I. (Hannover), ang. k. (1714–1727) 361, 367, 368, 390
 György, I., Dolgorukij (Rurik), kijevi nagyfej. (1149–1154) 395, 396
 György, II. (Hannover), ang. k. (1727–1760) 361, 390
 György, III. (Hannover), ang. k. (1760–1811/1820) 345, 361, 362, 390
 Gyula, törzsfő 174, 399
 Gyulai Pál 271
 Gyulay Endre 122
 Gyurgyák János 29
 H. Balázs Éva l. Balázs Éva, H.
 Haáz Rczsó 271, 276
 Habermas, Jürgen 58, 376
 Hadik András 190
 Haga, Cornelius 68
 Hahn István 15
 Hahner Péter 151
 Hajdu Lajos 280
 Hajdú Péter 137
 Hajdú Zoltán 77
 Hajnal István 17, 195, 207, 231, 353, 355, 382
 Hajnik Imre 48, 251
 Hajnóczy Gábor 156, 164, 188
 Halberstam, David 345, 357
 Halecki, Oskar 240
 Hall, Catherine 142
 Haller János 100, 210
 Halmos Károly 353
 Hamilton, Alexander 345
 Hamilton, Bernard 405
 Hampel József 48
 Hanák Péter 127, 130, 293, 340, 350, 353, 415
 Hankiss Elemér 90, 353
 Hanley, Sarah 182
 Hantsch, Hugo 350
 Haraszti Emil 59
 Haraszti Éva, H. 207
 Harding, Sandra 290, 292
 Hardreshull, Sir John 359
 Hare, Thomas 32
 Hárs Ildikó 259
 Harsányi László 51
 Hárssing László 243
 Hartsock, Nancy 292
 Hartvik püspök 48, 302
 Harvard, Henri 140
 Haşdeu, Bogdan Petriceicu 358
 Haschnohr, Geneviève 405
 Hatton, Ragnhild 367
 Hatvani Imre 191
 Hatvany Lajos 84, 199
 Havas Endre 84
 Havas Gábor 66
 Havas Géza, K. 84
 Havas László 403

- Havassy Péter *54*
 Havelock, Erich A. *285*
 Haverkamp, Alfred *171*
 Hawkwood, John *359*
 Haycraft, John *331*
 Hayck, Friedrich von *86, 97/4*
 Haymerle, Heinrich *329*
 Haynau, Julius Jacob von *203, 342*
 Házi Jenő *131, 157, 177*
 Heckenast Gusztáv *173, 242, 407, 408*
 Hedemann, Anne *182*
 Hegedűs András *71*
 Hegedűs László *190*
 Hegedűs Nándor *274*
 Hegel, Georg Wilhelm Friedrich *292, 379*
 Heidegger, Martin *96*
 Heine, Heinrich *334*
 Heinen, Armin *153*
 Heisterbach, Cesarius von *405*
 Héjjas Iván *82*
 Helbling, Seifrid *139*
 Held József *112*
 Helmer, Olaf *285*
 Heltai Gáspár *36, 43, 277/5, 371*
 Henrik, I. (Normandiai), ang. k. (1100–1135) *417*
 Henrik, I., Szakállas (Piast), Szilézia hg. *397*
 Henrik, II. (Valois), fr. k. (1547–1559) *166, 167, 344*
 Henrik, IV. (Száli) ném.-róm. cs. (1056/1084–1106) *13, 302*
 Henrik, IV., Navarrai (Bourbon), fr. k. (1589–1594) *363*
 Henrik, V. (Lancaster), ang. k. (1413–1422) *359*
 Henrik, veszprémi püspök *307*
 Henrik, VII. (Tudor), ang. k. (1485–1509) *360*
 Henrik, XI., Jasomirgott (Babenberg), hg. *395*
 Henriquez, Henricus *211*
 Henry of Grosmont, Derby gr. *359*
 Henry, Lancaster hg. *359, 417*
 Hentzi, Henrik *407*
 Héraklios, I. (Héraklios), biz. cs. (610–641) *61*
 Heraklész *223*
 Herder, Johann Gottlieb von *64, 334*
 Herepci János *277/2, 277/6*
 Heribert *175*
 Hermann Antal *276*
 Hermann Egyed *177, 243, 343*
 Hermann Gusztáv Mihály *270, 271*
 Hermann Róbert *191, 205, 207, 293*
 Hermányi Dienes József *43*
 Hermenegild *239*
 Hervey Ferenc Levente *190, 243*
 Herzen, Alekszandr I. I. Jakovlev
 Heshusius, Tilmanus *211*
 Hészühiosz, Jeruzsálemi *159*
 Hevencesi Gábor *287*
 Heydrich, Reinhard *299*
 Heytesbury, William, Lord *330*
 Hidas I. Péter *251*
 Hideyoshi (Toyotomi) *57*
 Hieronymos I. Jeromos, Szent
 Hierotheos *174*
 Hilberg, Raul *299*
 Hildebrand, Karl *288*
 Hilferding, Rudolf *98, 228/5, 288*
 Hill, Christophcr *294*
 Hill, Thomas *360*
 Hiller István *51, 209, 293*
 Hillgarth, Jocelyn *239*
 Hilton, Rodney *97/3*
 Himfi Imre *130*
 Himfy Benedek *165, 301*
 Himmler, Heinrich *299*
 Hincker, François *166*
 Hintze, Otto *231*
 Hintze, Paul von *98*
 Hintz-Hințescu, Johann *334*
 Hirsch, Fred *97*
 Hitler, Adolf *40, 82, 146, 283/1, 288, 299, 356*
 Hlinka, Anton *164*
 Hmelnyickij, Bogdan *259, 265*
 Hobbes, Thomas *103/2, 379*
 Hobsbawm, Eric *294*
 Hocquet, Jean-Claud *132*
 Hodoșiu, Iosif *233*
 Hodzsa, Enver (Hoxha, Enver) *145*
 Hoffmann Tamás *130*
 Hofmann, Johann *374*
 Hofmann, Werner *288*
 Hogarth, William *368*
 Holl Béla *164, 243*
 Hollán Ernő *412*
 Holland, (Henry Fox), Lord *362*
 Holtzmann, Walter *243*
 Holub József *243*
 Hóman Bálint *79, 268, 286*
 Homebon, Szent (Homebon de Crémone) *168*
 Homérosz *61*
 Homjakov, Alekszej Sz. *229, 230*
 Homlok Sándor *82*
 Homonnai György *210*
 Homonnay Drugeth Bálint *179*
 Honorius, III. (Cencio Savelli), pápa (1216–1227) *52/1, 397*
 Honti Ferenc *118*
 Horányi Elek *48*
 Horkay Hörcher Ferenc *379*
 Horn Gyula *122, 150*

- Horn Ildikó 51, 210
 Hornyák Csaba 40, 82
 Hort Dczsó 144
 Horthy Miklós 82, 188, 299
 Hortus, Mercantius 211
 Horvát István 287
 Horváth Andor 358
 Horváth Barna 353, 355
 Horváth D. Tamás 26
 Horváth Emőke 239
 Horváth Géza 259
 Horváth J. Gyula 190
 Horváth János 238, 303
 Horváth János, ifj. 243
 Horváth Jenő 207, 272
 Horváth Jenő, S. 264
 Horváth Magda 376
 Horváth Mihály 196, 204, 205
 Horváth Zoltán 118
 Horváti Pál 398
 Hosisus, Stanislaus 211
 Hosszú László 199
 Hosszúóthy György 209
 Hotman, François 166
 Hough, Jerry F. 146
 Hödl, Günther 55
 Höffner, Joseph 162
 Hösch, Edgar 104
 Hötzendorf, Franz Conrad von 255, 338
 Hruscov, Nyikita Sz. 264
 Hruscvszkij, Mihail 265, 395
 Huayna Capac 31
 Hubbes Éva, Molnárné 277/7
 Hudi József 26, 387
 Hudson, Anne 405
 Huesca, Durand de 405
 Huet, Albert 277/8
 Hufton, Olwen 296
 Hughes, Andrew 182
 Hughes, Charles Evans 38
 Hugo, Victor 334
 Huizinga, Johan 28, 49, 64, 341, 354
 Hume, David 361, 379
 Hunfalvy Pál 269
 Hunyadi János 112, 217, 394
 Hurban-Vajanský, Svetozar 338
 Hurlihy, David 180
 Husak, Gustav 120
 Husserl, Edmund 297
 Husz János 405
 Huszár Vilmos 86
 Huszka József 276, 277/6
 Hürtenberger, Peter 288
 I. Tóth Zoltán I. Tóth Zoltán, I.
 Iancu, Avram 191, 193, 196, 202
 Ibrahim, tör. nagyvezér 179
 Ibrăileanu, Garabet 334
 Ibsen, Henrik 256
 Icyasu (Tokugawa) 57
 Iglói Endre 393
 Ignoli, Francesco 211
 Ignotus Pál 74, 84
 Iliescu, Crisan 4
 Illapa 31
 Illarion, metropolita 393
 Illésházy György 374
 Illésházy István, br. 179, 208
 Illyés Gyula 72, 74, 84
 Imre (Árpád-ház), m. k. (1196–1204) 48,
135, 175, 248, 304
 Imre Mária, L. 190
 Imre Samu 74
 Imrédy Béla 40, 82, 299
 Imrech István 195, 197, 270, 271, 275, 380,
381, 382
 Imrényi Tibor 122
 Ince, III. (Lotario, Segni grófja), pápa (1198–
 1216) 48, 248, 301, 395, 397
 Ince, VI. (Etienne Aubert), pápa (1352–1362)
129
 Incze László 277/6
 Inczédy László 191
 Ingaro, Charles 350
 Inti 31
 Iorga, Nicolae 56, 195, 334, 358, 419
 Ipatjev, Vlagyimir Ny. 70
 Ipolyi Arnold 48, 243
 Ipsilanti, Alexandru 192
 Irányi Dániel 192, 196
 Isssekutz Aurél 272
 István, Habsburg főhg. 119
 István, I., Szent (Árpád-ház), m. k.
 (997/1000–1038) 48, 94, 174, 175, 238,
251, 301, 302, 399
 István, II. (Árpád-ház), m. k. (1116–1131)
395
 István, III. (Árpád-ház), m. k. (1162–1172)
175, 395
 István, IV. (Árpád-ház), m. k. (1163–1165)
395
 István, V. (Árpád-ház), m. k. (1270–1272) 30
 Istvánffy Miklós 179, 372
 Iszidorosz, or. metropolita 393
 Iván Imre 82
 Ivan Rosztyiszlavics 395
 Iván, III., Nagy (Rurik), or. c. (1462–1505)
393
 Iván, IV., Rettegett (Rurik), or. c.
 (1533/1547–1584) 267, 333, 393
 Ivanics Mária 215, 385
 Ivanovich, Franz 191
 Iványi Béla 251, 328
 Izabella, m. k.né 48
 Izidor, Szent, Sevillai 61, 239, 303

- Izjaszlav, II. (Rurik), kijevi fej. (1146–1154) 395, 396
- Izlaszjav Davidovics, csernyigovi fej. 396
- Izsák, II. (Angelosz), biz. cs. (1185–1195, 1203–1204) 395
- Izsák, Szent, Szíriai 159
- Jablonski, Szczepan Zachariasz 164
- Jackson, Richard 182
- Jagamás János 276
- Jágocsi Péterffy József 412
- Jagoda, Genrik G. 152, 262
- Jakab Elek 270
- Jakab, I. (Stuart), ang. k. (1603–1625) 402
- Jakab, I., Hódító, Aragónia k. (1213–1276) 303, 304
- Jakab, II. (Stuart), ang. k. (1685–1688) 361, 390
- Jakabffy Elemér 272
- Jákli István 104
- Jakó Klára 277/5
- Jakó Zsigmond 24, 104, 243, 270, 275, 277/1, 277/7, 293, 328, 380
- Jakobi Kálmán 272
- Jakovlev (Alekszandr Herzen) 258
- Jakubovich Emil 250
- Jakusich György 211
- Jancsó Benedek 103/1, 195, 272
- Janics Kálmán 120
- Jankó Attila 66, 90
- Jankó János 276
- Jankovich László 412
- Jankovich Miklós 243, 287
- János Kázmér, II. (Vasa), I. k. (1648–1668) 209
- János Pál 268
- János Pál, II. (Karol Wojtyła), pápa (1978–) 162
- János Zsigmond I. János, II. (Szapolyai) János, (Szapolyai), m. k. (1526–1540) 23, 36, 48, 130, 179, 212, 234, 286, 308
- János, II. (Szapolyai János Zsigmond), m. k., crd. fej. (1540–1571) 48, 217, 234
- János, III. (Sobicski), I. k. (1674–1696) 375
- János, III. (Vasa), sv. k. (1568–1592) 333
- János, kalocsai, esztergomi érsek 175, 248
- János, macsó bán 398
- János, Szent, Aranyszájú 167
- János, Szent, Keresztelő 238
- János, Szent, Késői 159
- János, Szent, Lépcsős 159
- János, Vak (Luxemburg), csch k. (1311–1346) 240
- János, VIII. (Palaiologosz), biz. cs. (1425–1448) 393
- János, XXIII. (Angelo Giuseppe Roncalli), pápa (1958–1963) 162
- Jánosi Mónika 75, 251
- Jaritz, Gerhard 186, 131
- Jaropolk, II. (Rurik), kijevi nagyfej. (1132–1139) 395, 396
- Jaross Andor 299
- Jaroszláv Szvjatopolcsics, volhiniai fej. 395
- Jaroszláv Vlagyimirovics, halicsi fej. 396
- Jaroszláv, I., Bölcs (Rurik), kijevi nagyfej. (1016–1018, 1019–1054) 265
- Jasiński, Jan 307
- Jászay Antal 231
- Jászay Magda 225
- Jászi Oszkár 2, 12, 56, 78, 84, 103, 118, 195, 338, 353
- Jaures, Jean 237
- Jay, John 345
- Jean, Georges 357
- Jeanne d'Arc 168
- Jebb, John 362
- Jegorov, Alekszandr I. 70
- Jelagin, Nyikolaj A. 230
- Jelcin, Borisz 264
- Jellačić, Josip 119, 199, 200, 342
- Jemisdzsi Haszán 179
- Jenci Dezső 197
- Jenkinson, Charles 362
- Jenő, IV. (Gabriele Condulmer), pápa (1431–1447) 301, 393
- Jenukidze, Avel 262
- Jeromos (Hieronymos), Szent 239
- Jescnyin, Szergej 149
- Jezernik, Maksimilijan 164
- Jczsov, Nyikolaj I. 70, 152, 262
- Jiménez de Rada, Rodrigo 303
- Jób, esztergomi érsek 248, 301, 305
- Jodál Gábor 272
- Joffe, Adolf A. 38, 98
- Johanna, I. (Anjou), nápolyi k.nő (1343–1381) 398
- Johnson, Samuel 368
- Joinville, François 330
- Jókai Mór 193, 205, 338, 353
- Jona, moszkvai metropolita 393
- Jónás Ilona 243
- Jonassohn, Kurt 284
- Jones, Philip 22
- Joó Rudolf 99
- Jordanes 269, 303, 397
- Jósika István 372
- Jósika Samu, br. 408
- Jouhaud, Christian 363
- Jovanović, Mihail 119
- Joyce, Patrick 354
- József Attila 72, 144
- József, I. (Habsburg), ném.-róm. cs., (1687/1705–1711) 375

- József, II. (Habsburg-Lotharingiai), német-róm. cs., m. k. (1780–1790) 48, 270, 331, 365, 367, 407
- József, II., konstantinápolyi patriarcha 393
- Jugyenyics, Nyikolaj Ny. 255
- Juhász Kálmán 243
- Juhász László 74, 250
- Juhász Pál 66
- Julianus 94, 371
- Jungingen, Konrad von 397
- Jurij Dolgorukij I. György, I., Dolgorukij
- Jussila, Osmo 256
- Justh Gyula 273
- Justinianus, I., Nagy (Justinus), biz. cs. (527–565) 61
- Justinosz, Szent 167
- Jusztus Pál 118
- Jutikkala, Eino 256
- Jutkevecs, Szergej J. 262
- K. Éry Kinga I. Éry Kinga, K.
- K. Havas Géza I. Havas Géza, K.
- K. Lengyel Zsolt I. Lengyel Zsolt, K.
- Kabdebó Tamás 207
- Kaczmarczyk, Zdzisław 240
- Kada Lajos 164
- Kádár János 65
- Kádár Judit 378
- Kadlubek, Vincentius 397
- Kaganovics, Lazar M. 262
- Kaindl, Raimund Friedrich 399
- Kajtár István 190
- Kalán, pécsi püspök 248
- Kalász Elek 328
- Káldi György 277/10
- Kalinyin, Mihail I. 147
- Kállay Zsuzsanna 277/1
- Kálmán, Könyves, (Árpád-ház), m. k. (1095–1116) 251, 301, 302, 395
- Kálnoky Gusztáv 329
- Kálvin János 166, 167, 211
- Kamenyev (Leo B. Rozenfeld) 38, 70, 262
- Kancsár Attila 204
- Kanizsai Dorottya 242
- Kanizsai János 48
- Kanizsai László 130
- Kant, Immanuel 297, 379, 413
- Kanter, Rosabeth Moss 292
- Kantorowitz, Ernst H. 49, 180, 182, 300
- Kánya Sándor 40, 82
- Kapi Béla 387
- Kapisztrán János 343
- Kaplan, Morton A. 255
- Kaposi Zoltán 26, 190, 228
- Kaprinai István 287
- Karácsony András 355
- Karácsonyi Béla 293
- Karácsonyi János 243
- Karadžić, Vuk 334, 407
- Karazmin, Nyikolaj 393
- Kardelj, Edvard 145
- Kardos Lajos 231
- Kardos Tibor 79, 243
- Karlstadt (Bodenstein), Andreas 167
- Károli Gáspár 277/10
- Károly Róbert I. Károly, I. (Anjou)
- Károly Sándor 130
- Károly, I. (Anjou), m. k. (1310–1342) 48, 75, 79, 128, 240, 307
- Károly, I. (Stuart), ang. k. (1600–1649) 209
- Károly, I., Nagy (Karoling), frank k. (742–814) 2
- Károly, II. (Stuart), ang. k. (1630–1685) 361, 390
- Károly, II., Kis, Durazzói (Anjou), nápolyi és m. k. (1354–1386) 398
- Károly, III. (Bourbon), sp. k. (1759–1788) 332
- Károly, IV. (Luxemburg), német-róm. cs. (1346–1378) 287, 394, 406
- Károly, IV. (Bourbon), sp. k. (1788–1808) 332
- Károly, IX. (Valois), fr. k. (1550–1574) 218
- Károly, IX. (Vasa), sv. k. (1604–1611) 333
- Károly, V. (Habsburg), német-róm. cs. (1519–1556), sp. k. (I.) 129, 162, 245
- Károly, VI. (Habsburg), német-róm. cs. (1711–1740) 332, 367
- Károly, X. (Bourbon), fr. k. (1824–1830) 330, 331
- Károly, X. Gusztáv (Pfalz-Zweibrücken), sv. k. (1654–1660) 333
- Károly, XI. (Pfalz-Zweibrücken), sv. k. (1660/1672–1697) 333
- Károly, XII. (Pfalz-Zweibrücken), sv. k. (1697–1718) 333, 367
- Károlyi Alajos 329
- Károlyi Artlla 9, 15
- Károlyi Mihály 12, 349
- Karpinszkij, Alekszandr P. 262
- Karsai László 283, 299, 356
- Kása Csaba 83
- Kasic, Bartol 163
- Kassák Lajos 19
- Kasztner Rczsó 123
- Katalin, I. (Romanov), or. c.nő (1725–1727) 332
- Katalin, II., Nagy (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c.nő (1762–1796) 267, 365, 367
- Katalin, Szent, Sienai 168
- Katapán püspök 175, 248
- Katona István 178, 270, 287
- Katona Miklós 199
- Katona Szabó József 271

- Katus László 164, 226, 293
 Kautsky, Karl 32, 144
 Kazinczy Ferenc 287, 410
 Kazinczy Lajos 196
 Kazlauskas, Vytautas 164
 Kázmér, III., Nagy (Piast), I. k. (1333–1370) 79, 240, 406
 Kazsdan, Alekszander 384
 Kcán 174, 399
 Kcans, Gerard 420
 Keckskeméthy Aurél 411
 Keckskeméthy Csapó István 277/2
 Keckskeméti Gergely 43
 Keckskés Gusztáv 177
 Keckskés Pál 231
 Kégl János 84
 Keith Ferenc 272
 Kéki Béla 357
 Kelemen Krizosztón 83
 Kelemen Lajos 24, 271, 273, 277/1, 277/3
 Kelemen Márton 277/10
 Kelemen, III. (Paolo Scolari), pápa (1187–1191) 302
 Kelemen, V. (Bertrand de Got), pápa (1305–1314) 129
 Kelemen, VI. (Pierre Roger de Beaufort), pápa (1342–1352) 138
 Kelemen, VII. (Giulio de' Medici), pápa (1523–1534)
 Kelemen, VII. (Robert genfi gróf), ellenpápa (1378–1394) 178, 211
 Kelemen, VIII. (Ippolito Aldobrandini), pápa (1592–1605) 372
 Kellcher, Partrick J. 48
 Kellner Judit 26
 Kelly, Catriona 354
 Kelly-Gadol, Joan 290, 291
 Kemény Déncs 199
 Kemény Farkas 199
 Kemény Gábor 117
 Kemény István 66, 353, 355
 Kemény István br. 202
 Kemény János 210, 277/1, 373
 Kemény József 268, 277/5
 Kemény Zsigmond, br. 103/2, 353, 411, 412
 Kemp, Betty 362
 Kempelen Károly 196
 Kende Péter 126, 355
 Kende Zsigmond 84
 Kendeffy Gábor 355
 Kendy Sándor 179, 372
 Kencdi János 355
 Kencz, Peter 146
 Kennan, George Frost 146, 255
 Kenyeres Zsolt 333
 Keppel, August, Lord 362
 Kéraglio, Robert 330
 Kerbl, Raimund 48
 Kerenszkij, Alekszandr F. 255, 258
 Keresztély Ágost 211
 Keresztury Dezső 74
 Kern, Fritz 303
 Kershaw, Ian 288
 Kertész István 118, 274
 Kertzler, David I. 420
 Kéry János 68
 Kecerú Bálint 163
 Kessel, Elisja Schulte van 296
 Kéthly Anna 118
 Keyncs, John Maynard, Lord 97/4
 Kézai Simon 269, 276, 303
 Khuen-Héderváry Károly 228/4, 338
 Kibédi Varga Áron 74
 Kierkegaard, Sören 334
 King, Gregory 347
 Kinnamosz, biz. krónikaíró 395
 Kinszki Imre 84
 Király Béla 340
 Kirjevcszkij, Ivan Sz. 229
 Kirov (Szergej Mironovics Kosztrikov) 144, 147, 152, 262
 Kis Aladár 81
 Kis Anita 172
 Kiss András 277/1
 Kiss Ernő 119, 196
 Kiss Géza 26
 Kiss Gy. Csaba 127
 Kiss Ilona 230
 Kiss Lajos 105
 Kiss Mária Magdolna 190
 Kiss Mária Rita 263
 Kiss Sándor, M. 66, 199
 Kiss Szaléz, P. 83
 Kiss Z. Géza 190
 Kitto, Humphrey Davy F. 291
 Kivimäc, Jüri 267
 Kiyomori (Taira) 57
 Kjátib Cselebi 179
 Klanczay Gábor 26, 243, 341, 406
 Klanczay Tibor 243, 376
 Klapka György 191, 410
 Klára, Szent 168
 Klein, Victor 191
 Kleinschroth, Balthasar 375
 Klemperer, Viktor 143
 Klinge, Matti 256
 Kljujev, Nyikolaj 149
 Kłoczowski, Jerzy 164, 404, 406
 Knapp Éva 243
 Knauz Nándor 243, 251
 Knézy Judit 26
 Knićanin, Stevan Petrovic 119
 Knicza István 176, 269
 Knoll, Paul W. 79

- Knolles, Robert Sir 359
 Knotik Mária 105
 Kocka, Jürgen 288
 Kocsis Károly 282
 Kocsis Mihály 265
 Kodály Zoltán 74, 277/6
 Koeber, Ernest 342
 Koestler, Arthur 71
 Kogălniceanu, Mihail 192, 334
 Kohli, Martin 297
 Kohn, Hans 64, 334
 Kohner Henrik 228/3
 Kokas Károly 17
 Koksá, Djuro 164
 Kolbt, Jacob 374
 Kolcov, Mihail J. Fridljand 70
 Kolesak, Alekszandr V. 255
 Kolin Péter 58
 Kollár Ádám 270
 Kollár, Jan 407
 Koller József 48, 287
 Kollonich Lipót 211, 212
 Kolnai Aurél 84
 Kolontári Attila 259
 Kolosi Tamás 90, 353
 Kolumbán Lajos 272
 Kolumbán, Szent 156
 Kolombusz Kristóf 245, 253
 Komáromi Csipkés György 277/10
 Komjáthy Miklós 243
 Komlos, John 226, 346
 Komoróczy Géza 107
 Konrád György 127, 353
 Konrád, III. (Stauf), ném.-róm. k. (1138–1152) 395
 Konrád, mazóviai hg. 397
 Konstancia, aragón hg.nő 304
 Konstantin (Constantinus) I. (Nagy), róms. cs. (306/324–337) 167, 238, 239
 Konstantin nagyhg. 196, 203
 Konstantin, VII., Bíborbanszületett (Makedón), biz. cs. (911–959) 135, 174, 269, 398
 Konstantin, XI. (Palaiologosz), biz. cs. (1449–1453) 393
 Konzsa Samu 277/6
 Kont Miklós, nádor 178
 Kónya Ádám 277/6
 Kopec, Jerzy József 164
 Kopitar, Bartholomaeus 407
 Koppány Tibor 243, 252
 Koppány, törzsfő 174, 399
 Kordé Zoltán 75, 129, 188, 269
 Kormoš, Alexander 122
 Kornai János 353
 Kornis Ferenc 210
 Kornis Gáspár 100, 372
 Kornis Gyula 231, 392
 Kornis Mihály 43
 Kórossy György 272
 Kőrösi Csoma Sándor 197
 Kós Károly 276, 277/6
 Kósa László 353
 Kósa Szántó Vilma 271
 Kosáry Domokos 89, 231, 234, 279, 293, 337, 392
 Koscelev, Alekszander I. 229, 230
 Koselleck, Reinhart 379
 Koslowski, Pctcr 334
 Kossuth Ferenc 338
 Kossuth Lajos 78, 191, 194, 196, 199, 200, 204, 205, 207, 233, 337, 338, 340, 407, 410, 411
 Koszta László 5, 24, 52, 75, 133, 176, 180, 190, 243, 306
 Kosztolnyik Zoltán 304
 Kosztov, Trajco 145
 Kottanner Jánosné 377
 Kovách Ágoston 191
 Kovachich József Miklós 251
 Kovachich Márton György 251, 287, 328
 Kovács András 355
 Kovács Béla 243
 Kovács Éva 48, 238
 Kovács Gábor 355
 Kovács Imre 72, 74, 118
 Kovács Lajos 411, 412
 Kovács László 137
 Kovács Marian 332
 Kovács Péter 243
 Kovács Sándor Iván 43
 Kovács Tamás 141
 Kovács Teréz 77
 Kovács Zsuzsanna 75
 Kovacsóczy Farkas 372
 Kovalcsik Attila 97
 Kővári László 140, 193
 Kováts Zoltán 293
 Kozák Károly 243
 Kozma Mihály 122
 Kozma Miklós 82
 Köbler, Gerhard 171
 Köblös József 75, 243
 Kölcsey Ferenc 48, 78, 204, 410
 Költő Gábor 272
 Köpeczi Béla 369, 375, 376
 Köpeczi Sebestyén József 271, 273
 Köprülü Ahmed 374
 Köprülü Mehmed 373
 Körmendy Adrienne 75, 243
 Körmendy Gabriella 51
 Körmendy József 243
 Körmendy Kinga 243
 Kövér György 226, 293, 353

- Kövér Lajos 151, 331, 363
 Krajcár, Jan 164
 Kralovánszky Alán 243
 Kramař, Karel 99
 Kramolin Viktor 228/4
 Kraslán, Štefan 122
 Kraszin, Lconyid B. 38, 98
 Krausz Tamás 62, 264
 Kreutzer Andrea 51
 Krilenko, Nyikolaj 70, 262
 Kripjakevics, Ivan P. 265
 Kristó Gyula 52/2, 75, 128, 137, 157, 174, 188, 243, 249, 250, 293, 383, 384, 395
 Kristo, Pandi 145
 Kristóf György 277/2
 Kristóffy József 32
 Kriza János 276, 334
 Krizosztom, Kluzsevic 211
 Krizsán fia, György 301
 Krizskó Pál 328
 Kubinyi András 75, 130, 158, 242, 243, 252, 293, 308
 Kucinskis, Stanislavs 164
 Kukovecz György 63, 188
 Kula, Witold 13
 Kulesár Péter 5, 243, 403
 Kumorovitz L. Bernát 243
 Kun Béla 12, 20, 349
 Kun Zsigmond 84
 Kunfi Zsigmond 12
 Kupa Hümér 196
 Kurcsekó Mihály 404
 Kuromiya, Hiroaki 146
 Kuropatkin, Alekszej Ny. 256
 Kurucz Ágnes 249
 Kurucz György 231
 Kurze, Dietrich 158
 Kusnyev, Borisz 149
 Kutassy János 211
 Kuti Ágnes 153
 Kürti Béla 105
 L'Hospital, Michel de 166, 219
 L. Bozai Zsuzsanna l. Bozai Zsuzsanna, L.
 L. Imre Mária l. Imre Mária, L.
 L. Nagy Zsuzsa l. Nagy Zsuzsa, L.
 La Vauguyon, Antoine Paul Jacques de, hg. 331
 Labádi Károly 190
 Labroussc, Ernest 391, 413, 414
 Labuda, Gerhard 397, 399
 Lacarra, José Maria 303
 Lackfi András 371
 Lackfi István 301
 Lackó Mihály 337
 Lactanius, L. Caccilius Firmianus 15
 Lácay Magdolna 26
 Ladányi Erzsébet 243
 Ladó Bálint 372
 Lafayette, Marie Joseph de Motier, márk 330
 Lafitte, Jacques 330
 Lagzi István 188
 Lajos Fülöp, Polgárkirály (Orleans), fr. k. (1824–1830) 330, 331
 Lajos, I., Nagy (Anjou), m., l. k. (1342/1370–1382) 75, 79, 128, 165, 178, 240, 241, 301, 371, 394, 398, 406
 Lajos, II. (Jagello), m., cseh k. (1516–1526) 23, 35, 36, 286, 308
 Lajos, VII. (Capet), fr. k. (1137–1180) 395
 Lajos, XIV., Napkirály (Bourbon), fr. k. (1643/1661–1715) 331, 367, 375
 Lajos, XV. (Bourbon), fr. k. (1715/1723–1774) 331, 363, 365, 367
 Lajos, XVI. (Bourbon), fr. k. (1774–1792) 330, 331, 363, 365
 Lajos, XVIII. (Bourbon), fr. k. (1814/1815–1824) 330, 331
 Lakatos István 86
 Lakatos László 355
 Lamarque, Maximilien, gr. 330
 Lamartine, Alphonse de 331
 Lamphere, Louisc 291
 Lander, Gerhard 182
 Lander, Jack Robert 360
 Láng Éva 353
 Láng Gusztáv 86
 Láng Imre 345
 Langlois, Charles-Victor 130
 Lanzedelli, Josef 200
 Laski, Harold 118
 Laslett, Peter 379, 420
 Lászlai János 301
 László Attila 189
 László Ferenc 277/6
 László Gyula 130, 139, 269
 László, I., Szent (Árpád-ház), m. k. (1077–1095) 33, 94, 175, 251, 301, 302, 371, 395, 399
 László, III. (Árpád-ház), m. k. (1204–1205) 48, 248
 László, IV., Kun (Árpád-ház), m. k. (1272–1290) 128, 251, 307, 371
 László, pécsi püspök 307
 László, V. (Habsburg), főhg., m., cseh k. (1452–1457) 48, 394
 Lauka Gusztáv 200
 Lauter Éva, S. 51, 208
 Laval, Pierre 356
 Lavisse, Ernest 331
 Lavrentyev, Mihail A. 145
 Lawrence, Jeanne Chaterine 420
 Laymann, Paulus 211, 402
 Lázár István 228/3
 Lázár Márta, Gellériné 297

- Lazar, Ghcorge [192](#)
 Lázár, szerb fűj. (1371–1389) [394](#)
 Lazarevics István, szerb fej. (1389–1427) [394](#)
 Lazari, Andrzej [393](#)
 Le Bel, Jean [359](#)
 Le Fort, François Jacques [212](#)
 Le Goff, Jacques [13](#), [49](#), [50](#), [132](#), [223](#), [243](#),
[337](#), [401](#), [402](#), [413](#)
 Le Pay, Frédéric [414](#)
 Le Roy Ladurie, Emmanuel [132](#), [172](#), [185](#),
[213](#), [354](#), [401](#), [402](#), [405](#)
 Le Tronse, Guillaume-François [363](#)
 Lebigc, Arlette [223](#)
 Lebrun, François [223](#)
 Ledentu, Johann [374](#)
 Léderer Emma [231](#), [243](#), [377](#), [392](#)
 Lcc, Richard Henry [345](#)
 Lcc, Robert W. [420](#)
 Lefebvre, Georges [151](#), [213](#)
 Lefebvre, Marcel François (érsck) [162](#)
 Lefèvre d'Étaples, Jacques [166](#)
 Lehmann, H. [402](#)
 Leibniz, Gottfried Wilhelm [97/1](#)
 Leiningen-Westerburg Károly [196](#)
 Lclc József [25](#), [173](#), [179](#), [234](#)
 Leleszi János [372](#)
 Lemercier de la Rivière, Pierre Paul de [363](#)
 Lenau, Nikolaus (Niembich von Strehlenau)
[407](#)
 Lengyel András [355](#)
 Lengyel Balázs [84](#)
 Lengyel Gabriella [66](#)
 Lengyel György [228/6](#)
 Lengyel Imre [105](#)
 Lengyel Zsolt, K. [104](#), [122](#)
 Lenick, Jan [178](#), [240](#)
 Lenin, Vlagyimir Iljics [56](#), [62](#), [97/3](#), [148](#), [255](#),
[258](#), [262](#), [263](#), [379](#)
 Leó, I., Szent, Nagy, pápa (440–461) [187](#),
[248](#)
 Leó, VIII., pápa (963–965) [302](#)
 Leó, X. (Giovanni de' Medici), pápa [23](#), [35](#),
[167](#), [211](#)
 Leopold Lajos [353](#)
 Leovigild, gót k. (568–586) [239](#)
 Lepahin, Valerij [159](#)
 Lepetit, Bernard [213](#), [214](#), [289](#), [413](#), [414](#)
 Lerner, Gerda [290](#), [291](#)
 Lerner, Robert E. [405](#)
 Lessing, Gotthold Ephraim [367](#)
 Leszczyński, Stanisław, I. k. (1704–1709),
 1733–1736) [332](#), [367](#)
 Leszek, I., Fehér, Krakkó hg. [397](#)
 Leszih Andor [242](#)
 Lesznai Anna [84](#)
 Leu, Valeriu [202](#)
 Lévai Béla [357](#)
 Lévai Lajos [271](#)
 Levi, Giorgio [413](#)
 Levin, Mohsc [71](#)
 Levitschnigg, Heinrich [407](#)
 Levy, Miriam [350](#)
 Lewin, Moshe [146](#)
 Libényi János [408](#)
 Lichtenstein József [29](#)
 Lienhart, Achille [162](#)
 Ligeti Lajos [215](#)
 Lilkó András [343](#)
 Limborch, Philipp [172](#)
 Lindanus, Guilclmus Damasus [211](#)
 Linder Béla [12](#), [272](#)
 Lipót, I. (Habsburg), ném.-róm. cs., m. k.
 (1658/1655–1705) [100](#), [141](#), [212](#), [373](#),
[374](#), [375](#)
 Lipót, II. (Habsburg-Lotharingia), ném.-róm.
 cs., m. k. (1790–1792) [365](#)
 Lippay György [208](#), [210](#), [211](#)
 Lipsius, Justus [37](#), [43](#)
 Liptay Lajos [191](#)
 Liria, Duque de [332](#)
 Liszt Ferenc [407](#)
 Litva, Felix G. [164](#)
 Litván György [29](#), [355](#), [415](#)
 Litvinov, Makszim M. [38](#), [98](#), [255](#), [262](#)
 Liuva, gót k. (568–573) [239](#)
 Livet, Georges [367](#)
 Livius, Titus [403](#)
 Lloyd George, David [38](#), [98](#), [99](#), [255](#)
 Locke, John [86](#), [97/1](#), [345](#), [353](#), [379](#)
 Lockwood, David [97/4](#)
 Lojkó Miklós [231](#)
 Lombardi, Carlo [357](#)
 Longo, Luigi [145](#)
 Lónyai Anna [277/1](#)
 Lopez, Roberto S. [97/3](#)
 Lorántffy Zsuzsanna [211](#), [373](#)
 Lőrincze Lajos [74](#)
 Lósy Imre [211](#)
 Lotharingiai Ferenc István, hg. [367](#)
 Lovell, Lord [360](#)
 Lovinescu, Eugen [64](#)
 Low, Alfred D. [349](#)
 Lowc, William [361](#)
 Loyolai Ignác, Szent [166](#)
 Lozoraitis, Stasys [164](#)
 Löbert, Horst [130](#)
 Löffler Tibor [16](#), [41](#), [58](#), [96](#), [107](#), [108](#), [109](#),
[144](#)
 Löw Lipót [343](#)
 Lucas de Tuy [303](#)
 Lucas, Carl [408](#)
 Lucchese, Philiberto [208](#)
 Lucius, Johannes [398](#)
 Ludassy Mária [78](#), [355](#)

- Lucger, Karl [342](#), [348](#)
 Lukács György [96](#), [149](#), [231](#), [292](#), [293](#), [334](#)
 Lukács László [163](#), [338](#)
 Lukács Móric [103/2](#)
 Lukács Zs. Tibor [373](#), [376](#)
 Lukács Zsuzsa [371](#)
 Lukács, esztergomi érsek [305](#)
 Lukács, John [337](#), [345](#)
 Lunacsarszkij, Anatolij V. [70](#), [149](#)
 Lurija, Alekszandr R. [285](#)
 Lustkandl, Wenzel [204](#)
 Luther, Martin [80](#), [167](#), [211](#), [283/1](#)
 Luttor Ferenc [83](#)
 Luxardo, Giuseppe [227](#)
 Lüdtke, Alf [288](#)
 Lünig, Johann Christian [212](#)
 Lvov, Georgij Jergenyjevics, hg. [258](#)
 Lyka Károly [277/6](#)
 Lynne Viola [146](#)
 M. Kiss Sándor l. Kiss Sándor, M.
 M. Nepper Ibolya l. Nepper Ibolya, M.
 Mably, Gabriel Bonnot de [103/2](#)
 Macartney, Carlyle Aylmer [231](#), [399](#)
 Macfarlane, Alan [402](#)
 MacFarlane, Kenneth Bruce [417](#)
 Machiavelli, Niccolò [22](#), [166](#), [220](#), [379](#)
 MacIntyre, Alisdair [379](#)
 Mackie, John Duncan [360](#)
 Mac-Mahon, Edme Patrice de, hg. [237](#)
 Macpherson, James [334](#)
 Madách Imre [103/1](#), [103/2](#)
 Madarász László [200](#)
 Maddicott, John [294](#)
 Madison, James [345](#), [379](#)
 Maggiori, Pietro [372](#)
 Magyar Bálint [66](#)
 Magyar Kálmán [243](#)
 Magyarics Tamás [345](#)
 Magyi János [158](#)
 Mahler, Moritz [407](#)
 Mahno, Nyesztor [259](#)
 Mahon (Charles Stanhope), Lord [362](#)
 Maior, Petru [192](#)
 Maiorescu, Ioan [192](#)
 Maiorescu, Titu [334](#), [419](#)
 Maistre, Joseph Marie de, gr. [379](#)
 Maithstein, Ignaz Wildner [407](#)
 Majakovszkij, Vlagyimir [149](#)
 Majdán János [190](#)
 Majoros István [255](#)
 Makai János [253](#), [396](#)
 Makarij, metropolita [393](#)
 Makariosz, Szent, Nagy [159](#)
 Makk Ferenc [75](#), [137](#), [188](#), [293](#), [395](#)
 Makk József [408](#)
 Makkai Ádám [74](#)
 Makkai László [89](#), [130](#), [195](#), [293](#), [376](#)
 Makkai Sándor [273](#)
 Maksay Ferenc [243](#)
 Maksutovici, Gelcu [4](#)
 Makszimosz Kapszokalivit, Szent [159](#)
 Malenkov, Georgij M. [145](#)
 Malinowska, Ewa [14](#)
 Malonyay Dezső [277/6](#)
 Malthus, Thomas Robert [185](#), [413](#)
 Maltzan, Ago Freihler von [98](#)
 Mályusz Elemér [5](#), [54](#), [75](#), [128](#), [139](#), [157](#), [243](#),
[249](#), [286](#), [293](#)
 Mamic, Pierre [162](#)
 Manco Capac [31](#)
 Mandelbaum, Maurice [285](#)
 Mandrou, Robert [80](#), [341](#), [363](#), [402](#)
 Mándruş, Stelian [280](#)
 Mani [8](#)
 Manikowska, Halina [243](#)
 Maniu, Iuliu [272](#)
 Mannheim, Karl [355](#)
 Manning, Roberta T. [146](#)
 Manolescu, Nicolae [334](#), [358](#)
 Manolescu, Radu [24](#)
 Manrique, Gómez [245](#)
 Manteuffel, Tadeusz [397](#)
 Mánuel, I. (Komnénosz), biz. cs. (1143–1180)
[135](#), [395](#)
 Manutius, Aldus [357](#)
 Márai Sándor [74](#)
 Maranus, Ludovicus [211](#)
 Maráz Borbála [190](#)
 Marcellus, domonkos perjel [30](#)
 Marcossou, Isaac [62](#)
 Mares, Francesco Venceslao [164](#)
 Márffy Ödön [84](#)
 Márfi Attila [190](#)
 Margit, Szent, Antiochiai [30](#), [33](#), [52/3](#)
 Margit, Szent, Árpád-házi [30](#), [52/3](#)
 Margitay Béla [201](#)
 Marguerite d'Angoulême l. Navarrai Margit
 Mária (Laszkarisz) [30](#)
 Mária Amália, szász hgnő [332](#)
 Mária Krisztina (Habsburg) [372](#)
 Mária Terézia (Habsburg-Lotharingia), m.,
 csch k.nő (1740–1780) [270](#), [332](#), [365](#), [367](#),
[382](#)
 Marie-Antoinette (Habsburg) [330](#), [331](#), [363](#)
 Marjanucz László [228](#)
 Márk György [122](#)
 Márk, Szent, Aszkéta [159](#)
 Márki Sándor [195](#)
 Markos György [183](#)
 Marosi Ernő [137](#), [243](#), [252](#)
 Marosi Ildikó [277/3](#)
 Marot, Clément [166](#)
 Maróti György [130](#)
 Marshall, Alfred [97/4](#)

- Marshall, Dorothy 362
 Marsigli, Luigi Fernando 270, 276
 Marsilio da Padova I. Marsilius
 Marsilius (Marsilio da Padova) 22, 379
 Martin, Raymond 224, 285
 Márton Áron 83, 86
 Marton Imre 76
 Márton József 407
 Marton László 74
 Márton, V. (Oddo Colonna), pápa (1417–1431) 2
 Martov, Jurij Oszipovics Cederbaum 144, 149
 Marty, François 162
 Maruyama, Masao 379
 Marx, Karl 13, 16, 56, 58, 88/1, 97/3, 103/2, 144, 258, 288, 291, 292, 354, 379, 391
 Márza, Iacob 277/9, 279
 Masakado (Taira) 57
 Masaryk, Tomas Garriguc 99, 118, 231
 Maschke, Erich 171
 Maternus, Firmicus 15
 Mathiez, Albert 151
 Matuz József 215, 216, 217
 Mátyás, I. (Hunyadi), m., cseh k. (1458–1490) 48, 189, 212, 251, 286, 308, 406
 Mátyás, II. (Habsburg), ném.-róm. cs., m. k. (1608–1619) 48, 208
 Mauny, Walter Sir 359
 Maupcou, René Nicolas Charles Augustin de 331, 363
 Maurras, Charles 288
 May, Arthur 233
 Mayerhofer von Grünbühel, Ferdinand 119
 Mazzini, Giuseppe 410
 McCagg, William Jr. 154
 McCoy, Richard 182
 Medgyesi Pál 373
 Medici, Cosimo de 220
 Mednyánszky Cézár 124, 343
 Medvegyev, Roy 62, 71
 Megyricsci János 301
 Mehmet beglerbég 36
 Mehmed, II., Hódító (Oszmán), tör. sz. (1451–1481) 217
 Mehmed, III. (Oszmán), tör. sz. (1595–1603) 179
 Melichár Kálmán 343
 Melinz, Gerhard 348
 Melith György 211
 Melith Péter 211
 Méliusz Juhász Péter 371
 Menzsinszkij, Vjacseszlav R. 262
 Menyhárt Lajos 260, 261
 Mercier de la Rivière I. Lemercier de la Rivière
 Mérey Károly 412
 Mérey Klára, T. 77
 Méri István 130
 Merighi, Giovanni Tommaso 211
 MÉRIMÉE, Prosper 334
 Meriton, Robert King 288, 297
 Messenhauser, Cäsar Wenzel 119
 Mesterházy Károly 243, 268
 Mestra Ágota 49
 Mészáros Béla 190
 Mészáros István 243
 Mészáros Lázár 191, 194, 196, 343, 410
 Mészöly Miklós 283/2
 Metternich, Klemens Lothar von, hg. 200, 330, 342, 378, 407
 Meycr, Alfred G. 146
 Meycr, Jean 367
 Meycr, Teodor 49
 Meyerhold, Vsevolod E. 70
 Mezcy Barna 386
 Mezcy László 55, 243
 Mezcy Ödön 272
 Méczierez, Philippe de 394
 Michelet, Jules 49, 331
 Micu-Klein, Inochentie 192, 277/5, 280
 Miczkiewicz, Adam 404
 Micszko, I. (Piast), I. hg. (960–992) 399
 Mihai Vitcazul, havasalföldi v. (1599–1600) 100, 179, 270
 Mihailović, Konstantin 394
 Mihajlovics, Alekszej, or. c. 393
 Mihály Fjodorovics (Romanov) 68
 Mihály vajda I. Mihai Vitcazul
 Mihály, III. (Amóri), biz. cs. (842–856) 174
 Mihály, VII., biz. cs. (1071–1078) 48
 Mihályi Gábor 199
 Mihelyes János 277/10
 Mikeres Imre 272
 Mikes János, gr. 83
 Mikes Kelemen 94
 Miklós, győri püspök 307
 Miklós, I. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1825–1855) 203, 229, 256, 257, 258, 266, 330, 378
 Miklós, I. Szent (Nagy), pápa (858–867) 248
 Miklós, II. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1894–1917) 255, 256, 258, 260
 Miklós, III. (Giovanni Gactano Orsini), pápa (1277–1280) 307
 Miklós, pécsi püspök 176
 Mikó Ferenc 179
 Mikó Imre, gr. 271, 273, 276, 277/5
 Mikola Gyöngyi 116
 Miksa, (Habsburg) főhg. 141, 179, 372
 Miletic, Svetozar 233, 338
 Miljukov, Pavel Ny. 255, 258, 260
 Miljukov, Pjotr 393
 Mill, John Stuart 56, 86, 97/4, 379
 Miller, Jim 350
 Millman, Marcia 292

- Miloš (Obrenovic), hg. (1780–1860) 378
 Mindszenty József 83, 387
 Mirabeau, Victor Riqueti, márkí 363
 Mirbach, Wilhelm, gr. 263
 Mircea, havasalföldi v. (1509–1510) 394
 Mirnics Károly 282
 Mises, Ludwig von 86
 Mishkova, Diana 350
 Miskolczy Ambrus 193, 195, 280, 334, 358,
419
 Mocioni, Alexandru 233
 Mocsáry Lajos 32, 338
 Mód Aladár 204
 Mód Aladárné 353
 Mocsz Gusztáv 277/6
 Moga, Iosif 193
 Mohai Lőrinc 382
 Mohamed Ali 330, 378
 Mojsil, Constantin 277/3
 Moiscuc, Viorica 4
 Mojzsis Dóra, Benyóné 139
 Molay, Jacques de 129
 Moldoveanu, Mihaela 4
 Mollay Károly 131, 243
 Molnár András 340, 417
 Molnár Antal 164, 211
 Molnár Edit Katalin 290, 291, 292, 394
 Molnár Erik 5, 293
 Molnár Gusztáv 56, 86, 87, 88, 126
 Molnár Imre 97, 120, 127
 Molnár István 243, 268
 Molnár József 72, 74, 128, 275
 Molnár Judit 283/2
 Molnár Orsolya 94
 Molnárné Hubbes Éva I. Hubbes Éva,
 Molnárné
 Molotov, Vjacseszlav M. Szkrjabin 118, 122,
145, 262
 Moltke, Helmuth Karl Bernhard von, gr. 329
 Mommsen, Hans 288
 Monaci, Lorenzo de 398
 Monok István 163
 Montagu Mária 139
 Montaigne, Michel Eyquem de 166
 Montanari, Giacomo 211
 Montecuccoli, Raimondo, gr. 374
 Montesquieu, Charles de Secondat, br. 353,
379
 Montmorency-Nivelle, Philipp de 166
 Montmorin-Saint-Hérem, Armand Marc de,
 gr. 331
 Mónus Ervin 144
 Mónus Illés 144
 Móra Ferenc 72, 139
 Moravcsik Gyula 48, 243
 Moretti, Antionetta 164
 Morgan, Kenneth 294
 Morgan, Lewis Henry 291
 Morgan, Philip 359
 Morgan, Prys 368
 Móricz Miklós 273
 Morin, Edgar 49
 Morison, Samuel Eliot 253
 Móró Mária Anna 190
 Morosini, Paulus 211
 Morozov, Nyikolaj A. 70
 Morus, Thomas 402
 Mosóczy Zakariás 251
 Mossi, Claude 223
 Motal, Josef 164
 Mowc, William 345
 Mögest, Hans 394
 Mörner, Magnus 63
 Msztyiszlav Jurjevics, novgorodi fej. 396
 Msztyiszlav Vlagyimirovics, kijeji fej. 395, 396
 Muchembled, Robert 402
 Murád, I. (Oszmán), tör. sz. (1359–1389) 394
 Murád, III. (Oszmán), tör. sz. (1574–1595)
179
 Muret, Pierre 367
 Murgu, Eftimic 192
 Musat, Mircea 4
 Muskata, Jan, krakkói püspök 307
 Musnai László 277/2
 Mussolini, Benito 81, 82, 288
 Musztafa, Kara 375
 Muziot, Girolamo 220
 Müller Péter 242
 Müller, Wieslaw 164
 Müllerowa, Lídia 404
 Nabéra-Sartoulet, Georges 369
 Nadányi János 37, 43
 Nádasdy Ferenc, br. (1555–1604), hadvezér
372
 Nádasdy Ferenc, gr. (1801–1884), bir.
 igazságü.min., erdélyi kanc. 412
 Nádasdy Ferenc, gr. (1625–1671), országbíró
209
 Nádaszi Éva 77
 Náfrádi Zoltán 97, 146, 152
 Nágler, Doina 277/8
 Nagy András 277/2
 Nagy Edit 297
 Nagy Endre 355
 Nagy Ferenc 12, 83, 118, 274
 Nagy Géza 43, 277/2, 277/6
 Nagy Imre 215, 388
 Nagy Imre Gábor 190
 Nagy Jenő 276
 Nagy Károly 74
 Nagy László 76, 179
 Nagy Olga 276
 Nagy Péter Tibor 59
 Nagy Sándor 243

- Nagy Szabó Ferenc 371, 373
 Nagy Vincce 84
 Nagy Zsuzsa, L. 272
 Nagyajtai Kovács István 277/5
 Nagylucsci Orbán 54
 Nagysándor József 196
 Nahoum-Grappe, Véronique 296
 Nami király 15
 Namier, Lewis Sir 361, 362
 Nanker, krakkói püspök 307
 Napóleon, I. (Bonaparte), fr. cs. (1804–1814, 1815) 256, 330
 Napóleon, III. (Charles Louis Napoleon Bonaparte), fr. cs. (1852–1870) 288, 329, 330, 336
 Náprágy Demeter 100, 372
 Naszonov, Arsenij Ny. 396
 Naszud, pasa 371
 Nation, Carrie 290
 Naulicza Antal 211
 Navarrai Margit 166
 Navarrus, Martinus 211
 Naymlap 31
 Necker, Jacques 331, 363
 Nedeczky István 412
 Nedeczky Jenő 412
 Negoitescu, Ioan 334
 Negruzzi, Costache 192
 Nehring, Karl 179
 Nelli, René 405
 Nelson, Janct 182
 Nemes Dezső 293
 Németh Andor 144
 Németh Csaba 68
 Németh Gabriella 113
 Németh Géza 122
 Németh Gyula 215, 276
 Németh László 56, 64, 72, 74, 283/1, 355
 Németh Noémi 100
 Németh Péter 243
 Nemoianu, Virgil 334
 Nepper Ibolya, M. 105
 Neuberger Anna 28
 Neumann Tibor 120
 Neumann, Franz 288
 Neustadt, Adolf 407
 Nevizánszky Gábor 105
 Névtelen Minorita 269, 371
 Newman, Francis 410
 Newman, John Henry 410
 Newton, Isaac Sir 297
 Nicholson, Eric A. 296
 Nicolas de Clamances 2
 Niederhauser Emil 150, 293
 Niederkorn, Jan 385
 Nietzsche, Friedrich 334, 379
 Nifon, novgorodi püspök 396
 Nikeforosz 159
 Niketasz, biz. krónikáíró 395
 Nikon 393
 Niksics György 211
 Nistor, Ion 275
 Nobunaga (Oda) 57
 Nochlin, Linda 291
 Nogaj, kán 371
 Nogaret, Guillaume de 129
 Noica, Constantin 358
 North, Frederick, Lord 345, 362
 Novák György 182
 Novák László 276
 Novalis (Friedrich von Hardenberg) 334
 Novomesky, Laco 120
 Nowacki, Bronislaw 240
 Nugent, (Robert Craggs-Nugent), Lord 362
 Nyáry Krisztina 210
 Nyáry Pál 196, 200, 233
 Nyekrics, Alekszandr 262
 Nycronov, Iván, protópópa 393
 Nyers Rezső 90
 Nyikon, Nyikita Minov 169
 Oakeshott, Michael 379
 Oberschall Magda, Bárányné 48, 135
 Oddi, Silvio 162
 Odor Imre 26, 51, 190
 Ockolampadius (Heutzgen), Johannes 167
 Oláh Miklós 211, 276
 Oleg Szvjatoszlavics 396
 Oleg, Bölcs (Rurik), or. fej. (879–912/913) 265
 Omer pasa, Mihail Latos 230
 Ong, Walter 285
 Orbán Balázs, br. 270, 271, 276
 Orbán Imre 14, 24, 30, 33, 52/3, 243
 Orbán János 104
 Orbán, II. (Eudes de Châtillon), pápa (1088–1099) 302
 Orbán, II. (Odo de Lagery), pápa 2, 138
 Orbán, VI. (Bartolomeo Prignano), pápa (1378–1389) 398
 Orbán, VIII. (Maffeo Barberini), pápa (1623–1644) 211
 Oresme-i Nicolaus 61
 Origenész 156, 167
 Orlando, Vittorio Emanuele 99
 Ormos Mária 81, 272
 Orosz István 293, 420
 Orscoló Ottó, velencei dózse 174
 Ortega y Gasset, José 64, 103/2
 Ortelius 374
 Ortutay András 26
 Ortway Tivadar 243
 Orwell, George 62
 Osiander, Andreas 167
 Ossietzky, Karl von 415

- Osterman, Heinrich Johann Friedrich, br. 332
- Oszvald Ferenc 243
- Ottlik György 59
- Ottó (Wittelsbach) bajor hg., m. k. (1305–1308) 48
- Ottó, Freisingi, püspök 269
- Ottó, I., Nagy (Szász), ném.-róm. cs. (936/962–973) 174, 302
- Ottó, III. (Szász), ném.-róm. cs. (983/996–1002) 48
- Owen, John B. 361
- Owen, Robert 103/2
- Oxenscierna, Alex, gr. 333
- Ozanan, Didier 332
- Ozorai Pipo (Filippo Scolari) 394
- Ozouf, Mona 151
- Örvös Mihály 199
- Özbek, kán 53
- P. Gábor Mózes I. Gábor Mózes, P.
- P. Kiss Szaléz I. Kiss Szaléz, P.
- Paál Árpád 272, 274
- Pach Zsigmond Pál 5, 183, 293
- Pachacamac 31
- Paderewski, Ignacy Jan 99
- Padrore, Francesco Morales 63
- Paget, John 410
- Paine, Thomas 345, 361
- Pál Judit 277/6
- Pál Tibor 27
- Pal, Francisc 24
- Pál, I. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1796–1801) 332
- Pál, III. (Alessandro Farnese), pápa (1534–1549) 167
- Pál, pécsi püspök 176
- Pál, VI. (Giovanni Battista Montini), pápa (1963–1968) 162, 164
- Palacký, František 329, 407
- Pál-Antal Sándor 272, 277/3
- Paléologue, Maurice 255
- Pálffy István 48
- Pálffy János 212
- Pálffy Miklós, gr. 179, 208, 374
- Pálffy Móric 411, 412
- Pálffy Pál 51, 208
- Pálfi Albert 200
- Palmer, William 229
- Palmerston, Henry John Temple, Lord 203, 207, 236, 330, 334, 378
- Pálóczi Horváth Ádám 287, 410
- Pálóczi Horváth János 43
- Pamlényi Ervin 293
- Pándi Lajos 188
- Panck Sándor 202
- Pann, Anton 334
- Panofsky, Ervin 49
- Paolini, Lorenzo 405
- Pápai Páriz Ferenc 37, 43, 277/5
- Papen, Franz von 288
- Papiu Ilarian, Alexandru 192, 202
- Papp Klára 66
- Papp Sándor 216
- Papuček, Gregor 122
- Paravy, Pierrette 405
- Parcs, Richard 361
- Pariacaca 31
- Parsons, T. 66
- Paschalis, II. (Ranico di Bicda), pápa (1099–1118) 302
- Pascu, Ștefan 86
- Paskai László 164
- Pasko, Godyslaw 395
- Passaui Névtelen 405
- Pasuto, Vladimir A. 395
- Pászka Imre 16, 56, 124, 358
- Paszkievics, Ivan F., gr. 196, 203
- Paszter, Borisz 149
- Pásztor Edith 164
- Pásztor Lajos 138, 164, 301
- Pataki József 275, 380
- Patay József 200
- Patchovsky, Alexander 405
- Patkós Éva 257, 258
- Pató Attila 49
- Patrizzzi, Agostino 244
- Pátzay Pál 84
- Pauler Gyula 48
- Pauler Tivadar 408
- Paulinyi Oszkár 293
- Pázmány Péter 164, 208, 209, 210, 211, 277/10
- Péchi Simon 277/5
- Péczeli József 410
- Pecsevi Ibrahim 179
- Pécsváradi Gábor 301
- Pecéry Rezső 74
- Pelayo, Asztúria k. (718/722–737) 303
- Pelham, Henry 361
- Pelyach István 119, 196, 197, 205
- Percy, Thomas 334
- Perczel Mór 119, 200
- Perényi Gábor 308
- Perényi Imre 23, 242
- Perényi József 392
- Perényi Zsigmond, br. 196
- Perger János 287
- Peri, Vittorio 164
- Périer, Casimir 330
- Perjés Géza 180
- Perlaki Miklós 97
- Perrot, Michelle 296
- Persiani Kálmán 271
- Pesti Sándor 54
- Pesty Frigyes 338

- Pétain, Henri Philippe 237
 Péter György 353
 Péter Katalin 17, 164
 Péter László 231, 232, 233, 353
 Péter, fűhévári prépost 48
 Péter, I., aragón k. (1094–1104) 303
 Péter, I., Nagy (Romanov), or. c. (1682/1721–1725) 169, 212, 230, 256, 267, 332, 333, 393
 Péter, II. (Romanov), or. c. (1727–1730) 332
 Péter, Szent, Damiani 156
 Péterffy Gedeon 83
 Péterfy Jenő 207
 Pethő Márton 211
 Pethő István 211
 Pethő Tibor 118
 Pétiion, Jerome 330
 Petkov, Kiril 394
 Petljura, Szimon 259
 Pető Iván 150
 Petőfi Sándor 199, 200
 Petrityvity Horváth Kozma 373
 Petrőczy István 375
 Petrolay Margit, W. 170
 Petrovich Ede 243
 Petrovics István I, 251, 243
 Petrovics Péter 234
 Pettazzoni, Raffaello 49
 Pezzen, Bartholomeus 179
 Pflieger, Johannes 374
 Philippidész, Dimitrosz 334
 Phillips, John A. 420
 Philothosz, Sinai 159
 Pilsudski, József 288
 Pickl, Othmar 141
 Pidal, Menéndez 303
 Pietek, Robert 14
 Pifkó Péter 26
 Pikó András 72, 89, 95, 111
 Pillersdorf, Franz, br. 407
 Pilnyak, Borisz A. Vogau 70, 149
 Piltz, Elizabeth 135
 Pingiczer Klára 119, 336
 Pinicri, Vincenzo 211
 Pintér Géza 144
 Pio, Marquis 374
 Piovano, Adalberto 164
 Pipes, Richard 393
 Pipinus, Franciscus 398
 Pirenne, Henri 97/3, 341
 Pirici, Theodor 272
 Pirinen, Kauko 256
 Pisan, Christine de 405
 Piti Ferenc 252
 Pitt, William ifj. 236, 362
 Pius, II., (Enea Silvio Piccolomini), pápa (1458–1464) 244
 Pius, IV. (Giovanni Angelo de' Medici), pápa (1559–1565) 211
 Pius, IX. (Giovanni Maria Mastai-Ferretti, gr.), pápa (1846–1878) 408
 Pius, V. Szent (Antonio Michele Ghislieri), pápa (1566–1572) 211
 Pius, XII. (Eugenio Pacelli), pápa (1939–1958) 83, 162
 Pjadc, Mosa 145
 Pjatakov, Georgij L. 70, 262
 Plamencat, John 231, 379
 Platon 8, 61, 103/2, 379
 Plautus 223
 Plotinosz 8
 Plutarkhosz 15
 Pocock, John G. A. 379
 Pócs Éva 105
 Poeltnberg Ernő 196, 203
 Pogány Ágnes 227, 228
 Pogány József 12, 349
 Pogogyin, Mihail P. 229, 230
 Poincaré, Raymond 38, 98, 99
 Pokol Béla 41
 Polányi Imre 228/4
 Polányi Károly 22, 84, 97/3
 Polányi Mihály 84
 Polc, Jaroslav 164
 Polgár Vilmos 376
 Polignac, Jules Armand, hg. 330
 Polikarpov, Vaszilij 70
 Polin, Raymond 379
 Polit-Desančić, Mihajlo 338
 Polonyi Péter 107
 Poliukarposz 167
 Pomogáts Béla 74
 Pompéry János 412
 Pongrácz István 196
 Pongrácz Tibor 110
 Ponsonby, Lord 207
 Poór János 341
 Popély Gyula 127
 Popini Albert 256
 Popovics Sándor 227
 Popovics, Kocsa 145
 Poppel Éva 210
 Popper, Karl 103/2, 285
 Pór Antal 241, 307, 328
 Porcsalmy András 277/5
 Pószán László 397
 Possevino, Antonio 372
 Possony, Stefan 146
 Postan, Michael Moisssey 417
 Poulantzas, Nicos 288
 Pourquery, Marie-Madeleine de 168, 177
 Pozsár Annamária 140
 Pozsgay Imre 90
 Pölczlin, Andre 377

- Pölöskei Ferenc *19*
 Pragensis, Cosmas *269*
 Prateolus (Gabriel du Preau) *211*
 Pray György *178, 287*
 Pražak, Richard *243*
 Preissl, Wilhelm *191*
 Prém József *82*
 Prépostváry Bálint *179*
 Pribelszki János *51, 75, 137*
 Pribičević, Svetozar *338*
 Prim, Bernard *405*
 Primo de Rivera y Orbaneja, José Antonio *288*
 Prinz, Michael *288*
 Priscianus *61*
 Priskosz Rétor *276*
 Privitzer István *412*
 Prodan, David *24*
 Protopopov, Alekszej D. *255*
 Proudhon, Pierre Joseph *103/2*
 Pseudo-Kodinosz *135*
 Puşcariu, Sextil *334*
 Puchaim, Adolf von *374*
 Puchner, Anton *191, 199*
 Pufenporf, Samuel *379*
 Puffer, Joseph von *119*
 Puimichel, Delphine de *168*
 Pulszky Ferenc *78, 407, 410*
 Pulteney, William *362*
 Pupinis, Vincenzo *164*
 Puriskovics, Vladimír M. *258, 261*
 Puskás Lajos *272*
 Putnam, Emily *291*
 Püsky János *211*
 Püspöki Nagy Péter *75*
 Pynsent, Robert *231*
 Pyrker, János *407*
 Quesney, François *97/1, 331, 363*
 Quilla *31*
 Quin, Michael Joseph *378*
 Quinet, Edgar *334*
 R. Berde Mária l. Berde Mária, L.
 R. Süle Andrea l. Süle Andrea, R.
 R. Várkonyi Ágnes l. Várkonyi Ágnes, R.
 Rački, Franjo *338*
 Rabelais, François *166, 402*
 Rabikauskas, Paulius *164*
 Rác Gyula *84*
 Rác Lajos *34, 183, 185, 213, 214*
 Radck, Karl *38, 98, 144, 288*
 Radetzky, Joseph *342*
 Radlica, Jan *241*
 Radnóti Sándor *283/1*
 Radó Polikárp *243*
 Rádovic, Amfilohijc *164*
 Radu, havasalföldi v. *371, 394*
 Radu, VIII. Şerban (Basarab), havasalföldi v.
 (?–1611) *179*
 Rădulescu, Iacon Heliade *192, 334*
 Radvánszky Albert *48*
 Radvánszky Béla *130, 140*
 Rady, Martyn *231*
 Raffay Ernő *272, 281*
 Rajačić, Josip *119*
 Rajczy Péter *190*
 Rajeczky Benjámín *243*
 Rajk László *65, 83, 274*
 Rákóczi Ferenc, II., crd. fej. (1704–1711)
173, 365, 367
 Rákóczi György, I., crd. fej. (1630) *51, 275,*
371, 373
 Rákóczi György, II., crd. fej. (1648–1657,
 1658–1659, 1659–1660) *51, 208, 209, 373*
 Rákóczi László *51, 208*
 Rákóczi Zsigmond *179, 373*
 Rákosi Jenő *338*
 Rákosi Mátyás *65, 83, 388*
 Rakovszkij, Krisztyán *98*
 Rankc, Leopold von *334, 341*
 Ránki György *81, 123, 183, 256, 272, 293,*
353
 Rankovics, Alexander *145*
 Ransanus, Petrus *394, 403*
 Rapp, Max *227*
 Rasin, Alois *227*
 Raszkolnyikov, Fjodor F. Iljin *70, 71*
 Rászlai Tibor *243*
 Raszputyin, Grigorij J. *149*
 Rasztik Tibor *242*
 Rat, Gherasim *280*
 Ráth Károly *328*
 Rath, John R. *350*
 Rathenau, Walter *98*
 Ratzinger, Joseph *162*
 Raynal, Guillaume-Thomas, abbé de *49*
 Razumnyik, Ivanov *149*
 Razván István *179*
 Rázsó Gyula *234*
 Reccared l. Rekarced
 Récsényi Ádám *407*
 Redl Károly *243*
 Redlich, Josef *407*
 Regensburg, Berthold von *405*
 Regényi Kund *162*
 Reggiani, Giovanni Battista *211*
 Rechák László *122*
 Rein, R. A. *261*
 Reinerth, Karl *243*
 Reinhold, Heccgn *272*
 Reitzer Béla *355*
 Rekarced, gót k. (586–601) *239*
 Remellay Gusztáv *196*
 Remizov, Alekszcej *149*
 Renner, Karl *349, 415*
 Rescher, Nicholas *285*

- Restif de la Bretonne (Nicolas Restif) 344
 Rétif de la Bretonne I. Restif de la Bretonne
 Reusche, Fedor 200
 Révai József 65, 83, 84, 118, 145
 Révai Miklós 287
 Révay László 209
 Révay Péter 48, 208
 Révész László 105, 242
 Rey, Michel 223
 Reynaud, Jean-Louis 369
 Rhédey Ferenc 373
 Ribakov, Borisz A. 169
 Ribbentrop, Joachim von 40, 82
 Ricardinus 405
 Ricardo, David 379, 413
 Richard, II. (Anjou-Plantagenet), ang. k.
 (1377/1386–1399) 359
 Richard, III. (York), ang. k. (1483–1485) 360
 Richelieu, Armand Jean de Plessis, hg. 344,
363
 Richmond hg. (Charles Lennox) 362
 Riczko Károly 199
 Ridley, Matthew White Sir 362
 Rieger, František Ladislav 329
 Rigby, Richard 362
 Rikov, Alekszej I. 70, 152
 Rimay János 208
 Rittersporn Tamás Gábor 146, 147
 Roberts, Henry 415
 Roberts, Ian W. 203
 Roberts, Michael 333
 Robespierre, Maximilien François de 64,
103/2, 330
 Robien, Louis de 255
 Robinson, John 362
 Roboz István 6
 Rocaberti, Giovanni Tomaso 211
 Roch, Jean-Louis 132
 Roche, Daniel 132
 Rockingham (Charles Watson-Wentworth),
 Lord 345, 362
 Rodrigo, gót k. 303
 Rodriguez, Emmanuel 211
 Roc, Sir Thomas 68
 Roebuck, John 410
 Roediger Lajos 277/6
 Roemer, Hans-Robert 215
 Roger, II., Nagy (Hauteville), Szicília k.
 (1130–1154) 395
 Rogcrius 94, 371
 Rogers, John 420
 Rohonczy István 208
 Rokay Péter 75
 Roman Msztyiszlavics 395
 Roman, Alexandru 202
 Roman, Constantin 199
 Roman, Petre 299
 Rómer Flóris 243, 328
 Romhányi László 283/1
 Romm, Mihail I. 262
 Romsics Ignác 95, 345
 Rónai András 274
 Rónai Zoltán 144
 Róna-Tas András 53, 105, 137
 Rosaldo, Michelle Zimbalist 291
 Rose, George 362
 Roscello, Lucio Paolo 220, 221
 Rosenberg, Alfred 334
 Rosenberg, Bernard 132
 Rosenthal, Paul-André 414
 Roska Márton 277/6
 Roslanowski, Tadcusz 130
 Ross, Charles 360
 Rosztjiszlav Jurjevics, novgorodi fűj. 396
 Rosztjiszlav Msztyiszlavics, szmolcnszki fűj.
396
 Róth András Lajos 271, 277/7
 Roth Otto 272
 Roth, Joseph 342
 Rothermere (Harold Sidney Harmsworth),
 Lord 59
 Rotta, Angelo 83
 Rottal János 210
 Rotterdami Erasmus I. Erasmus, Rotterdami
 Rousscau, Jean Jacques 64, 103/2, 334, 379
 Roussel, Jakob 68
 Roux, Jean-Paul 53
 Rowbotham, Sheila 291
 Roze, Renaud de 394
 Rozgonyi Pap János 277/7
 Rozs András 190
 Rózsa György 200
 Rozsnyai Dávid 374
 Rtyisecsv, Fjodor 393
 Rubin László 84
 Rubinck Gyula 347
 Rubint Dezső 272
 Rubletzky Géza 118
 Rudelle, Odile 237
 Rudnyánszky Béla 228/4
 Rudolf (Habsburg), m. k. (I.), ném.-róm. cs.
 (II.) (1572–1608) 48, 100, 179, 208, 372,
373, 385
 Rudolf, I. (Habsburg), ném. k. (1273–1291)
304,
 Rudolph, Richard L. 228/5, 350
 Rudzutak, Ivan 98, 262
 Ruga, hun k. 187
 Ruggiero, Romano 22
 Rugonfalvi Kiss István 293
 Ruis, Johan 394
 Runcina, Steven 2
 Rurik, varég fűj. (862–879) 265
 Rusch, Gebhard 354

- Ruscielli, Girolamo 220
 Russo, Alecu 192, 334
 Rusu, Adrian Andrei 278
 Ruzsoly József 205
 Ruzicska Pál 164
 Rúzsás Lajos 376
 Rüdiger, Fjodor, gr. 196, 203
 Rydlo, Jozef M. 164
 S. Horváth Jenő I. Horváth Jenő, S.
 S. Lauter Éva I. Lauter Éva, S.
 Sade, Donatin Alphonse François de, márkí 223
 Sadoul, Jacques 255
 Saffi, Aurelio 410
 Saffi-Craufurd, Nina 410
 Safran, Alexander 299
 Saily, Thomas 372
 Saincanu, Lazar 192
 Saint-Germain, Claude Louis Robert de, gr. 331
 Saint-Just, Louis-Antoine-Léon de 151
 Sajti Enikő, A. 45, 188
 Salamon (Árpád-ház), m. k. (1063–1074) 48, 302
 Salamon Ferenc 17, 179
 Salazar-y-Frias, Alonso de, inkvizítor 402
 Salentiny, Fernand 31
 Salisbury János 304
 Salisbury, Robert Arthur Talbot, Lord 329
 Salles, Catherine 223
 Sallmann, Jean-Michel 296
 Sallustius 403
 Salo, Vello 164
 Sambin, Paolo 165
 Sanchez, Thomas 211, 344
 Sand, George 330
 Sándor Klára 53
 Sándor Pál 340
 Sandor, Anastasie 202
 Sándor, I. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1801–1825) 256
 Sándor, II. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1855–1881) 256, 258, 259, 266, 329, 336
 Sándor, III. (Holstein-Gottorp-Romanov), or. c. (1881–1894) 258, 329, 336
 Sándor, III. (Rolando Bandinelli), pápa (1159–1181) 55,
 Sándor, VI. (Rodrigo de Borgia), pápa (1492–1503) 138
 Sandrart, Jacob 374
 Sanjck, Franjo 405
 Sántha György 191
 Saphir, Moritz Gottlieb 407
 Sági Vilmos 243
 Sappho 223
 Sarbak Gábor 243
 Sárkány Ambrus 308
 Sárközy István 287
 Sárközy Péter 164
 Sarlós Béla 340
 Sarmiento de Gamboa 31
 Sarolta, Géza fejedelem felesége 399
 Sartori, Antonio 165
 Sartori, Carlo 357
 Sartre, Jean-Paul 96
 Sartre, Maurice 223
 Sas Andor 299
 Sasfi Csaba 289
 Sasso, Gennaro 22
 Sauer, Wolfgang 288
 Savile, George Sir 362
 Savonarola, Girolamo 211
 Savoyai Jenő 367
 Sawbridge, John 362
 Scalimoli da Castellana, Andrea 211
 Scève, Maurice 166
 Schama, Simon 354
 Schapiro, Leonard B. 288
 Schedel, Hartman 394
 Schedius Lajos 287
 Schelling, Friedrich Wilhelm 334
 Schepper, Cornelius 394
 Schierendorf, Schierl von 407
 Schiffer Pál, ifj. 66
 Schiller Bódog 286
 Schlauch Lőrinc 277/5
 Schlegel, Friedrich 64
 Schlesinger, Arthur M. 187
 Schlett István 78
 Schlieffen, Alfred von 329
 Schmerling, Anton von 204, 233, 407, 411, 412
 Schmidegg Kálmán, gróf 196
 Schmitt, Carl 334
 Schmitt, Jean-Claude 13, 177
 Schnitzler, Lucas 374
 Schorske, Carl 350
 Schönemann, C. T. Gottlob 287
 Schönholz, Friedrich Anton von 407
 Schönwitters, Johann B. 374
 Schramm, Percy Ernst 49, 180, 182, 303, 406
 Schreiber, Georg 2
 Schultz, Alwin 130
 Schumpeter, Joseph A. 97/4, 185
 Schuselka, Franz 407
 Schuster, Hans-Werner 104
 Schwartner Márton 175, 287
 Schwarz Gottfried 48
 Schwarzenberg, Felix, hg. 119, 203, 336, 342
 Schwarzenberg, Karl, hg. 408
 Schwenckfeld, Kaspar von 167
 Scialoja, Vittorio 255
 Scitovszky János 408

- Scottus, Michael 61
 Scotus, Dominicus 211
 Scribner, Bob 405
 Scriven, Michael 285
 Scserbatov, Alckszandr P. 203
 Scsukin, Borisz V. 262
 Searle, John 285
 Sebbi 238
 Sebes Dénes 272
 Sebesi János 272
 Sebestyén Gyula 277/6
 Sebestyén Károly, Cs. 276
 Sebestyén Pál 120
 Sebők Ferenc 7, 23, 35, 75, 188, 248, 286
 Seeckt, Hans von 98
 Scipel, Ignaz 235
 Seláf Levente 405
 Seneca, Lucius Annaeus 379
 Senyk, Sophia 164
 Sennyei Pál, br. 411, 412
 Sennyeci Pongrác 179, 372
 Seper, Franjo 162
 Serfőző Lajos 188
 Serlin, Wilhelm 374
 Sesztov, Lev 257, 258
 Seton-Watson, Hugh 231, 256
 Seton-Watson, Robert W. 231, 233, 338
 Severu, Axente Ioan 191, 202
 Shelburne (William Petty), Lord 362
 Shelley, Percy Bysshe 334
 Sherwood, Peter 231
 Sherwood, Robert E. 345
 Shklar, Judith 379
 Shvoy Kálmán 83
 Si 31
 Siclari, Andela Dioletta 164
 Sieder, Reinhard 420
 Siegler Géza 40, 82
 Sierpowska, Anna 401
 Sieyès, Emmanuel Joseph 379
 Sigal, Pierre André 137
 Sighere 238
 Silagi, Gabriel 94, 243, 250
 Silberman, Felix 349
 Silone, Ignazio 144
 Silvers, Robert 415
 Sima, Horia 153
 Simándi István 211
 Simcon, Szent, Új Teológus 159
 Simiaud, François 49
 Simmel, Lambert 360
 Simon Györgyi 275
 Simon, Jules 237
 Simonffy József 191
 Simons, Walter 38
 Şincai, Gheorge 192, 277/5
 Sinka István 72
 Sinkó Ervin 20
 Sinkovics István 286
 Sinor Dénes 74
 Sion, Gheorghic 277/5
 Sipos Gábor 243, 277/2
 Sirokay Zoltán 343
 Sisák Gábor 229, 400
 Sisman János, tirnovói c. 394
 Sismondi, Jean Charles Léonard Simonde de 103/2
 Sivori, Franco 372
 Sixtus, V. (Felice Peretti), pápa (1585–1590) 211
 Skerlecz István 338
 Skinner, Quentin 285, 379
 Skrabek, Jan 404
 Slachta Margit 83
 Slansky, Rudolf 145
 Slavici, Ion 419
 Smahel, František 405
 Smith, Adam 64, 97/1, 97/4, 362, 370, 379
 Smith, Joshua Toulmin 410
 Smout, Christopher 294, 368
 Smuts, Jan Christian 118
 Snellman, Johan Wilhelm 256
 Soboul, Albert 151, 341
 Solé, Jacques 223
 Soltész Elemér 343
 Solymosi László 75, 158, 175, 243, 253
 Sombori László 372
 Somercote-i Lőrinc 248
 Somogyi Ambrus 372
 Somogyi Ferenc 79
 Somogyi István 283/1
 Somogyi Zoltán 243
 Somorjai Ádám 164
 Somssich Pál 119, 411, 412
 Sonkoly Attila 190
 Sonkoly Gábor 413
 Sonnet, Martine 296
 Soós Edit 76
 Soós Gábor 237, 357, 420
 Soós Imre 243
 Soós István 287, 341
 Soós Katalin 188
 Sorcl, Albert 331
 Sorokin, Pitirim A. 297
 Sőtér István 78
 Soult, Nicolas Jean de Dieu, hg. 330
 Southern, William 243
 Spalatoi Tamás 305
 Spee, Friedrich 402
 Spencer, Herbert 256
 Spidlik, Tomas 164
 Spiegel, Gabrielle M. 354
 Spinoza, Baruch 353, 379
 Spiru, Naku 145

- Sprandel, Rolf 171
 Sprentporten, Göran Magnus 256
 Sproxton, Charles 207
 Srazimir, vidini despota 394
 Sroka, Stanislaw 178, 241, 307
 Srsan, Stjepan 190
 Stabius, Johannes 394
 Staël, Madame de 334
 Stalnaker, Robert 285
 Stancaro, Francesco 167
 Stancescu, Eugen 275
 Stanford, Michael 392
 Stanković, Jovan 119
 Stanley, Henry 334
 Starčević, Ante 338
 Starmüller Géza 276
 Stauffenberg, Johann von 374
 Steckel, Richard 346
 Stefanović von Volivo, Jovan 119
 Stein Miksa 191, 193
 Stein, Lorenz 103/2
 Steiner Kálmán 82
 Stejn, Borisz 98
 Stephan Valér 82
 Stepun, Fedor 144
 Sternberg, Adalbert, gr. 342
 Sternhell, Zeev 237
 Stifter, Albert 407
 Stock, Brian 405
 Stone, Lawrence 354
 Stourzh, Gerald 235
 Strassburg, Paul 68
 Stratimirović, Djordje 119, 233
 Strauss, Leo 379
 Strayer, Joseph R. 384
 Street, Brian V. 405
 Strossmayer, Josip Djuraj 329, 338
 Stuart, Dudley, Lord 410
 Stuart, John I. Bute, Lord
 Stubbs, William 360
 Stuller Ferenc 196
 Sturdy, David 182
 Sturdza, Mihail 192, 203
 Stürgkh, Karl, gr. 338
 Stürmer, Michael 255
 Suarez, Franciscus 211
 Suda, Zdenjek 6
 Suc, Eugene 408
 Suky László 277/5
 Sulowski, Zygmunt 164
 Sully, Maximilien de Béthune, br. 363
 Sulyok Hedvig 389, 398
 Sulyok Vince 74
 Sumitomo (Fujiwara) 57
 Sumption, Jonathan 417
 Šupilo, Frano 338
 Šupljikac, Stevan 119
 Surján László 150
 Sutcliffe, Anthony 420
 Süle Andrea, R. 127
 Süle Tamás 190
 Sümegi József 2
 Swanson, John C. 349
 Swantopolk, danzigi hg. 397
 Sweeney, James Ross 94, 243, 246, 247, 248, 250, 251
 Sweezy, Paul A. 97/3
 Swift, Jonathan 103/1, 368
 Sz. Galántai Erzsébet I Galántai Erzsébet, Sz.
 Szabad György 228/1, 280, 293
 Szabó Ágnes 8, 10
 Szabó Bálint 65
 Szabó Dezső 64, 72, 86, 355
 Szabó Ferenc 164
 Szabó Gábor 289
 Szabó György 242
 Szabó István 158, 243, 283/1, 286, 293, 382
 Szabó János Győző 243
 Szabó János, B. 371
 Szabó Kálmán 130
 Szabó Károly (XIX. sz.) 269, 270, 276, 277/5
 Szabó Károly (XX. sz.) 120
 Szabó László 26
 Szabó László, Cs. 64, 74
 Szabó Lőrinc 72, 74
 Szabó Máté 41
 Szabó Miklós 56, 72, 126
 Szabó P. Csaba 3, 12, 32, 109
 Szabó Pál 72
 Szabó T. Attila 104, 275, 276
 Szabó Zoltán 72, 74
 Szabolcs Ottó 293
 Szádeczky K. Gyula 277/6
 Szádeczky Lajos 270
 Szádeczky-Kardoss Tibor 228/5
 Szakály Ferenc 5, 234, 243
 Szakasits Árpád 83, 118
 Szalai Ferenc 105
 Szalai Sándor 118, 231
 Szalárdi János 373
 Szálasi Ferenc 48, 82
 Szalatnai Rczső 120
 Szalay László 17, 78, 103/2
 Szalkai Balázs 394
 Szalkai László, esztergomi érsek 308
 Szamarin, Jurij F. 229, 230
 Szamosközy István 179, 372
 Szamota István 130
 Szamuely László 264
 Szántó Imre 25
 Szántó István 372
 Szántó Konrád 243
 Szántó Miklós 74
 Szarka László 127

- Szász Géza 300, 364
 Szász József 277/10
 Szász Judit Anna 104
 Szász Károly 199
 Szász Zoltán 122, 228/4, 272
 Szatmári Pap Mihály 277/5
 Szaturdzsi Mehmed 179
 Szavinkov, Borisz V. 255
 Szczur, Stanislaw 240
 Széchenyi István, gr. 64, 78, 200, 206, 207,
340, 378, 407, 410, 411
 Széchenyi Simon 54
 Széchy György 209
 Széchy Mária 208
 Szécsen Antal 407
 Szécsi Gábor 224
 Szegedi János 251
 Szegedi Kiss István 371
 Szegedy-Maszák Aladár 118
 Szegfű László 52/4, 75, 243, 303
 Székács József 338
 Székely Artúr 84
 Székely György 23, 243
 Székely István 269
 Székely László 118
 Székely Mózes 100, 179, 371
 Székely Zoltán 268, 277/6
 Szekfű Gyula 19, 24, 56, 59, 243, 286, 293,
376
 Szélnyi Iván 353
 Szecsepcsenyi György 208, 375
 Szecses János 270
 Szelim, I., Vad (Oszmán), tör. sz. (1512–
 1520) 23, 217
 Széll Kálmán 342
 Szemere Bertalan 196, 205, 338, 407
 Szemere Pál 287
 Szénási Sándor 149
 Szenci Fördös Lajos 408
 Szenci Molnár Albert 43
 Szenczei László 118
 Szenczei Miklós 231
 Szende Katalin 131, 171, 186, 377
 Szende Pál 29
 Szende Tamás 143
 Szendi Péter 206
 Szendrei Janka 243
 Szendrey István 243
 Szendrey Zsigmond 276
 Szenté Imre 74
 Szentirmai Judit 276
 Szentirmai, Alexander 243
 Szent-Iványi Károly 191
 Szentiványi Márton 251
 Szentiványi Vince 411, 412
 Szentkirályi Mór 411
 Szentmártoni Kálmán 271
 Szentpétery Imre 293
 Szepesi Jakab 178
 Szepesi Laczkó Máté 179
 Szerb Antal 94
 Szerebjakova, Galina J. 70
 Szerelmczy Miklós 200
 Szergij, Szent, Radonyeczsi 159
 Szigeti Kilián 243
 Szilágyi Ákos 149, 264
 Szilágyi Dezső 338
 Szilágyi Lóránd 251, 286
 Szilágyi N. Sándor 86, 179
 Szilasi László 36, 80, 93
 Sziluan, Athosz-hegyi 159
 Szilveszter, II. (Gerbert d' Aurillac), pápa
 (999–1003) 48, 174
 Szimonidesz Lajos 343
 Szinai Miklós 349
 Szinán, nagyvezér 179
 Szinte Gábor 276
 Szirmay Antal 287
 Szirtes Andor 84
 Szirtes Gábor 190
 Szirtesi Zoltán 122
 Szita László 190
 Szívós Mihály 408
 Szkobelez, Mihail D. 336
 Szkoropadzskij, Pavlo 259
 Szócs Géza 56
 Szokolay István 408
 Szokolnyikov, Grigorij J. Brilliant 38, 70
 Szókratész 220, 238
 Szolovjev, Vlagyimir 149
 Szolovjov, Szergej M. 229, 393
 Szolzenszycin, Alekszandr I. 70, 71
 Szomszéd András 26
 Szorszskij, Nil 159
 Szovák Kornél 55, 75, 157, 254, 328
 Szperanszkij, Mihail 256
 Sztálin, Joszif V. 62, 70, 71, 97/3, 145, 146,
152, 262
 Sztambolov, Stephan N. 329
 Sztáray Zoltán 74
 Sztcrenyi József 226
 Sztójay Döme 299
 Sztolipin, Pjotr A. 258, 261, 266
 Sztropszky Hiador 276
 Sztrove, Pjotr B. 255, 260, 261
 Szubtelnij, Oreszt 265
 Szűcs Jenő 5, 180, 243, 270, 293, 353, 355,
377
 Szűcs László 29
 Szuhay István 179
 Szuhay Péter 26
 Szuhay-Havas Ervin 345
 Szulcjmán, I. (Hatalmas) 217, 234
 Szunyogh Gáspár 210

- Szúnyogh Rudolf [196](#)
 Szvjatopolk, nagyfej. [395](#)
 Szvjatoszlav Olgovics, csernyigovi fej. [396](#)
 Szvjatoszlav Vszevolodics, kijevi nagyfej. [395](#),
[396](#)
 Szvjatoszláv, I., or. fej. (945/962–972) [265](#)
 T. Mérey Klára l. Mérey Klára, T.
 Taaffe, Eduard von, gr. [329](#)
 Tabajdi Csaba [122](#)
 Tacitus [397](#)
 Tadatsunc (Taira) [57](#)
 Takács Éva [26](#)
 Takács Ferenc [299](#)
 Takács István [105](#)
 Takács János [173](#)
 Takács Laura [190](#)
 Takács Péter [204](#)
 Takáts József [355](#)
 Takauji (Ashikaga) [57](#)
 Talleyrand, Charles [68](#)
 Talleyrand-Périgod, Charles Maurice de, hg.
[330](#), [336](#)
 Tamás Ágnes [13](#)
 Tamás Gáspár Miklós [86](#), [124](#)
 Tamás, csertergomi ércsek [307](#)
 Tamás, Szent, Aquinoi [61](#), [223](#), [379](#), [402](#)
 Tamási Áron [72](#)
 Tamási György [144](#)
 Tamburini, Filippo [389](#)
 Táncsics Mihály [199](#), [200](#)
 Tandori Mária [236](#), [362](#), [390](#)
 Tangl, Michael [55](#)
 Tanner, Adam [402](#)
 Tar Mihály [209](#)
 Tardieu, André [99](#)
 Tardos Márton [90](#)
 Tardy Lajos [179](#)
 Tari Lőrinc [301](#)
 Tarisznyás Márton [276](#)
 Tarnai Andor [243](#)
 Tárnok Alajos [228/1](#)
 Tarr Krisztina [13](#)
 Tasner Antal [378](#)
 Tasso, Torquato [220](#)
 Tate, Robert [360](#)
 Taviani, Paolo Emilio [253](#)
 Tawney, Richard Henry [97/4](#)
 Taylor, Charles [379](#)
 Tazbir, Janusz [164](#)
 Tegzes Ferenc [190](#)
 Tekc Zsuzsanna [5](#), [251](#)
 Telegdi Miklós [251](#)
 Telegdy János [210](#), [211](#)
 Telegdy Zsigmond [215](#)
 Telek János [92](#), [106](#), [108](#), [109](#)
 Teleki Adám, gróf [199](#)
 Teleki József [277/5](#)
 Teleki László [287](#), [410](#)
 Telcki Mihály [373](#), [375](#)
 Teleki Pál (XVII. sz.) [37](#), [43](#)
 Teleki Pál (XX. sz.) [45](#), [272](#)
 Teleki Sámuel, gr. [277/3](#), [277/10](#)
 Teleki Sándor [199](#), [410](#)
 Tello, Julio Cesar [31](#)
 Temesvári János [371](#)
 Temesvári Pelbárt [371](#)
 Tempfi József [278](#)
 Temple, George Nugent-Temple-Grenville,
 Lord [362](#)
 Tencala, Carpofofo [208](#)
 Tencenti, Alberto [28](#)
 Tengri [53](#)
 Teodor, Pompiliu [279](#)
 Terentius [223](#)
 Terray, Joseph Maric, abbé [363](#)
 Tertullianus, Quintus Septimius Florens, [167](#)
 Teutonicus, Johannes [248](#)
 Thalheimer, August [288](#)
 Thaly Kálmán [293](#), [392](#)
 Thaumaturgosz, Gregoriosz [2](#)
 Theoliptosz, Filadelfiai [159](#)
 Thiele, Christoph Abraham [277/10](#)
 Thierry, Augustin [49](#)
 Thiers, Adolphe [330](#)
 Thietmar [399](#)
 Thinsz Géza [74](#)
 Thocmmes, Elizabeth [301](#)
 Thomas de Vio l. Cajetanus
 Thompson, Edward Palmer [297](#), [370](#)
 Thomson, James [368](#)
 Thoroczky Viktor, br. [338](#)
 Thököly Ferenc [100](#)
 Thököly Imre [375](#)
 Thugot, Johann Amadecus de Paula, br. [336](#)
 Thuküdidész [49](#)
 Thun, Franz Anton [103/1](#), [199](#)
 Thun, Leo, gr. [408](#)
 Thurlow, Edward, Lord [362](#)
 Thuróczy János [269](#), [276](#), [302](#), [371](#), [394](#), [398](#),
[403](#)
 Thúry József [179](#)
 Thurzó György, nádor [208](#)
 Thurzó Imre [43](#)
 Tiktin, Hariton [334](#), [419](#)
 Tildy Zoltán [83](#)
 Tilly, Richard H. [228/5](#)
 Tímár György [190](#), [243](#)
 Tímár Lajos [228](#)
 Tímár Péter [52/5](#)
 Timon Ákos [48](#)
 Timur Lenk [217](#), [394](#)
 Tincu, Bucur [202](#)
 Tirpitz, Alfred [255](#)
 Tirts Tamás [99](#)

- Tisza Isrván, gr. 19, 125, 337, 338, 342
 Tisza Kálmán 32, 329
 Tito, Joszip Broz 145
 Tkacsov, Pjotr Ny. 144
 Tocqueville, Charles Alexis Henri Clérel de 86,
97/4, 103/2, 354
 Togliatti, Palmiro 288
 Tökéczki László 298
 Tökei Ferenc 57, 92, 106, 107, 108
 Tökés László 278
 Toldalagi Mihály 68
 Toldy Ferenc 17
 Toletus, Franciscus 211
 Tollas Tibor 74
 Tolnai Gábor 17
 Tolnay Károly 412
 Tolsztoj, Lev 148
 Tomasina Morosini 304
 Tomić, Jaša 338
 Tomka Béla 39, 288, 350
 Tompa László 271
 Tóth Ágnes 20, 44, 45, 387
 Tóth Andrea 411, 412
 Tóth Annamária, Cs. 367
 Tóth Árpád 392
 Tóth Béla 104
 Tóth Endre 190, 238
 Tóth Éva 253
 Tóth Ferenc 132, 365, 369
 Tóth Isrván 190, 228
 Tóth Kálmán 277/7
 Tóth Péter 75, 81, 127, 190
 Tóth Sándor 187, 419
 Tóth Sándor László 385
 Tóth Szergej 143, 155
 Tóth Tibor 228/2
 Tóth Zoltán 353
 Tóth Zoltán, I. 192
 Touraine, Alain 49
 Townson, Robert 410
 Toynbee, Arnold Joseph 341
 Tölcséki István 43
 Tömörkény István 72
 Török János 277/5
 Török József 164, 243
 Törzsök Erika 86
 Töttösy Ernő 74
 Trefort Ágost 407
 Treitschke, Heinrich 103/1
 Trestik, Dusan 180
 Trctyakov, Szergej M. 70
 Trockij, Lev Davidovics Bronstein 62, 70, 71,
146, 149, 152, 255, 263
 Trócsányi Zsolt 140, 173, 280
 Trubeckoj, Nyikolaj Sz. 255
 Trudaine, Jean Charles Philibert 364
 Trumbić, Ante 338
 Tubero, Lodovico 398, 403
 Tuchman, Barbara 7
 Tuck, Anthony 417
 Tucker, Josiah 363
 Tucker, Robert C. 146
 Tuhacsevszkij, Mihail Ny. 70
 Tulaba, Ladas 164
 Tulogdi János 277/6
 Tupoljev, Andrej Ny. 70
 Turgot, Anne Robert Jacques de l'Aulne, br.
331, 363, 364
 Túri László 382
 Tusor Péter 222
 Türr István 410
 Tyekvicska Árpád 26
 Udvardy József 243
 Ugron Ákos 272
 Ugron Gábor 271
 Uhländ, Ludwig 375
 Uhlirz, Mathilde 48
 Újfalusi Németh Jenő 129, 166, 167, 218, 219
 Újfalvi Imre 373
 Újlaki Miklós, bosnyák k. 301
 Ulászló, I. (Jagelló), m., I. k. (1440/1434–
 1444) 48, 394
 Ulászló, I. Lokietek (Piast), I. k. (1320–1333)
240
 Ulászló, II. (Jagello), m., I. k. (1490–1516)
286
 Ulászló, IV. (Vasa), I. k. (1632–1648) 209
 Ullmann, Walter 182, 243
 Undó Márton 372
 Unger Mátyás 293
 Unslit, Jozsif 262
 Unwin, George 360
 Urbán Aladár 207, 343, 345
 Urban, Karl 199, 408
 Urbanitsch, Peter 231
 Ürményi József 411, 412
 Vaccaro, Luciano 164
 Váczy Mihály 74
 Váczy Péter 60, 61, 231
 Vadász Sándor 151, 330, 331
 Vágó József 84
 Vajay Szabolcs 48, 133, 134, 135
 Vajda Mihály 81, 150
 Vajda Zoltán 79, 112, 125, 142, 146, 203,
359
 Vajna János 118
 Valensi, Lucette 213
 Válenstik Ferenc 272
 Valera, Diego de 245
 Valéry, Paul 334
 Valter Ilona 113, 243
 Valuch Tibor 65, 67, 69, 388
 Vámbéry Ármin 215
 Vámbéry Rusztem 84, 118

- Vámszer Géza 271, 276
 Van Dyck, Anthonis 331
 Vándor Zoltán 144
 Vanoviczy János 211
 Vanyó Tihamér 243
 Várady Aurél 271
 Várdai Ferenc 23
 Várdy Béla 79, 187, 293
 Vardy, Steven Béla l. Várdy Béla
 Varga Beáta 169
 Varga Béla 83
 Varga János 228/2
 Varga József 343
 Varga László 74
 Varga Livia 243
 Vargha Gyula 228/3
 Vári András 354
 Varjú Elemér 48, 130, 139
 Várkonyi Ágnes, R. 185, 293, 376, 392
 Varró István 84
 Várszegi Asztrik 164
 Vas István 74
 Vasady Nagy Gyula 277/6
 Vásáry István 53
 Vass Csaba 122
 Vass Vilmos 74
 Vaszilij, II. 393
 Vaszilko, tyerebovli fej. 395
 Vata 174
 Vauchez, André 168, 406
 Vaultier, Roger 344
 Vavilov, Nyikolaj 262
 Vay Miklós, br. 410, 412
 Vázsonyi Vilmos 3, 348
 Vecsekély József 345
 Végh András 252
 Végh Ferenc 210
 Vech-Glirius, Matthias 15
 Vékony Gábor 105
 Velich Andrea 360
 Vencel (Přemysl), m., cseh k. (III.) (1301–1304/1305–1306) 48
 Vencel, II. (Přemysl), cseh k. (1278–1305) 240
 Venczel József 276, 277/1
 Verancsics Antal 269, 276
 Veres Péter 72, 84, 276
 Veress László 278, 279, 280
 Vergennes, Charles Gravier de, gr. 331, 365, 367
 Vergerio, Pier Paolo 220
 Vermes Gábor 125, 337, 338, 339
 Verusio, Domenico 211
 Veszprémy László 165, 249, 243, 250, 303
 Vcync, Paul 97/3, 223
 Viadana, Cesare 372
 Vianu, Tudor 64
 Vida Andrea 21
 Vida Mária 243
 Vidasics Ede 194, 343
 Vidéky János, ifj. 200
 Vierhaus, Rudolf 267
 Vigh Éva 220, 221, 245
 Vigh Károly 122
 Viktor, IV. (Ottaviano de Moticello), ellenpápa (1159–1164) 55
 Villani Frigyes 59
 Villari, Pasquale 410
 Villon, François 28
 Villot, Jean 162
 Vilmos, I. (Hohenzollern), por. k. (1861–1888) 336
 Vilmos, II. (Hohenzollern), por. k. (1888–1918) 329, 335, 336
 Vilmos, III. (Orániai-Nassau), Hollandia k. (1849–1890) 390
 Vilmos, pécsi püspök 176
 Vincze András 284
 Vincze Gábor 274
 Viollet-Le-Duc, Eugène Emmanuel 414
 Viracocha 31
 Virágh Benedek 287, 412
 Visconti, Alfonso 372
 Visinszkij, Andrej J. 118, 147, 262
 Viski Károly 276
 Visszarion, nikeai metropolita 393
 Vitányi Iván 66
 Vitcu, Dumitru 189
 Vitéz János 36, 394
 Vitéz Mihály, vajda 371
 Vitnyédi István 373, 374
 Vitte, Szergej J., gr. 255, 256, 266
 Vittoria, Francisco 344
 Vizkelety András 249, 383
 Vjacseszlav 396
 Vlad Lajos 199
 Vladimirescu, Tudor 192, 202, 334
 Vlagyimir, I., Nagy, Szent (Ruridak), or. nagyfej. (988–1015) 169, 238, 265
 Vlagyimir, II., Monomah, kijevi nagyfej. (1113–1125) 395
 Vlagyimirko (Vlagyimir Volodarcvics), halicsi fej. 395, 396
 Vnyifatyjev, Szyefan 393
 Vocelka, Karl 373
 Vodopivec, Giovanni 164
 Volkov, Valerij 148
 Volodar, peremisli fej. 395
 Volosin, Makszimilian 149
 Voltaire, François Marie Arouet 49
 Vonyó Éva 190
 Voraignc, Jacobus 170
 Vorosilov, Kliment J. 262
 Vorovszkij, Vaclav 98

- Vovelle, Michel *151*
 Völkl, Ekkhard *104*
 Vörös Boldizsár *341*
 Vörös Károly *228/6*
 Vragas, Stefan *164*
 Vrangcl, Pjotr *259*
 Vszevolod Msztyiszlavics, novgorodi fej. *396*
 Vszevolod Olgovics, csernyigovi nagyfej. *395, 396*
 Vukmanovics-Tempo, Svetozar *145*
 Vukovics Sebő *196, 338*
 W. Petrolay Margit I. Petrolay Margit, W.
 Waitz, Georg *182*
 Waldapfel Eszter, V. *128, 207*
 Waldemar, brandenburgi örgróf *240*
 Waldemar, II., Győztes (Waldemar), dán k.
 (1202–1241) *397*
 Waldersce, Alfred von *329*
 Waldhauser, Conrad *405*
 Waldmüller, Lothar *243*
 Wall, Ricardo *332*
 Wallerstein, Immanuel *97/3, 365*
 Walpole, Thomas Sir *361, 390*
 Walterskirchen, Georg Wilhelm von *407*
 Wandruszka, Adam *231*
 Wank, Solomon *350*
 Warbeck, Perkin *360*
 Ward, Paul *182*
 Washington, George *345*
 Wattenbach, Wilhelm *55*
 Watzl, Hermann *243*
 Weber, Eugene *415*
 Weber, Max *22, 57, 96, 97/3, 286, 341, 353, 354, 379*
 Wehrli, Max *383*
 Weiskirchner, Richard, br. *348*
 Wekerle Sándor *338*
 Weiden, Ludwig, br. *342*
 Welf, VI., hg. *395*
 Welck, René *334*
 Wellhöffer, Elias *374*
 Wellington, hg. Arthur Wellesley *236*
 Wellmann Imre *382*
 Weltner Jakab *349*
 Werbőczy István *287*
 Werder, August von, gr. *336*
 Werner, Szent *168*
 Werth Henrik *82*
 Wertner Mór *399*
 Wessel, Klaus *135*
 Wesselényi Anna *210*
 Wesselényi Ferenc, gr., nádor *208, 374*
 Wesselényi Kata *277/10*
 Wesselényi Miklós, br. *78, 197, 199, 270, 338, 340, 407*
 Weszprémi István *48*
 Weygand, Maxime *237*
 White, Hayden *354*
 White, Jessie *410*
 White, Linda *410*
 Whitman, Edmond A. *227*
 Wichner, Jacob *55*
 Widemann, Elias *208*
 Wiesmeyer Emil *84*
 Wild, Hans *371*
 Wilfrid püspök *238*
 Wilhelm Gizella, Cennerbné *375*
 Wilkes, John *362*
 Williams, Bernard *379*
 Willmott, Peter *97/4*
 Wilson, Thomas Woodrow *99, 255, 272*
 Winch, Peter *285*
 Windecke, Eberhard *394*
 Windisch-Grätz, Alfred hg. *119, 200, 342*
 Winock, Michel *237*
 Winter, Max *348*
 Wirth, Joseph *98*
 Witericus *239*
 Witkowska, Alexandra *164*
 Witte I. Vitte
 Wittman Tibor *63, 107, 293*
 Wizdalek, Joscif *409*
 Woden *238*
 Wohl Janka *410*
 Wolff, Fridericus *212*
 Wolin, Sheldon *379*
 Wollstonecraft, Mary *379*
 Wood, Gordon S. *354*
 Wulfstan *397*
 Wurzbach *407*
 Wyclif, John *2, 405*
 Wypel, Johann *409*
 Wyrozumski, Jerzy *240*
 Wyvill, Christopher *362*
 Yoritomo (Minamoto) *57*
 Young, Michael *97/4*
 Zachar József *369*
 Zadravec István *343*
 Zagorin, Perez *354*
 Zaharia, Gheorghe *4*
 Zakar Péter *194, 343*
 Zala Tamás *345*
 Zalányi Boldizsár *43*
 Zambecchi, Giuseppe *211*
 Zám belly Lajos, von Bibersheim *196*
 Zamfir, Mihai *334*
 Zamjatyin, Jevgenij *149*
 Zamoyski, Jan *179*
 Zampis, Anton *200*
 Zarnecki, Georg *243*
 Zarnowska, Anna *420*
 Zathureczky Emília, Csercy Jánosné *277/6*
 Zathureczky Gyula *94*
 Závada Pál *66*

- Závodszy Levente 251
 Zay Miklós, gr. 338
 Zayzon Ferenc 277/6
 Zderka, Alexander 122
 Zeiler, Martin 374
 Zékány János 212
 Zemsztov, Ilja 143
 Zepezancr Jenő 271, 273
 Zetkin, Clara 288
 Zeuccanu, Alexander 227
 Zichy Antal 411, 412
 Zichy Ferenc, gr. 196
 Zichy Henrik, gr. 412
 Zichy Károly, gr. 228/1
 Zientara, Benedykt 397, 406
 Zilahi Tibor 70, 145
 Zilahy Lajos 74
 Zimmermann, Ludwig 255
 Zimmermann, Martin 374
 Zimmermann, Susan 348
 Zinovjev (Grigorij J. Radomiszlszkij) 70, 98, 144
 Zola, Émile 256
 Zolnai Béla 334
 Zolnai Gyula 130
 Zolnay László 139
 Zombori István 52/6
 Zoszima, metropolita 393
 Zrínyi Ilona 375
 Zrínyi Miklós 51, 209, 211, 374
 Zw eig, Stefan 331
 Zwingli, Ulrich 167
 Zsámboki János 251
 Zsdanov, Andrej A. 145, 152, 262
 Zsidai Ágnes 355
 Zsigmond (Luxemburg), ném.-ró m. cs., m. k. (1410/1433/1387–1437) 1 48, 252, 301, 394
 Zsigmond, III. (Vasa), l., sv. k. (1587/1592–1632) 68, 333
 Zsinka László 289
 Zsófia, főhg. nő 342
 Zsoldos Artila 128, 238
 Zsukovszkij, Arkagyij 265
 Zsurmay Ignác 199